

Nu e formă de guvernămint mai prielnică șarlatanilor și excrocilor politici ca pseudo-democrația.
E paradisul turpitudinii.

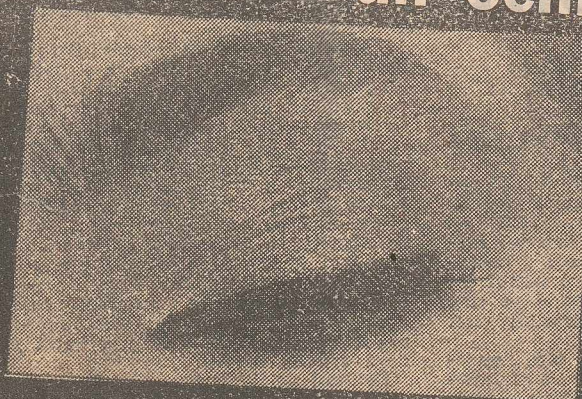
CONSTANTIN BANU, director fondator al revistei „Flacăra”

ANUL LXXXI
Nr. 14
3-9 APRILIE
1991-BUCUREȘTI

FLĂCĂRA

SĂPTĂMÎNAL DE OPINIE, POLITIC, SOCIAL ȘI CULTURAL • ÎNFIINȚAT ÎN 1911

Două procese **Justiția**
legată la un ochi

Pentru ca au fost uciși
1.000 de oameni:
39 de ani și 2 luni de pușcarie
cu proces de lux

Pentru că au fost batuți
3 milițieni:
38 de ani și 9 luni de pușcarie
cu un avans în tortură

pag 2

DOMNUL
PRIM MINISTRU
FATĂ
CU GAZETĂRIA

Fotografie de PAUL AGARICI

pag.
8-9

NEBUNIA
FARA
FRONTIERE

ȘOMERII SÎNT CU NOI
pag.4

UNDE SÎNT CHIABURII DE ALTĂDATĂ?
pag.6

George Arion

În ce orînduire trăim?

Dacă o ființă gînditoare, care a cunoscut din cărți istoria Pămîntului, ar veni la noi în țară de pe o altă planetă, ar rămîne descumpănită ne reușind să înțeleagă în ce stadiu de dezvoltare socială, economică și culturală ne aflăm.

În primul rînd, văzînd disputele stradale rezolvate cu ajutorul bitelor și pietrelor (cioplit), ne-ar crede în comuna primitivă, sălbatică și ig noranți, incapabili de dialog și însetați doar de eliminarea definitivă a adversarilor incozi.

Apoi, ar rămîne intrigată de modul cum cițiva oameni pot dispune după bunul lor plac de soarta unor semeni de-ai lor, lăsîndu-i pe drumuri sau oferindu-le posibilitatea să cițigă o bucată de piine, ca în sclavagism.

Nu mică i-ar fi mirarea descoperind altele pe străzi înși cu căști pe cap, cu vizierele trase pe ochi și cu scuturi în miini, ca în evul mediu.

Dar atenția i-ar fi atrasă și de bogătanii bine îmbrăcați care coboară din mașini ultimul răcnet în fața unor magazine luxoase cu firme șocante, extrăgînd leneș din buzunare portofele dordora de bani, aidoma ca în capitalism.

N-ar mai înțelege însă chiar nimic observînd cum întreprinderile, indiferent de rentabilitatea lor, au dreptul la beneficii, ca și în socialism, unde cel eficient e pedepsit, adus la același numitor cu cel inactiv, potrivit sloganului „Cine-i harnic și muncește / Are tot ce vrea / Cine-i leneș și chiu-lește / Are tot așa”.

Sîntem, în această clipă, în acest loc, reprezentanți ai mai multor orînduirii, fiecare cu un alt ideal, și de aici o firească neînțelegere între noi, o normală stare de confuzie și de suspiciune. Și trecem unii pe lîngă alții și ne primim, de cele mai multe ori, lung și cu perplexitate, deoarece nu ne recunoaștem ca aparținînd aceluiași timp, fiindcă, așa cum spunea un mare poet „Epoci varii, și vechi și noi / Sînt date / Deodată toate”.

zona de tandrete

Domnul Prim-ministru față cu gazetăria

Constantin Dumitru

Făcînd față unui dublu „atac” al presei (căci nici domnul Darie Novăceanu nu l-a menajat, deși unele întrebări așteptate din partea domniei sale — l-am citat pe dl. prim-ministru — au venit de la Vartan Arachelian), șeful guvernului României a mai re-purtat un succes politic de public. El urmează celui din Convenția F.S.N. și celor diplomatice obținute peste ocean. De la participarea sa la Consiliul Europei, domnului Petre Roman par să-i „iasă” toate calculele politice și, în pofida unor speculații care prevesteau chiar înlocuirea sa din fruntea guvernului sau/și din conducerea F.S.N., iată că primul ministru devine acum, fără tăgădă, cea mai puternică personalitate politică a României.

Dominația evidentă a executivului asupra partidului de guvernămînt se datorează, într-o măsură covârșitoare, aceleiași forțe incontestabile a liderului Petre Roman. Este probabil că și în parlament, cu toată opoziția „conservatorilor”, primul-ministru va triumfa. Bă nu este exclus ca opoziția să-i acorde, într-o anumită măsură, sprijinul său. În aceste condiții, o parte a parlamentarilor fesenști se va opune „liniei Roman” ceea ce — trebuie să recunoaștem este destul de interesant. Cine și-ar fi imaginat ca „destabilizatoarea” opoziție să provină din F.S.N.?

Puterea legislativă ar putea, deci, să fie esențialmente influențată de către executiv. Despre puterea judecătorească nu se poate vorbi, la această oră,

decît sub semnul dezideratului. O posibilă reacție a instituției prezidențiale este de așteptat, nu doar pentru a-l reageza pe președinte în fruntea ierarhiei politice, ci chiar pentru a echilibra raportul între cele trei puteri ale statului. E de văzut pe ce și pe cine va încerca să sprijine domnul Ion Iliescu.

Oricum, pînă la această oră, mult-hulita presă (cu precădere „o anumită parte” a ei) pare să rămînă ca o veritabilă (chiar dacă a patra) putere în stat. Altfel spus, forțele primului-ministru (a guvernului în genere) i se poate asocia (într-un necesar echilibru) forța presei. Și primul ministru și presa (dacă vor, într-adevăr democrația) trebuie să contribuie la afirmarea competenței a celorlalte două puteri (legislativă și judecătorească). De-abia din acest punct de vedere, dialogul domnului Petre Roman cu doi ziarîști („în direct și la o oră de viri”) devine extrem de interesant. Căci, dincolo de inteligența și farmecul său, de umorul cu care și-a precizat raporturile față de „soacra” necesară care este presa (am înțeles, de aici, că în ecuație intră și democrația pe care primul ministru o iubește într-atît încît suportă și soacra), domnul Petre Roman a afirmat o și anumită poziție autoritaristă care nu este deloc de ignorat. Reluînd, de cîteva ori, o eroare involuntară „statul, adică guvernul”, cerînd insistenț o încredere aproape absolută în stat, neînvocînd niciodată societatea civilă,

domnul prim-ministru a prefigurat un program de guvernare forte, care numai liberal (cum se mai iluzionează unii) nu e.

E bine că avem un prim-ministru puternic, că guvernul e decis să-și aplice programul, să realizeze reforme, că vrea să nu mai bilbie la presiuni electorale-populiste (am apreciat curajul d-lui Petre Roman de a recunoaște, în stilul său interrogativ, inițiala „mituire” a electoratului). Dar nu cumva dorința de a stăpîni foarte bine problemele pe care le guvernează tinde să rămînă doar dorința de a stăpîni? E o întrebare care i s-a pus domnului prim-ministru. Acesta a declarat că nu iubește puterea. Însă presa, dumnealui știe bine acest lucru, are dreptul și datoria de a se îndoi și de a verifica mereu.

Domnul prim-ministru va fi supus unor presiuni foarte puternice din partea parlamentului (a președintelui Senatului, indeoscibi), probabil și din partea președinției, mai mult ca sigur și din partea străzii. Nici opoziția nu-l va răsăfa. Și nici presa, chiar dacă a mutat inteligent în recenta partidă. De altfel, în treacă fie spus, vom urmări cu mare atenție dacă domnul Petre Roman va accepta dorința Editurii „Presa liberă” de a deveni societate comercială și nu regie autonomă (destinată să asigure apariția „publicațiilor noastre” — am citat l), să faciliteze, cu stipendii de la stat, supraviețuirea unor publicații născute moarte numai pentru că sînt feseniste. Vom urmări și dacă va mai fi blocată dorința ziarului „Adevărul” de a se privatiza. Vom urmări, de asemenea, cum se va ajunge ca ziarîștii înșiși (prin Convenția organizațiilor lor) să dispecereze hîrtia de ziar.

Acesta este rolul soacrei, domnule prim-ministru! Noi trebuie să ne întrebăm mereu (și să vă întrebăm) dacă într-adevăr vă iubiți soția!

LA ÎNCHIDEREA EDIȚIEI

NOU DESPRE „FLACĂRA BASARABIEI”

A apărut numărul 3-4 al revistei Flacăra Basarabiei dedicat împlinirii a 73 de ani de la unirea Basarabiei cu patria mamă. Intrucît un număr impresionant de scriitori sosite la redacție solicită Flacăra Basarabiei în zone în care difuzarea ei prin

DEP n-a reușit să ajungă, singura modalitate certă de a intra în posesia revistei noastre e abonamentul. Adresată basarabenilor din România și românilor din Basarabia, tuturor românilor de pretutîndeni, revista noastră poate ajunge în casele dvs. cu un minim efort: solicitați la poșta un abonament la Flacăra Basarabiei. (I.Z.)

EPILOG PENTRU PREMIILE FLACĂRA 1990

În ziua de 1 aprilie, a.c., a avut loc în redacția revistei noastre o mică festivitate prilejuită de acordarea Premiilor FLACĂRA pe anul 1990 eseistului Adrian Marino, scriitorului Teodor Mîhădaș și regizorului Lucian Pintilie. Cei trei „restanțieri” care n-au putut participa din motive obiective la festivitatea „mare” din luna martie, s-au revanșat, împărtaşindu-ne cu farmec numeroase impresii despre tentativele României de a intra în Europa. Nimeni nu a fost păcătî.

„ADEVĂRUL” ÎN GREVĂ JAPONEZĂ

În tentativa sa (firească) de a se privatiza, cotidianul cu cel mai mare tiraj din țară are de făcut față nu doar concurenței (benefice!) cu din ce în ce mai puternica „România liberă, ci și uneia nefireștii cu piedici administrate din sfera puterii sau chiar din interior. În a-

ceste condiții, jurnaliștii „adeverîști” și-au demis directorul și au intrat în grevă japoneză. La tv, domnul Darie Novăceanu atribuia această inițiativă foștilor „scinteîști”, demascîndu-i într-un limbaj tipic foștului ziar „Scinteia”. Nădăjdîm că, privatizîndu-se, „Adevărul” va scăpa exact de acest limbaj și de prejudecățile pe care el le conservă. (C.D.)

GRIGORE VIERU S-A ÎMPĂRTĂȘIT LA PLUMBUTA

Prezent la București, de Florii, Grigore Vieru s-a împărtaşit la mănăstirea Plumbuita. Sărbătorirea Învierii Domnului va fi un semn pentru Reînvierea României întregite? (fotografie de Silviu Sîan).

Dar lacrimile românilor?

Ion D. Goia

Mi s-a povestit că o româncă, mergînd cu cițiva ani în urmă la Praga și intrînd într-un magazin alimentar, a început să plîngă în hohote, gîndindu-se la rafturile goale ale magazinelor din România, la sărăcia cumplită de acasă. Plînsul acestei femei exprima cel mai bine tragedia unui neam întreg crucificat.

De această întîmplare mi-am adus aminte văzînd sentințele date în procesul cepeex. Sentințe raționale, dacă ne ghidăm după cele cuprinse în actul de acuzare. O nedreptate strigătoare la cer și o imensă insultă aduse neamului românesc, o farsă sinistă, dacă avem în vedere adevărata vinovăție a celor ce au făcut parte din comitetul politic executiv. Esența farsei consistă tocmai în faptul că cepeexiștii au fost judecați pentru niște vini colaterale și nu pentru vina lor adevărată, principală, grea, imensă, de neiertat — complicitate la crucificarea României și a poporului român (în treacă fie zis, e de observat o cohorire permanentă a ștachetei în ceea ce privește severitatea justiției române față de foștii potențai. Se poate afirma că am avut pînă acum 4 faze: faza închisoare pe viață — Bobu, Postelnicu, Mănescu, Dincă; faza de 20 de ani — Nicu Ceaușescu; faza 15 ani — Nicolae Andruța Ceaușescu; faza 0-5 ani — cepeexiștii. Condamnații din primele trei faze, dar mai ales cei din faza întii, se pot considera cu totul nedreptății — și probabil vor cere revizuirea procesului lor — intrucît pentru vinovății de același calibru, relevate în aceleași împrejurări, s-au dat sentințe cu totul diferite).

Nu e adevărat că membrii comitetului politic executiv nu erau la curent cu ce se petrecea în țară, că n-au știut la ce jug de robi au fost puși să tragă românii, ce chinuri și privațiuni erau siliți să îndure. În anii '30, Maxim Gorki a vizitat o colonie de copii, un fel de lagăr de concentrare pentru minori, undeva prin Sahalin. A găsit curat, cearceafuri, fețe de masă, copiii îmbrăcați decent. Și hrana era bună. Dar copiii arătau ca niște schelete. Flori, cuvîntări, îndemnuri la muncă și învățătură. Cînd să plece, unul dintre copii s-a aruncat în genunchi în fața lui și i-a spus, în timp ce toți ceilalți se făcuseră stane de piatră: „Alexei Maximovici, totul e minciună! Cearceafurile, fețele de masă, hainele de pe noi au apărut doar azi și or să ni le ia imediat ce plecăm. Mîncare ca asta de azi n-am mîncat niciodată. Ne bat, ne schingiulesc și ne batjocoresc. Ajutați-ne, Alexei Maximovici, luați-ne de aici!” Gorki s-a dus la ospățul pregătînt pentru el de conducerea lagărului, a glumit, nu s-a luat deloc în vorbă de cele întîmplute și a plecat. Finalmente, nu numai că nu i-a ajutat pe copii, nu numai că l-a lăsat pe cel curajos în voia soartei, cine știe ce-o fi pătîit, dar a tăcut toată viața, ca să-i fie lui bine. Știa dar tăcea. Complicitate la barbarie. În același mod au fost complici și cepeexiștii, cu toții, chiar dacă între ei au existat diferențe, nuanțări în poziția luată într-o problemă sau alta, grade diferite de implicare. Chiar dacă această complicitate s-ar reduce doar la faptul că au tăcut — ceea ce nu e cazul —, și vina lor pentru chinurile îndurate de români ar fi în afara oricărui dubiu.

Ce posibilități aveau cepeexiștii, ce-ar fi trebuit să facă ei? Am mai spus-o, ei erau singurii în măsură să adopte o atitudine radicală, să acționeze ferm, ei erau singurii care ar fi putut, cu forțe unite, să-l dea jos pe Ceaușescu. Dacă cei 24 care au fost în boxă, precum și predecesorii lor, care au scăpat de proces, ar fi procedat ca bătrînul Pîrvulescu, Ceaușescu ar fi fost înlăturat. Desigur acest lucru n-ar fi însemnat izbăvirea de comunism, nu sosise încă vremea, dar românii n-ar mai fi plîns intrînd într-un magazin dintr-o țară socialistă frățească. Am fi avut și noi măcar atît cit aveau pe atunci cehii, slovaci, redegîștii, ungurii, ba chiar și polonezii și bulgarii, și am fi trăt cel puțin la nivelul lor. Cînd, cu vreo trei ani în urmă, aflîndu-mă în Polonia, am vrut să le vorbesc ziarîștilor de acolo despre unele aspecte ale vieții din România, mi s-a spus fără menajamente: experiența unei țări care ține poporul în foame, în frig și în întuneric nu ne interesează! De foamea, frigul, întunericul și frica permanentă îndurate de români, de morbiditatea și mortalitatea ridicată de la noi, de ruina economică a țării de ruina morală și spirituală a locuitorilor ei, de toate acestea și de multe altele sînt răspunzători, în calitate de complici ai lui Ceaușescu, toți cepeexiștii care au fost judecați, precum și cei dinaintea lor, care n-au fost judecați.

Așadar, s-au dat niște sentințe pentru atitudinea pe care au avut-o cei 24 (mai împuținați pe parcurs) în cîteva ședințe cepeex. Dar lacrimile românilor timp de două decenii din sferul de veac al „epocii de aur”? Pentru acestea cine și cînd dă sentința?

JUSTITIA

legată la un ochi

Proces
de
lux

Luni, 25 martie 1991, la Tribunalul Militar București, s-a pronunțat sentința în procesul membrilor c.p.ex. Lesne de ințeleș, opinia publică din țară aștepta de multă vreme acest lucru. Dincolo de zecii de ani de teroare și sărăcie multilateral dezvoltată, în decembrie '89 au murit peste 1000 de oameni. Cădele și luminări ard încă prin piețe, prin cimitire. Suficiente motive deci pentru ca procesul, dar mai ales sentința, să fie așteptate cu nerăbdare de milioane și milioane de oameni. Și a venit. Abținându-ne de la orice comentariu, să vedem cum a găsit de cuviință completul de judecată să răsplătească această cruntă așteptare a familiilor celor uciși — fiindcă, oricum, teroriști se pare că nici n-au existat, cită vreme Justiția nu a găsit nici unul. Bilantul sentinței vorbește de la sine.

Deci, în faza de urmărire penală au fost introduși în boxa acuzațiilor următoarele 21 de persoane: Popescu Dumitru, Totu Ioan, Fazekas Ludovic, Niculescu Mizil Paul, Andrei Ștefan, Curticeanu Silviu, Gere Mihai, Stoian Ion, Toma Ioan, Radu Ioan, Constantin Nicolae, Dobrescu Miu, Gidea Suzanna, Muresan Ana, Ciobanu Lina, Oprea Gheorghe, Radu Constantin, Sasz Iosif, Pavel Gheorghe, Olteanu Constantin și David Gheorghe. Prin sentința pronunțată, ultimii șase au fost achitați pentru infracțiunea de genocid. Celorlalți 15 le-a fost schimbată încadrarea juridică a faptelor, primind pedepse între 2 și 5 ani și 6 luni. Noile încadrări se referă la infracțiunile de neglijență în serviciu, favorizare a infractorului și încălcarea regimului armelor și munițiilor. Completul de judecată a decis în final suspendarea condiționată a executării pedepsei stabilite pentru: Ciobanu L., Dobrescu M., Gidea S., Muresan A. și Oprea Gh.

Astfel stind lucrurile, din cei 21 de inculpați rămin sub incidența legii numai 11, care trebuie să satisfacă pedepse după cum urmează: Popescu D. — 5 ani și 6 luni; Totu I. — 5 ani și 6 luni; Fazekas L. — 4 ani și 6 luni; Niculescu M. P. — 3 ani și 6 luni; Radu I. și Constantin N. — 3 ani; Andrei S., Stoian I., Toma L., Curticeanu S. și Gere M. — 2 ani și 10 luni. Deci, un total de 39 de ani și 2 luni.

De menționat că din pedepsele ce trebuie executate de aceș-

tia (dacă sentința va rămâne definitivă), se vor reduce perioadele de arest preventiv, perioade variind între 7 și 15 luni. De asemenea, au fost revocate măsurile asigurătorii dispuse în faza de urmărire penală asupra bunurilor inculpaților (că doar nu degeaba „au muncit”, săracii, o viață !)

Transmițându-le felicitări membrilor completului de judecată pentru performanța realizată, nu ne rămâne decât să așteptăm liniștiți ca, odată fermari nomenclaturisti pusi în libertate, să ni se înteneze nouă proces de genocid împotriva PCR. Și, să nu ne facem iluzii că, atunci, pedepsele vor fi la fel de gentile.

Tortură
pentru
plebei

Pentru că au fost bătuți 3
milițieni :

38 de ani și 9 luni pușcărie

Judecat la Tribunalul Militar, procesul celor implicați în evenimentele din 31 octombrie 1990 — cind trei lucrători de Poliție, în civil, au fost violenți de mulțimea aflată la acea oră în apropierea Pieței Sf. Gheorghe din București —, sub rezerva formulării vreunui recurs, s-a încheiat. Pronunțată în ședința din 14 martie a.c., Sentința 196 prevede următoarele pedepse de privată de libertate: **Ciocoin Eugeniu** (minor) — 2 ani și 6 luni, la o școală de reeducare; **Fechete Maria Denisa** — 3 ani, la locul de muncă; **Chirobocea Ion** — 3 ani și 6 luni, la locul de muncă; **Pop Sorinel** — 4 ani detenție; **Pisu Cristian** — 6 ani detenție; **Ștefan Tudorel** (recidivist) — 9 ani detenție; **Rădulescu Klaus Costel** (recidivist) — 10 ani și 9 luni detenție. Asadar, un total de 38 de ani și 9 luni privată de libertate pentru șapte oameni, majoritatea adolescenți. De menționat că cei doi recidiviști au mai avut de-a face cu justiția pentru infracțiunea de furt.

Pentru cei ce nu cunosc circumstanțele în care au avut loc evenimentele, soluția aleasă de instanță poate părea justă. Pentru noi însă, cei care am urmărit în direct desfășurarea procesului, lucrurile sînt departe de a fi limpezi, iar sentința, de-a dreptul excesivă dacă nu chiar nedreaptă. Dar, să ne precizăm rezervele:

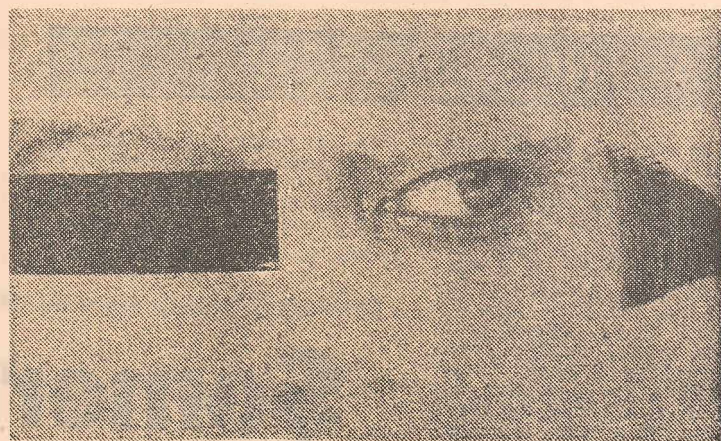
Biroul de presă al M.I.
dezinformează !

În chiar seara zilei de 31 octombrie, Biroul de Presă al Ministerului de Interne a pus la dispoziția emisiunii „Actualități” a TVR o serie de date eronate privind evenimentele din Piața Sf. Gheorghe, neconforme cu realitatea, dezinformind opinia publică și prejudiciind situația conducătorului auto Chirobocea Ion. Contrar afirmațiilor făcute în cursul acelei emisiuni, autodubă condusă de C. I. nu avea număr fals, nu era nici furată, iar șoferul nu și-a abandonat mașina fugind de la locul faptelor. Deși actualmente, în justiție, se face mare caz de prezumția de nevinovăție, C. I. a fost tratat, de la bun început, drept un infractor periculos și abil.

Urmărire de mașini, împușcături și alte chestii „made in USA”, în plin oraș.

Ce s-a întâmplat, de fapt ? În mare, faptele s-au petrecut astfel :

Un echipaj în civil al Brigăzii de Antifurturi Auto se îndrepta, la bordul unei Dacii fără însemne, către locul unde fusese semnalat un automobil părăsit, probabil furat. Într-o intersecție aglomerată, cei trei membri ai echipajului intră într-o obișnuită altercație șoferască, cu conducătorul auto al unei furgonete. Lezați în autoritatea lor, cei trei uita de misiunea pe care o aveau de îndeplinit și se lansează în urmărirea autodubei. Șoferul acesteia, avind alături, în cabină, pe maestrul Stancu Stan, nu se lasă mai prejos și, acuzind faptul că nu a știut cu cine are de-a face și frica, totodată, de a nu fi bătut, calcă accelerația și face cristane, barindu-le următorilor posibilitatea de a-l depăși. Imaginându-și că are în față un infractor periculos, un hoț de mașini, unul dintre polițiști utilizează arma, tragind două focuri de avertisment, în aer, și două în pneul stînga spate al furgonetei. De voie, de nevoie, furgoneta oprește la ieșirea din Pasajul subteran Unirii, lîngă agentul de circulație, șoferul lamentîndu-se că este urmărit de teroriști, că au tras în el. Zona Pieței Sf. Gheorghe fiind înțesată de lume, trecătorii se adună în jurul disputei. Mașina fiind fără însemne, polițiștii fără uniforme trezesc suspiciune. Încep comentarii acide, spiritele se incing. „Securiști, teroriști care au tras în noi !”. Automobilul este răsturnat de două ori. Apare un ofițer de la Circulație, care explică mulțimii — 200—300 de persoane — că cei trei sînt, într-adevăr, polițiști, îi transbordază în automobilul Circulației — nu fără a-i putea feri de violența mulțimii dezlănțuite — și încearcă să demareze. Acest lucru este interpretat

drept un subterfugiu de a-l scăpa pe cei trei civili. Furia mulțimii atinge paroxismul, pneurile sînt dezumflate, automobilul răsturnat, la fel ca și cel dintîi, cei trei sînt scoși și violența. În urma apelurilor repetate apar mai mulți lucrători din Poliție care, cu greu, reușesc să-i salveze pe cei trei și să împingă automobilele pînă în curtea Poliției. Datorită unor fotografii binevoitori — fotografii care însă nu pot constitui probe ferme, — sînt identificați 6 din cei 7 inculpați. Patru, sînt arestați în aceeași seară, ceilalți trei, cîteva zile mai tîrziu.

„Tapii ispășitori”, din nou la
la modă

După cum a evidențiat parcursul procesului, putînd fi regăsit și în dosarul penal 512/1990 la evenimente au participat, mai mult sau mai puțin activ, aproximativ 200—300 de persoane. Mai mult chiar, apreciem că cei cinci prezumtivi agresori-instigatori nici nu ar fi putut, singuri, să răstoarne două Dacii, și să agreseze 3—11 polițiști. În plus, cinci din șapte erau personaje foarte cunoscute în Piața Universității... Oricum, trebuia să răspundă cineva pentru delictul comise, nu ? Un amănunt interesant : din cei 9 martori audiați la proces (din care, 8 lucrători în Poliție ?), numai unul singur a putut identifica, printre cei aflați în boxa acuzațiilor, patru dintre participanții activi la violențe, iar dintre cele taci cadre M. I., constituite în parte vătămăți, numai două susțin cu vehemență participarea la agresiune a cinci dintre inculpați. În aceste condiții, cum de a fost posibilă o sentință atât de drastică ? — vă veți întreba. Ei bine, datorită propriilor declarații ale inculpaților. Nu-i așa că nu vă vine să credeți ? Și totuși...

Despre cum te poți condamna
de unul singur

Simptomatic, toți inculpații și-au retractat în fața instanței de judecată declarațiile date anterior, la Poliție. Motivul ? Dacă e să ne luăm după spusele lor, din momentul arestării au fost supuși la presiuni și intimidări, au fost violenți fizic și psihic. Li se sugera că dacă „îi vor da în vileag” pe ceilalți li se va da drumul, au fost bătuți din 15 în 15 minute, cînd au cerut apă pentru băut, le-a fost adus un bidon cu apă clocotită... În astfel de condiții este greu să rezisti, numai instinctul de conservare te mai conduce, ce poți face altceva decît să scrii și să semnezi ceea ce ti se cere ? Ii putem crede ? Să vedem în ce condiții a dat declarația martorului Stancu Stan — audiat la proces —, cel ce îl însoțea pe șoferul Chirobocea în cursă.

Bătut ca hoții de cai

„În ce condiții am dat declarația ? Doamne, Maica Domnului, d-le președinte, eu n-am crezut că se poate întimpla așa ceva ! Păi, duminică, 4 noiembrie, venisem de la Călărași, de la noamuri. Nevastă-mea era sus, eram singuri, îmi făceam de lucru pe la mașină, în fața casei. Tocmai vroiam să ure cînd, trage o mașină lîngă a mea... Coboară doi indivizi, se uită la mine și unul îmi zice : tu ești cutărică ? Eu sînt — răspund. Au pus mina pe mine și m-au tras în mașina lor. Vîno mă cu noi, că avem treabă cu tine, ziceau. Am fost luat cu forța, am stat arestat trei zile. Ultima declarație am dat-o la Rahova, sub bătaie, amenințare cu bătaia, injuriat... Era de față și colonelul de la Circa 8. Pînă cînd mi-au dat drumul, nevastă-mea n-a știut nimic de mine, am

găsit-o bolnavă de speriată. Am fost bătut zdrăvăn, ca hoții de cai... Ziceau : ce bă, nu știi că colegii noștri au fost bătuți ? ! Nu mi-am închipuit, domnu' președinte, că mi se poate întimpla așa ceva în țară la mine...”

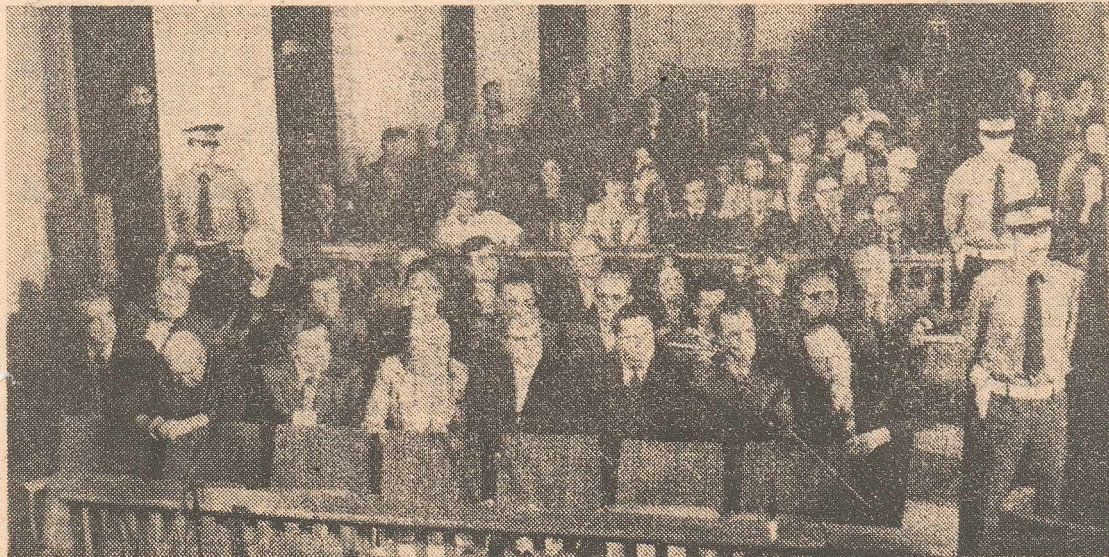
D-lui procuror îi place
consensul...

Unul dintre martori, agentul de circulație aflat chiar la fața locului în ziua de 31 octombrie, precizează la un moment dat un aspect care nu prea seamănă cu depozițiile părții vătămăte. Adică, cei trei polițiști au încercat, utilizînd forța, să îl țîrască pe șoferul autodubei în spore mașina lor — lucru care, putem presupune, nu este tocmai un exemplu de tact profesional și care putea să stringă suficientă lume în jur. Accastă scăpare aruncă o cu totul altă lumină asupra învinuirilor ce i se aduc inculpatului Chirobocea, în principal fiind cea de instigare la violență. Interesant ni s-a părut însă faptul că scăparea cu pricina i-a prilejuit d-lui procuror următorul șoi de întrebare (de genul : „Nu-i așa că becul este becc ?”, soi întrebunțat uzual în școlile de handicapați) : „Inadvertențele față de celelalte depoziții ! — n.n.) se datorează cumva complexității situației și trecerii timpului ?” Deși respinsă de instanță la obiecția apărării, întrebarea se pare că și-a atins scopul din moment ce sentința 196 stabilește ceea ce stabilește. De altfel, depozițiile martorilor și cele ale părții vătămăte diferă în foarte multe puncte de neclaritate și contradicție, dar se pare că, pentru instanță, a bîntuit consensul, conducînd-o către o hotărîre exemplară.

Taler de aur, taler de
tinichea

La ședința din 28 februarie a.c., într-o pauză, ne-a fost dat să vedem, într-o altă sală, la parter, pe cei din c.p.ex. aflați, la rîndul lor, în febra propriului proces. Aici însă, atmosfera era alta. Adică, un fel de party-familial. Înconjurări de rude și prieteni, deși în boxa acuzațiilor, ei sporovăiau destînsi. Dineînțeles, la costum și cravată, nu în zeghe, nu chilugi. Tovarășa Lina Ciobanu avea brațul împovărat de un coscoagea buchetul de garoafe și frezii, toată numai zîmbet. Deh, ce să-i faci, a doua zi era Ziua Femeii... Pachete voluminoase aduse de către cei dragi, cum-părate, probabil, de la sfînta Gospodărie de Partid. Deci nu numai democrația, ci și justiția noastră este profund originală. Fiecare deținut este tratat conform nivelului său de trai, al aportului „la propășirea țării, pe cele mai înalte culmi de progres...” Ședința este suspendată și c.p.ex.-ul iese voios în stradă, așteptînd ARO-ul. Îmbrățișări, pupături, rudele, prietenii, tovarășii de neuitat... Nu-i păzește nimeni, nu-l tulbură nimeni. Ah, ba da : la vreo 10 metri mai încolo, un polițist vădit încurcat, își alungă cu mina cîteva scame invizibile de pe veston. Mă gîndesc la ceilalți șapte, de la etaj, prinși unul de celălalt cu lanțuri țîgănești la picioare, la zeghele murdare și aspre, la chipurile încă adolescenține pierdute sub crispări chinute — unele dintre ele tumefiate, cu vizibile urme de violență —, coborîți în disperare. Și mă mai gîndesc că îmi imaginasem cîndva, că fata aceea cu ochii legați — despre care aflasem că ar fi simbolul Justiției —, își purta vâlul pe ochi tocmai pentru a nu vedea care din talerale balanței este din aur, și care este cel de tinichea.

PAUL VINICIUS

CALENDARUL REFORMEI

Ca să ajungi la Oficiul forțelor de muncă din sectorul 2 trebuie să fi făcut armata la cercetași. Din stradă nu se vede decât firma editurii „Evenimentul”, scrisă cu litere mari pe-o clădire pătrăsoasă. De o parte și de alta, două clădiri ce par pustii. Par așa, dar poate că nu sînt. Și pe măsură ce te strecoai printre ele, spre capătul îndepărtat al curții, începi să te simți un tip suspect, capabil de-a fi bănuț de vreun cetățean din preajmă că ai pătruns aici ca să-i furi, mai știi?, cămășile întinse la uscat pe sîrmă. Ai face stînga-mprejur și-ai întinde pasul dacă tocmai atunci n-ai zărit, într-o latură, o magherniță deșelată; vreo fostă magazie, probabil; sau, în criza asta de locuințe, locuința cu chirie a unui student sărac. Aici e instituția pe care o cauți și sînt nevoiți s-o găsească, zilnic, o mulțime de oameni.

„Sediu necorespunzător”, zice Adrian Clinciu, șeful oficiului. Nouă funcționari, ca sardелеle în cutie, lucrează în două cămăruțe. Oficiul a primit de la Ministerul Muncii un calculator, dar unde să-l instalezi? Evidența se ține, prin urmare,

ce i se poate întîmpla doar altuia. Acum se uită în oglindă și zice: eu sînt unul. Dar are 37 de ani și îndrăznește să spună că nu-i e frică de viață. Facultatea de finanțe-contabilitate a

la 70—80 la sută din salariu și mai contez și pe ajutorul părinților, care sînt pensionari. Între timp am depus cerere pentru garda financiară. Să vedem. Poate o să încerc la telefon și la participării ăștia care dau anunțuri că angajează. Pînă una-alta, funcționarul care mi-a calculat ajutorul de șomaj, de 2550 lei, mi-a spus că a auzit că ar fi disponibil un post de econo-

e mai mic decît salariul. Am de crescut două fete, una în clasa a patra, alta a cincea. Îmi fac probleme cu ce o să plătesc chiria pentru apartament, întreținerea, telefonul, lumina. Și trebuie să mai și mîncăm și să ne îmbrăcăm, nu? Am însă o nădejde, mărturisesc: scurt pe doi, soțul meu a fugit în R.F.G., la începutul anului trecut și el e un om priceput, lucrează ca

chiar decît situația mea este că în aceeași situație se află și vreo 8 ingineri și subingineri din biroul nostru care număra 25 de oameni. Acum, eu n-aș avea nimic împotriva să-mi schimb meseria. O fostă colegă, Mariana Dumitrache, a reușit să intre vinzătoare, cu 6000 pe lună, la o prăvălie particulară. Dar ea are 24 de ani și e frumuseală. Or eu, intrată într-o astfel de competiție, știu că aș pierde. Mi-am adus aminte că am făcut odată o școală de cosmetică și coafură. Aș porni afacerea asta chiar la mine acasă, dar cu ce Dumnezeu s-o pornesc? Știi că în țara asta nici fixativ nu se găsește decît la negru și nici măcar bigudiuri?”

Șomerii sînt cu noi

Dumitru Constantinescu

terminat-o cu nota 10. A lucrat apoi la „Energoutălaș” și la „Energomontaj”, din ’87 fiind șef de serviciu pe șantierul centralei nucleare de la Cernavodă. Și chiar dacă centrala asta n-a intrat în funcțiune, pentru că despre ea, din an în an, s-a zis că se termină la anul, nu se poate spune că Mihai Balaban n-a muncit într-un mediu nociv din moment ce a prins vizitele pe șantier ale lui

mist chiar la primăria sectorului 2, așa că mă duc într-acolo.”

Viața, crucea, dealul

„Cînd mi s-a desfășurat contractul de muncă am ieșit plîngînd”, zice Vasilica Marica. Are 33 de ani și din ’74 începea a lucrat ca operator-calculator la Centrul de calcul al Centralei industriale linii. În ianuarie a primit preaviz, împreună cu cîteva zeci de колеge. Și alt loc de muncă n-a găsit pînă acum, iar ceea ce o face să fie și mai abătută este că nu știe cum va găsi unul de-acum încolo, ținînd seama de situația ei specială. Care situație? Păi, zice Vasilica Marica, pe lângă fetița ei de 11 ani, Ana-Maria, care e un copil sănătos, mai are un băiat, de 7 ani, Stelian-Stefan, care e encefalopat. Copilul acesta nu merge, nu vorbește, stă la pat și deci trebuie să aibă cineva grijă de el. Și cine să aibă grijă dacă nu mama lui? Tocmai de aceea, spune ea, de ani de zile ea n-a muncit decît o jumătate de normă, și anume între orele 6 și 10 seara, răstimp în care putea să aibă grijă de copil soțul ei, Alexandru, după ce el se întorcea de la serviciu. Problema e: cine va accepta ca ea să lucreze, de-acum încolo, după un asemenea program? Oricum, deocamdată, ajutorul de șomaj, de aproape 3000 de lei, îi prinde foarte bine. Adăugînd și salariul soțului, ceva peste 3000 de lei, și scăzînd rata la casă și întreținerea, de aproximativ 1000, rămîn niște bani care ăștia fiind, nu mai mulți, vor trebui chibzuiți cît mai bine. Ca să supraviețuiască, familia nu poate conta pe nimeni altcineva. Părinții și socrii Maricăi Vasilica sînt bătrîni, bolnavi, și au cîte o amărită de pensie C.A.P. Pentru unii, viața e chiar ca o cruce. Să tot urci cu ea dealul...

operator ventilatoare industriale dar știe să fie și timpliar, zugrav, vopsitor. Mi-a scris și mi-a telefonat că a obținut acolo dreptul la muncă. Asta e ca și cum l-ar fi apucat pe Dumnezeu de picior. Și sper să nu-l scap, Doamne iartă-mă! După cum sper să nu-și găsească alta pe-acolo și să mă uite pe mine pe-aici, eu copiii, că atunci am încurcat-o chiar de tot. Altfel, mă întreb, cum rămîne: mă dai pe mine afară, după 20 de ani, și oprești o nouă angajată, de un an și jumătate, care doarme cu capul pe birou? Dar totă respectiva lucră prin preajmă, tot la noi, la producție, de! Șefa de birou, ingineră Doina Hortopeleanu, a rugat-o odată pe tinerica asta să linieze un format A4 și ea a refuzat, a zis că nu știe și nici nu s-a arătat amatoare să învețe. Dar, în schimb, are serviciu în ziua de azi. Fără familie, fără copii. Așa că, dacă luăm șutul, măcar să știm pe ce-l luăm, nu? Dar uite că e greu de știut, și ce mă miră mai mult

Urgent, calendarul reformei

Într-adevăr, cînd n-au încetor, românii pot să fie destul de americani încît să vrea să-și schimbe meseria. Dar cum?

Violeta Cosma, psiholog la Oficiul sectorului 2: „Problema recalcitrării e de luat în considerare mai serios. Eu sînt aici de la 1 noiembrie, de cînd oficiile au angajat psihologi pentru reorientarea forței de muncă. Aș vrea să-i ajut pe acești oameni mai mult, dar cum să reușesc asta cîtă vreme reorientarea se face la ora actuală cam fără busolă? Peste 6 luni, cînd se termină ajutorul de șomaj, acești oameni trebuie să știe spre ce se îndreaptă dar din păcate nu prea știu, deocamdată, și trebuie să ținem seama că pe lângă ei vor veni, în curînd, absolvenții de școli profesionale și de licee de specialitate. Or, nimeni nu știe nimic precis în ce direcție pot fi îndrumați. Așa-nămintul calendar al reformei e o necesitate. Lipsa lui e resimțită cel mai dureros de oamenii rămași, temporar, fără un loc de muncă.”

ca la 1900. Dar și pe-atunci se făcea statistică, așa că aflăm: cei mai mulți șomeri au studii medii; numeric, după aceștia vin cei cu studii superioare; apoi, muncitorii calificați și cei necalificați. Cu totul, s-au înregistrat pînă acum 89. Dar este posibil ca numărul să crească foarte repede și foarte mult. Românul, chiar șomer fiind, trăia pînă acum asemeni omului care se știe bolnav dar nu se duce la doctor. Și asta pentru că nici n-avea unde să se ducă, e adevărat. Legiferarea ajutorului de șomaj îl deschide, în sfîrșit, o ușa unde e întrebare cît de cît ce-l doare. Și chiar dacă ușa aceasta e după colț, adică mai greu de găsit, ea la sectorul 2, pînă la urmă omul o găsește. Și se așază la rînd și își cere drepturile.

Un fost viitor director

Pînă de curînd, Mihai Balaban credea că a fi șomer o ceva

ion Dincă. Vă dați seama?, zice. Îmi dau, zic. Ei bine, continuă el, în martie ’90 așteptam un copil și nevasta mi-a zis să mai termin cu naveta, așa că m-am mutat la ICSIM. Zic: „Nu cumva pe-acolo, pe la Cernavodă, s-au răscolit unii împotriva dumneavoastră?” „Doamne ferește, mă asigură el, nu e cazul, dacă rămîneam acolo am motive să cred că astăzi eram director comercial, nu șomer. Am renunțat la 7—8000 de lei, cît aveam acolo, și am venit aici, la 3500 de lei, doar ca să fiu mai aproape de casă. Dar ICSIM-ul mi-a purtat ghinion. La un an de zile după ce m-am angajat, mi-au dat cartonașul roșu. Simțeam vreo 6—7 economiști în situația asta. Există, probabil, motive obiective. Dar, în ce mă privește, un factor agravant poate să fi fost și faptul că mie ru mi-a convenit niciodată să ling pe cineva și recunosc că se poate spune despre mine că am avut gura mare. Dar nici o grijă, nu mor eu cu ajutorul de șomaj în mînă. Soția, care se află încă în concediu postnatal,

Bigudiuri pentru România

La rîndul ei, Isabela Rotaru a ajuns să știe ce e șomajul după 20 de ani de muncă la ICEMENERG, ca desenator tehnic. Zice: „Aveam un salariu de 2550 de lei. Acum, vă dați seama, ajutorul de șomaj

CĂUTÎND CU... LUNETĂ

O gazetă a tipografilor

„Bătrînețea se face simțită, nu atunci cînd începi să uiți, ci atunci cînd începi să-ți aduci aminte”. (Andris Kolbergs). Am citat aceste rînduri pentru că și mie îmi dau tircoale, obligîndu-mă parcă să aștern pe hîrtie amintiri, așa cum mă pricep. Una din acestea este povestea LUNETEI, găzduită în primăvara anului trecut de revista „Flacăra”. Dispariția LUNETEI i-a lăsat poate indiferenți pe unii. Alți cititori au regretat-o. Sau au considerat-o benefică „pentru liniștea noastră”.

Manifestele LUNETEA erau răsplată anticeaștă. E adevărat că acele texte nu vizau explicit anticomunismul. Numai că, dacă ne gîndim și la alte acțiuni dintre care manifestele însemnau doar una, dacă ne gîndim, de pildă, la focul de la statuia lui Lenin, atunci se

poate observa și ce nu era pus explicit în textele manifestelor: că aceste acțiuni, care toate pot fi numite simplu LUNETĂ, ansamblul acestor acțiuni era anticomunism sadea. Numai cine nu vrea sau nu este în stare să se gîndescă la riscurile înfruntate atunci se va îndoi de ce afirm. Asta a fost LUNETĂ. Toate acele acțiuni, riscuri, zile, nopți, așteptări și speranțe.

Astăzi, după mai bine de un an de la deconspirare, găsesc necesar a fi subliniat faptul că LUNETĂ și inițiatorul ei (după mine unul din eroii dizidenței din ultimii ani) se găsesc pe „partea nevăzută a lunii” și nu mă va mira apariția într-un viitor mai mult sau mai puțin îndepărtat a unei „istorii” în care acest act să fie revendicat de... mai știu eu cine.

Acțiunea LUNETEA a existat. Rădăcinile, firave la început,

au fost alimentate de însuși regimul în care s-a format, creînd atmosfera de colaborare și coeziune necesară. Acum, după trecerea timpului, cînd unii dintre noi sînt convinși că boala a trecut, explicîndu-și situația economică și socio-politică în care ne găsim ca pe o convalescență, alții văd lucrurile în chip diferit, și LUNETEA este lăsată să alunece în umbră. Desigur, datele problemei sînt altele decît în urmă cu doi ani. Dacă ar fi fost ca LUNETEA să apară după revoluție ca o publicație obișnuită, era necesară o restructurare la care s-a renunțat, descoperindu-se diversitatea de opinii — conformă, de altfel, naturii omului — lucru care, inițial, nu era cunoscut.

Dar, în coloanele puse la dispoziție de revista „Flacăra” își putea continua activitatea Sindi-

catul Liber al Tipografilor în calitate de reprezentant al acestor muncitori care, prin ceea ce fac, „sînt asimilați”, mass-mediei.

Aici, infantilismul politic — rezultat al ultimelor decenii și speculat azi de cei interesați — își spune cuvîntul. Sindicatele sînt apolitice de frică. De frică să nu îndepărteze masele. Mase care vîd în politică germenii instabilității. Al instabilității atît de trimbițate de putere. Așa cred că au ajuns sindicatele să se războiască totuși cu puterea (legislativă și executivă). Putere care este reprezentată de „politicieni”. Mi se pare concludent cum se încearcă eliminarea sindicatelor din această luptă, invocîndu-se — ce credeți? — chiar statutul sindicatelor! Parafrăzînd un parlamentar, ar fi cam așa: Stați voi în banca voastră, că noi stăm în fotolii!

Cînd liderii sindicali se vor trezi, vor realiza că lupta lor, dusă ca acum, este un „perpetuum mobile”.

Iată, în puzderia de publicații, tipografii nu au o „foaie” a lor în care să-și spună cuvî-

mul (cum nu are nici partidul social-democrat).

Revenind la oile noastre, sînt cum amintirile iar îmi dau tircoale, încercînd să mă „destabilizez”. Eu însumi, cel de azi, nu mai pot fi cel care eram în iarna 1989—1990. O parte a sufletului meu de atunci nu știu unde a rămas. Ca în urma unui cîntec: „Doamne! / Vino, Doamne! / să vezi cea mai rămas din oameni”. Și din LUNETEA!

MARCEL UNGUREANU

Nota redacției

Deși obligată să-și reducă numărul de pagini (chipurile, numai pînă la 20 mai anul trecut), „Flacăra” a găzduit cu generozitate „Luneta”. Dacă și în continuare colegii noștri tipografi doresc acest lucru, vom asigura apariția lunară a publicației lor în cadrul revistei noastre. Noi nu uităm că tipografiile ne-au promis că, la nevoie, vor găzdui și ei „Flacăra” în „Luneta”. Deși nu credem să mai trăim vremi cînd presa cîinstă trebuie tipărită clandestin.

...în anul 1874 un „oarecare” pictor pre numele său CLAUDE MONET expunea la Paris un tablou de mici dimensiuni intitulat: „Impresie, răsărit de soare”; peste numai cîteva ani această operă avea să definească un nou curent în artele plastice — și nu numai în acestea: IMPRESIONISMUL, care va cuceri întreaga lume. Abordînd teme din realitatea cotidiană, uluitorul sistem estetic născut în Franța deceniului 8 al secolului 19 revoluționa, fără drept de apel, o întreagă viziune asupra lumii prin (și ne vom rezuma aici numai la datele strict cuprinse în „M.D.E. — Buco. — 1972”): DIVIZIUNEA tonurilor, FRAGMENTAREA tusei, AMESTECUL optic al culorilor și UMBRELE colorate — noutăți totale față de practica de pînă la acea dată!... Firește că, la început, ca mai întotdeauna în lumea asta a noastră, „noutatea” a izbit atît de crîncen marea, enorma masă a spiritelor conservatoare, încît membrii grupului „impresionist” (iar mai apoi „post-impresionist”) au fost puși la stîlpul infamiei: denigratori, „destabilizatori” ai adevăratei arte, „primitivi”, ridiculi, incuți, sarlatani. La ora actuală, dacă prin absurd s-ar putea aduna la un loc, într-un unic muzeu, operele acestor inițial „blamați” creatori cu prețuri, obținut într-o licitație internațională și în valută ai putea cumpăra un continent

laltă! — un om care a susținut cotul președintelui Iliescu în niște ore foarte grele ale istoriei române — să fie murdarit de un limbric? ... Se pare că da. În numita bibliotecă s-au distrus, în mod barbar, manuscrise ale lui Eminescu, Iorga, Eliade; încă înainte de a se afla că în respectiva clădire ființa o importantă arhivă a fostei Securități, presa internațională sesiza ciudatul fapt că focul izbucni în această „inimă a culturii române” nu s-ar fi putut dezlănțui, la o astfel de amploare, decît dacă ar fi fost provocat din interior. Și vine acum acest „neica-nimeni” — cum îi place lui, limbricului în cauză, să categorisească dușmanii — să ne învețe cum să incendieră Marea Bibliotecă nu se datorează asasinilor acestui popor, ci pur și simplu unui actor dement...! Lumină! Ta Tară a Noastră: dacă sînt, printre noi, oameni ce pot accepta acest punct de vedere, atunci limbricii sîntem cu toții, ba chiar ne merităm soarta — pentru că „umilele” fapte ce ne-au marcat un an și ceva de democrație originală se schimbă, măi, dragi și iubii tovarăși...! (UMBRE).

...România este singura țară din Est care nu trăiește sub apăsarea unor datorii externe în deșez forte (ba se zice că are chiar un excedent comercial în astfel de deșeze în valoare de 3 miliarde de dolari!). Altă țară din fostul lagăr comunist care au trăit la fel

„vin ungurii peste noi!” (în timp ce politiciile oficiale față de Basarabia, trup din trupul țării noastre, nu-i pot asocia, în replică, decît vorba actorului Mircea Diaconu: „Băi, moare cineva lîngă tine... și nu-l poți ajuta!”)... (UMBRE).

...Un oraș declarat erou, în timpul așa-zisei revoluții, este denigrat sistematic: Timișoara — supusă tăcerii mass-media și unui embargo economic sulgeneris din partea „centrului” — găsim sprijin și realizînd contracte extrem de avantajoase economic, cu alte țări europene și nu numai pentru ea! — este considerată „destabilizatoare” (AMESTEC); pretextul apariției (sau neapariției) unui ziar local de factură dubioasă, este folosit în tentativa de a schimba oficialitățile acestei zone alese, pe drept, și susținute de populație — ba este trimisă și o comisie ministerială de anchetă, acolo, în acest sens (în cazul „dispariției” cadavrelor din timpul revoluției, sau în cel al strărilor „inmormintări” colective la Străulești II, din a doua jumătate a anului trecut, nu s-a stabilit nici măcar vreun „comitet” local de cercetare)... (FRAGMENTARE).

...Atac, dirijat, la marile valori ale culturii române (și nu mă refer la ministrul culturii: urmînd un drum sinuos, chinuit, numele lui Andrei Pleșu, abia a pătruns în conștiința națiunii), mă refer doar la cîteva creatori de factură mondială în ceea ce privește regia. A venit, cel dintîi, Andrei Serban (care a scos din inerteie tîmarii Teatrul Național) — este hultit, iată, de cîteva zececi oportuniști și intenționează, se pare, să plece; a ur-

Povestiri excentrice

despre factorii: timp, bani, eficiență, prostie

Un senator american a angajat un om, pe care l-a instalat chiar în biroul său. Unele persoane au darul de a trece neobservate. O astfel de persoană vroia senatorul și intrucît a căutat-o unde trebuia — la o agenție specializată — a găsit-o. Sarcina sa era să observe cum pierde vremea senatorul. Rostul funcționarilor e să funcționeze. (Factorul timp).

În Brazilia, o fabrică importantă din Germania nu lucra la parametrii proiectați deși conta pe un personal calificat și disciplinat. Un colectiv de nemți a decis perfecționarea în continuare a nivelului tehnic. Cu toată străduința lor, productivitatea stagna. Soluția a furnizat-o o psiholog: a cerut să fie angajate un număr de tinere foarte atrăgătoare, indiferent dacă se pricepeau sau nu la tehnică. La meridianali prezența femeii conținea mai mult decît la nordici. (Factorul psihic).

Un exportator de whisky s-a îmbogățit dîndu-și seama că sticlele au secțiunea circulară nu din motive tehnologice, așa cum credea el, ci din cauza tradiției. În același ambalaj putea expedia un număr aproape dublu de sticle, dacă le modifica forma. Următorul pas — recipientul de plastic cu secțiune pătrată — a fost făcut aproape imediat. Un alt exportator, de astă dată de bere, i-a cerut unui designer să-i rezolve o problemă asemănătoare. Soluția designerului ținea cont de faptul că berea mergea în zone locuite de scoțieni. El a propus ca sticlele să-și păstreze forma (dată fiind firea bănuitoare a cumpărătorilor) dar să se introducă în fiecare, încă din timpul fabricației, o monedă de cinci cenți. Scoțienii spargeau sticla — fiindcă de aia erau scoțieni — și contribuiau decisiv la dezvoltarea industriei de ambalaje. (Factorul scoțian).

S-au scris o mulțime de cărți despre misterioșii constructori de piramide. Toți autorii s-au întrebat cu ce forțe și mijloace au ridicat neșcolii felahii blocurile paralelipipedice de cîteva tone de la sol, pînă în vîrf. Dezlegarea enigmei a venit odată cu descoperirea unui desen pe un clob de calcar: nu blocurile erau ridicate, ci doi suportți cu secțiune triunghiulară! Operațiunea cerea nu atît efortul, cît dexteritatea unui număr foarte redus de oameni. Paralelipipedul era balansat cu mare răbdare pe acești suportți — așezați unul lîngă altul — astfel ca, pe rînd, fiecare să fie înălțat cu cîteva centimetri. Egiptenii nu cunoșteau atîtea principii ale fizicii cîte cunoaștem noi, dar pe acelea pe care le știau le foloseau pînă la ultimele consecințe. (Factorul ingeniozitate).

Probleme de ingeniozitate, principii ale fizicii și elemente specifice de psihologie reclamă și înțelegerea modului în care au fost transportate uriașele dale de marmură pe lîngă care trec zîlnte vizitatorii Palatului interzis din Beijing. E clar că aici n-au intervenit extraterestrii. E la fel de sigur că tehnica

de azi n-ar putea asigura transportul de la distanțe de sute și mii de kilometri a unor marmure casante și foarte greu de manevrat din cauza grosimii reduse. Apa îngheață, indiferent de secol, de sisteme politice și de deșteptăciunea oamenilor, în plan orizontal. Vara se săpau canale și iarna uriașele dale erau împinse, cu puțin muncitori, pînă ce... începeau să se topească ghețurile. Lucrul pe care-l pricep greu europenii e că chinezii consideră altfel timpul. (Factori — sută la sută — chinezi).

Cu mulți ani în urmă, circula următoarea anecdotă: se întîlnesc în Pacific două vase pescărești, unul sovietic, celălalt japonez. Deși aruncă plasele în aceleași ape și întrebuințează cam aceleași năvoade, japonezii au vasul greu de pește, pe cînd rușii se întorc cu el pe jumătate gol. Marinarul schimbă între ei cîteva cuvinte. „Sezon slab” se vaită rușii. „Foarte slab” aprobă japonezii. „Dar cum se face că ați prins mai mult decît noi?” se interesează rușii. „Voi cum pescuiți?” întorc întrebarea japonezii. „Păi, aruncăm năvodul, îl scoatem, vedem că-i aproape gol, tragem niște înjurături și facem pe loc o sedință de analiză muncii”. „Și noi la fel, răspund japonezii. Aștia doar că nu facem nici o sedință. Mai aruncăm o dată năvodul”. (Factori marxisti-leninisti).

La Galați, în complexul de cămine studențesti construit prin anii '60 există o alee centrală. În masa de asfalt pavatului uitaseră o bucată groasă de fier beton de care sa-u împiedicat generații de tineri care-și conduceau seara iubitele la cămin. Unii și-au rupt chiar și gîtul în fierul acela.

Povestea a durat pînă ce s-a schimbat, în 1985, administratorul. A fost angajat un sas. În săptămîna în care s-a instalat, sasul a venit cu o dată și un ciocan, a scobit asfaltul, a smuls ciotul de fier și apoi a astupat groapa. (Factorul prostie).

Dintre toate investițiile, cea mai rentabilă este și va fi veșnic inteligența. Cartea e un produs care presupune cel mai redus număr de componente în fabricație: hirtie și inteligență. În ciuda dezvoltării multilaterale și armonioase a industriei românești, Eminescu rămîne cea mai eficientă investiție a poporului român. Conducătorii României s-au grăbit să scumpească mai întîi și întîi hirtia deși soluția era ridicarea în grabă a unui combinat pentru prelucrarea superioară a maculaturii. Mîntea lui Eminescu a implementat cea mai modernă dintre toate variantele posibile ale limbii. Limba pe care o folosește, ministrii cînd încearcă să ne convingă că scumpirea aberantă a prețului hirtiei e singura soluție, cînd nimeni nu vrea să se gîndească la soluția rațională. (Nu-mi dau seama ce factori au acționat aici).

Astfel stînd lucrurile, concluzia e una: Moarte intelectualilor!

TUDOR OCTAVIAN ■

„Impresie, apus de soare”

(sau parafrază după o temă dată)

ciere între un mare, un formidabil moment artistic — și o cruntă realitate a zilelor noastre, AICI — dacă nu m-ar fi izbit, prin alăturarea lor intim-plătore, la lectură, cele patru noțiuni: „diviziune”, „fragmentare”, „amestec” și „umbre”: modificînd doar ușor, aproape insesizabil, domeniul de referință al acestora, am realizat că aceleași date ce au născut un nou orizont pentru cultura universală, pot aduce un veritabil APUS al cerului năzuințelor noastre firești: un apus prematur al viitorului unei țări atît de incercate precum România; unei țări căreia marile puteri ale lumii nu i-au dat niciodată un ajutor autentic; unei țări care, dacă a reușit să progreseze uneori și deștul de rar, a fost pentru că „talpa” ei, poporul adică, a răbdat precum nici un altul, reușind să izbucnească violent întru eliberare atunci cînd chiar nimeni nu se mai aștepta: cei 45 de ani de barbarie comunistă impusă din afară și răsturnată în cîteva zile, sînt o dovadă în acest sens...! Revenind însă la rîndurile de față: fiind ziarist, normal ar fi să-mi susțin interpretarea „actuală” a celor patru noțiuni pomenite prin date — eventual cifre, se mai poartă încă diverse statistici! — fiind însă și scriitor, ultima ipoteză mă determină să folosesc mai ales „impresii” — în marea lor majoritate adunate din presa noastră cea de toate zilele (ba chiar și dintr-o „anumită parte” a ei!). Așadar:

„Un pseudo-intelectual cu creier cel puțin stricat, în bălăsenia-i scrisă și incurcînd cu voință datele problemei într-o veritabilă blasfemie, afirmă că, nici mai mult nici mai puțin, incendierea Marelui Noastre Bibliotecii Naționale s-ar datoră unui cunoscut... actor!?!”, care — vezi Doamne! — aflat într-o stare limită, ar fi atras asupra clădirii în cauză gloanțele asasinice ce au produs incendiul ăla...!

Îți stă, mîntea, locului: îți plesnește capul mai bine zis și, fie-mi cu iertare, te trezești întrebîndu-te singur: „Oameni buni, măi oameni buni!, chiar este atît de Mare România asta, a noastră, încît să aibă loc pe cuprinsul ei desfășurarea publicistică a unor ineptii politice mari cît cîteva stadioane de fotbal?!. Este posibil ca — în vîzul unei întregi națiuni — un actor celebru, un „intelectual” ca s-o luăm pe partea cea-

ca noi (sau mă rog: aproape!), li se reduc, substanțial, datorii externe — condiție a propășirii viitoare. Nouă — NU! În schimb, achiziționăm 3 (trei) „Air-bus”-uri depășite ca fabricație — uzură-morală, la prețuri fabuloase — și nu achiziționăm niște nenorocite de cîteva utilaje — auto pentru curățat și asfaltat Capitala țării — nu cumpărăm BECURI pentru iluminarea acesteia (comparativ cu cele trei dihanii, cit ar fi costat aceste utilaje?!), îngropîndu-ne de vii în noroaiele, gropile, sobolanii și beznă Bucureștiului — fostul „Mic Paris” din Eud-Estul Europei (DIVIZIUNE).

...Aplicăm REFORMA (cîteste: „Perestroica” — varianta română), ea constă pînă una-alta în PRIVATIZARE, IMPROPRIETĂRIREA ȚĂRANILOR și DESCENTRALIZAREA CONDUCERII INSTITUȚIILOR; privatizarea s-a făcut în folosul inconfundabil al celor care au avut și înainte mari sume de bani și valută — s-a umplut țara de „snack”-uri, „boutiqu”-uri și „consignații” pe valută, sau vinzînd la prețuri astronomice în lei — care nu produc însă, ci comercializează, practic, la speculă din depozitele de stat, sau și mai grav, din ajutoarele gratuite primite din străinătate), sînt amestecați în aceste oneroase afaceri prefecti, ba chiar și deputați sau senatori: de la o zi la alta presa, sîrăca — neascultată de nimeni! — aduce la cunoștința opiniei publice cazuri flagrante de divizi cocoloși după alegelele din mai (și nu numai!) în virful noii oligarhii speculînd, în vîzul lumii, miliarde...! (AMESTEC).

...Tăcutul, subteranul GENOCID provocat de lipsa acută a celor mai necesare medicamente; starea jalnică a spitalelor — asociată piedicilor ce se pun, prin birocrăție sau taxe exacerbate, înființării unor cabinete sau instituții medicale particulare... (AMESTEC).

...Nemulțumirea, teama de viitor — oribila „stare” a fiecărui individ obligat să se gîndească NUMAI la ce va minca mîine și nicidecum la cumpărarea unui costum, a unei jucării pentru copil, sau vizionarea unui spectacol, încrîncenarea unor publicații sau formațiuni politice în a ne atrage atenția că nu mîine — ci chiar astăzi! —

mat Lucian Pintilie — a fost injurat, de asemeni, deși încă nu apucase să regizeze, la noi, nimic; recent, a sosit în țară și Liviu Ciulea... Doamne, ce îl va mai aștepta oare și pe omul ăsta?! (UMBRE).

...Unica noastră Televiziune-fostă-liberă (care și-a cîștigat, indiscutabil, fama internațională de a transmite o revoluție în direct, și care mai apoi — printr-o manipulație și trunchiată informare — ne-a făcut să credem că, de pildă, studenții erau gata-gata să nimicească fizic sute de mineri pașnici sau că ziaristii României și-au propus să le spargă capetele și să le scoată dinții din gură scutierilor civili și altor angajați SRI), ne-a anunțat — grăseind! — că din lipsă de timp-transmisie, cît și din pricina uzurii aparatului, dispar de pe post emisiuni ale opoziției precum și ale naționalităților conlocuitoare... (DIVIZIUNE)... emisiunea zilnică încheindu-se cel tirziu la orele 24! Rezultatul: au dispărut, într-adevăr, emisiunile în cauză; emisiunea, zilnic, continuă mult peste orele 24; și, pentru o simplă exemplificare, aproape de „pondera” emisiunilor interesante într-adevăr pentru public, deci de valoare, iată programul unei zile: la 1 oră de actualități, aproximativ 6—7 ore de muzică (restul fiind filme, mai rar teatru, clip-uri, emisiuni-concurs etc. — aproape nici o transmisie în direct! — (FRAGMENTARE, UMBRE).

Impresii adunate, cum am spus, din presă — dar și din contactul zilnic cu realitatea — m-ar determina să trag o concluzie sumbră: nu o voi face! Nu știu de ce dar, mărturisesc, ÎNCĂ mai am o doză de speranță... (ceea ce nu folosește nimănui altcuiva, firește!). Ceva îmi spune că a privi UN APUS DE SOARE, nu înseamnă nimic altceva decît a te uita la sfîrșitul unei zile; va urma o altă, care, firese, va fi marcată de un nou RĂSĂRIT...! S-ar putea ca noaptea asta să fie deștul de lungă — răbdare, suferință, nervii, măcinați din pricina dezinformării, sau informării prost înțelese! — toate, ele, nu vor fi ușor de suportat. Dar astea sînt... impresii: cît poate dura o impresie, chiar și legată numai de un apus de soare?!

Principalul este: există, după o noapte ca asta, răsăritul ACELA?!

HORIA PĂTRAȘCU ■

Aflăm că sint răniți și chiar un mort în ceea ce începe să devină războiul pământului. Frați, veri, rude, oameni resemnați atâtea decenii, mai ales oameni care n-au simțit ei înșiși drama deposedării silite din anii 50—60 încep să-și poarte vrajbă pentru un petic de pământ. E rău că e așa, dar e și bine. E rău că lupta pentru pământ devine, uneori, violentă. E bine, însă, că există această luptă. Setea de pământ, lăcomia chiar sint semne de vitalitate. Oamenii vor să fie, din nou, proprietari, vor să fie bogați, vor să trăiască mai bine și să aibă de toate. Acestea sint scopuri normale. Munca e doar un mijloc necesar. Chiar și Marx, cind seria despre instrăinarea muncii, înțelesese că altfel sapi cind e pământul tău. E drept, această înțelegere rezultată dintr-un efort teoretic a fost anulată de dragul teoriei. Țăranul a înțeles dintotdeauna că e mai aproape pielea decît cămașa.

CUM LUĂM

Un petic de Ardeal

Inconjurată de colinele deluroase ale zonei, satele comunei Popești, la 50—60 de kilometri depărtare de Oradea, au — dincolo de nelipsitul pământ — privilegiul de-a se afla într-o regiune carboniferă. Minele de la Voivozi și Cuzap au înghițit o forță de muncă apreciabilă. Așadar, bună și industrializarea pe alocuri : foarte mulți tineri și bărbați în putere au rămas acasă, devenind ceea ce s-ar putea numi țărani-mineri.

„Nouă nici înainte nu ne-a fost prea rău !” — ține să precizeze unul din primii oameni cu care am stat de vorbă. Ce-i drept, de bine — de rău, de lemne și mai ales de crăbune nu s-a prea dus lipsă. Pe pășunile din apropiere au crescut și animalele cum s-a putut, au mai legat rod și livezile de pruni, și viile, așa că... „De anul trecut, de cind nu ne-o mai jăgănit nime, ne-o măs și mai fain !” — conchide aceeași voce. Minele și-au depășit momentele de criză, circulele de vite s-au îndesit, turmele de oi și-au sporit zdrăvăn numărul ; în plus, de Crăciun, fiecare familie a sacrificat doi-trei godaci, ba chiar și cite-un vițel.

Popești de Bihor — o comună mare, cu circa 12 000 de oameni, din care a șasea parte maghiari. Românii de aici spun că totdeauna au conviețuit în bună

înțelegere. Nici din partea slovacilor, majoritari în satul Budoi, n-au fost vreodată probleme. Chipurile humuite ale celor proaspăt ieșiți din mină, cele asudate ale oamenilor sosiți din cimp, tihna îndulcită cu palincă, ordonează de la sine traiul patriarhal al ardelenilor de aici. Deja însă, oamenii locului se gîndesc cu înfrigurare la pământ...

Cind s-o-mpărți pămîntu'

La Primărie, agitație de neînchipuit. Funcționarii par sleiți, aflați la capătul puterilor ; se străduiesc să facă față noianului de cereri pentru reimprietărire, să lămurească pe cei mai inceti la minte, să răspundă unui șir interminabil de întrebări și lamentări, să ordoneze documentele.

„Pentru a putea răzbi, muncim cel mai ades zi-lumină. Avem o medie de 200—300 de solicitanți zilnic — ne declară d-na Marin, secretara Primăriei. Cu siguranță, la această oră am depășit 4 000 de cereri legal înregistrate”. Oamenii aflați în curte și în hol ne privesc cu mirare și interes.

Cu primarul Ioan Maghiar să stăm de vorbă „printre picături”, întrerupți inerent de problemele aprovizionării cu îngrășăminte, de semnături care nu suferă aminare, de priviri indiscrete itite prin deschizătură ușii. „Ca orice început, e tare greu. Nu ne-a sosit „Monitorul Oficial” cu legea fondului funciar nici pînă azi. De parcă am fi rupți de țară ! Ne-am descurcat și noi cum am putut : am procurat legea, tipărită în ziarul orădean „Phoenix”, și am adus citeva sute spre vînzare, să cunoască fiecare ce trebuie. La începutul lui martie am avut adunare generală a comu-

nei, unde s-a ales comisia comună de reimprietărire cu pământ, comisie alcătuită din 17 persoane. Oamenii i-au propus, să fie din ai cinstiți și vrednici. Acu' sint și ei nervoși că-și neglijează treburile casei. Apoi am mers în fiecare sat și s-or ales subcomisiile de împărțire. Ca suprafața arabilă avem 1 253 de hectare, din care 385 erau deja loturi în folosință. Bețelele vor începe abia cind om trage linie și-om aduna suprafața cerută de oameni înapoi. Cu mîile de cereri, cu schimbările din atîtea zeci de ani, cu minele și surpările din preajmă, cu construcțiile noi, cu I.A.S.-ul din zonă, știu eu dacă va ajunge pămîntul ? !...“.

Greul abia se-ntrevede

DL. primar își la inima-n dinți și se hotărăște să vorbească și de problemele care încep să apară : „Neînțelegerile vor exista, mai cu seamă în satele Voivozi și Bistra. Aici, de cind s-a început lichidarea C.A.P.-ului și s-a trecut la împărțirea animalelor, numărul lor a ajuns în gospodăriile oamenilor să se tripleze chiar ! Cei din Bistra au ajuns de la 500 de oi la 1 400 și la vreo 400 de vite. Ori baiul care-i : există circa 35—40 de hectare de pășune, hectare care au fost proprietatea unora care precis și le vor revendica. Apoi, mai sint 60 de hectare de pășune care, datorită alunecărilor de teren, au fost fixate cu puieți, să se mai stabilizeze terenul. Puieții sint deja în al treilea an. Dacă adunăm, ies vreo sută de hectare de pășune pe care, probabil, nu se va mai putea practica pășunatul. Alte asemenea terenuri ar mai fi, dar la mare distanță. Dacă oamenii nu vor înțelege să-și aibă grijă de pășune, ce va fi cu animalele, vor muri ? Cum să

Din dicționare, mare lucru nu află : chiabur, adică țăran aparținînd chiaburimii, aceasta fiind burghezia satelor care se ocupa, vezi bine, cu exploatarea nevoiașilor. Și așa mai departe. Cu cartea în față, nu-i poți demonstra chiaburului că este dușmanul de moarte al poporului, lucru de care și-a dat seama însuși tovarășul Gheorghe Gheorghiu Dej care, cu avînt revoluționar, a pus în mina activiștilor instrumente mult mai precise de definire.

Spunea tovarășul la plenara din 3-5 martie 1949 că în comparație cu gospodăriile țăranilor săraci și mijlocași, chiaburul are de 4 ori mai mult pământ, de 8 ori mai mare suprafața de vie, de 5 ori mai întinsă livada, de 11 ori pădurea, de 3 ori mai multe animale și altele.

În același timp chiabur putea fi și cel care avea unul sau două hectare de pământ, fapt care i-a buimăcit complet pe tovarășii cu munci de răspundere de la sate. Cum să-l deosebești ? Nu spusese, oare, tovarășul Stalin în „Problemele leninismului” despre riscul de a-l confunda pe mijlocaș cu chiaburul ? Un moment de neatenție și... spărtura în alianța cu țăranul mijlocaș era creată. Copleșit de valul subtilităților de interpretare, activistul a desprins secera de lingă ciocan și cu ea a tăiat nodul gordian : Chiabur este cel care urăște regimul de „democrație populară”. Atît.

Chipul chiaburului perfect

Principală înțelepciune a chiaburului perfect era să fure și să ascundă piesele de la tractoarele sosite din U.R.S.S. Acolo unde nu existau tractoare, dispăreau, ca prin farmec, piesele de la batoze și secerători, iar dacă nici de acestea nu erau, ei bine, chiaburul nu stătea cu minile în sin, își îngropa în pivniță propriile unelte agricole. În grup, chiaburii își lipeau urechile de șinele de cale ferată așteptînd să audă sosind trenul cu anglo-americani. Altfel, seara,

audiau radio Londra și „Vocea Americii”, clocind planuri criminale îndreptate împotriva „țărănimii muncitoare”.

Chiaburul perfect îl ura de moarte pe tovarășul Stalin despre care scria măscări pe pereți și garduri. Între ei, chiaburii își spuneau „oameni gospodari”, dar toată lumea știa că sint niște lipitori.

Chiaburul cu pământ puțin, lipsit de posibilitatea exploatarea, era imediat „demascât” ca fost legionar sau monarhist sau, și mai rău, erou pe frontul de răsărit. Strecurat în rîndul membrilor P.M.R., chiaburul perfect dădea foc cu chibritul la alianța dintre muncitori și țărani.

ea nu știe că ne-a fost furată de ruși ? Învățătoarea, care-i rămăsese datoare de pe vremea foametei cu ceva porumb, s-a dus și l-a turnat la miliție. Alt chiabur, din același județ, tăia lemne în curte cind, tocmă, ieșeau copii de la școală. Bădîntul i-a chemat în curte și i-a ridicat nițel de perciuni, amenințîndu-l că le rupe picioarele dacă mai salută cu „trăiască R.P.R.” sau „trăiască Stalin”, în loc de bună ziua. După modelul criminalilor de la Rusca, mai mulți chiaburi din Iugani (Iasi) i-au instigat pe doi țărani împotriva secretarului P.M.R. „Unelte chiaburești” l-au ademenit pe tovarăș în

pleacă în U.R.S.S. la școală colhoznică, unde va învăța cum să dea mîncare cu gramul la populație. Tot el i-a recomandat tovarășului să se întorcă din țara eliberatoare „cînd o veni bunicul lui din mormînt”. Cu toate acestea, tovarășul Butnaru s-a întors din U.R.S.S. și a făcut în sat colhoz ; chiaburul, în schimb, și-a lăsat ciolanele la Canal.

Sub petromax

Pe țăran îl chema Gheorghe și parcă-l turnase cineva păcură în suflet ; pentr-o sfoară de pământ, comunistii îl impresurau neîncetat. Era belit de „chele” ;

mareșalul Antonescu ? Auzi, armată română cu consilieri sovietici ! Și, aici, trîntește o porcărie. Dar educația din armată ? Lenin, Stalin, soldatul rus care merge cu țigara aprinsă 12 km. pe sub gheață și nu i se stinge țigara, prostii și minciuni toate. Și iar mai izbește o porcărie. Dumitru îi răspunde cu răbdare ca la carte. El a studiat în fiecare zi o pagină din opera genială a lui I. V. Stalin, așa că este îndobitocit complet.

Informatorul se apropie, ciocnește cu hai noroc și se duce să-și dea solia. Mai tirziu, șeful de post va trăi o cumpănită îndoielă : să-i scrie sau să nu-l scrie superiorului porcăria spusă de țăran ? Se scarpină cu condeiul după ureche și nu știe ce să facă. Te pomenesti că-l va muta disciplinar pentru că nu s-a exprimat corect și civilizât în raport.

Mai bine nu riscă : „Suntem informați că individul Gheorghe I. P. din comuna Bahna, jud. Roman, în seara zilei de 25 a IV-a orele 21—22 fiind în cooperativă Bahna a intrat în vorbă cu elevul soldat C. Dumitru, din unitatea 3131 pe care l-a întrebât că ce fel de armată face el ? Numitul elev i-a spus că face armată democratică, apărînd drepturile poporului muncitor, lup-tînd în contra imperialismului și capitaliștilor care vor să subjughe poporul muncitor.

Atunci, numitul Gheorghe P. l-a spus elevului că să nu mănînce rahat, că el își bagă penisul în gura armatei de azi. Apoi, l-a întrebât pe elev ce ce fel de educație primește el azi în armată ?

„Vă mai spune că Lenin a trecut Volga înot ?”

Ostașul i-a spus că Lenin a fost un dascăl care a trezit întreaga omenire la lupta contra capitalismului și imperialismului care vor să ne subjuge.

Gheorghe P. i-a spus că-și bagă panisul și în gura lui Lenin zicînd că : „Ce, Lenin are să vină s-o... pe mă-ta ?”

Vîntul era de aprilie și bătea dinspre Moscova.

AL. MIHAILĂ

Unde sint chiaburii de-altădată ?

Calitatea de chiabur se obține cu ușurință începînd cu prima împotrîvire în fața tovarășului „de la centru”.

Din cauza lor, năpirei pline de venin, țărănimca mijlocașă devenise șovăitoare, drept pentru care Partidul a declanșat lupta de clasă de la sate.

În acest fel, moș Ion Roată, bătut și scuipat pe amîndoi obraji, a înfundat pușcăriă cunoscînd „minia poporului”.

Dușmanii poporului

Chiaburul Sotea din Poienile Oancei (Neamț) stătea pe prispă și se gîndea, nici vorbă, cum să saboteze proletariatul mondial. Împotriva conducerii de la Kremlin era plin de otrăvă, așa că, vîzînd-o trecînd pe învățătoarea din sat, i-a spus, cam cu minie, să nu mai învețe copii că Basarabia nu-i a noastră, ce,

crîsmă și l-au ars o mamă de bătaie strigînd cu venin „să-ti dăm noi ție comunistule verde”.

Într-o zi de martie (1949) la horă, în comuna Oteleni, chiaburii Petrea Gh. Ciobanu și Carmil Gh. Ciobanu au lăsat zvon în popor că pe teritoriul României ar fi fost lansată o mireasă dintr-un avion străin. La acea mireasă, s-au găsit manifeste în care seria că după ea vine și nunta în România.

Să se mai mire cineva că, în aceeași comună, la mitingul organizat cu ocazia plecării tovarășului Ion Butnaru în U.R.S.S. populația n-a răspuns cu aplauze la propunerea să trăiască Lenin, Stalin și conducerea R.P.R. ? Un chiabur, strecurat în rîndurile comunistilor, a avut neobrăzarea să iasă în fața serbării și să spună că tovarășul Butnaru

cote și iar cote. Ducă-se naibii ! Era seară și afară bătea un vînt de aprilie dinspre Moscova, rece ca gheața. Țăranul s-a așezat, așa cu o privire stînsă, sub petromax, în cooperativă Bahna și a cerut un ciocan de rachiu. Nu mai avea încredere în nimic și în nimeni : regele fusese alungat, aveau să-i jupoaie comunistii. Totul fusese zădărnice : frontul, munca, pămîntul agonisit cu greu, puținul moștenit de la părinți. Acum, după plenara din 3-5 martie se zvonise că se vor face colhozuri. Slugi la comunisti, asta vor ajunge.

Dumitru era și el țăran, numai că purta haină militară. Venise în permisie, dar se schimbasesc mult : ajunsese un om de „tip nou”. Dă-te alături, zice Gheorghe și-l la la refec. Ce armată este asta în care nu se pomeneste nimic despre Stefan cel Mare, Mihai Viteazul sau

PĂMÎNTUL ÎN APOI

convincem noi pe oameni să lase pământul ce li se cuvine spre pășunat, dacă ei or vrea să pună cereale, sau mai știu eu ce? Am mers la Bistra, la ședință, să lămurim oamenii, dar mulți au venit beți, s-a lăsat cu bătaie, cu înjurături... Ar fi o soluție: să beneficiem de o parte din terenul I.A.S.-ului Marghita. Ferma din zonă, de la Ciutelec, ar avea pământ destul. Și așa oamenii nici nu vor s-audă să intre în asociații, să participe cu acțiuni. A venit într-o zi dl. subprefect Octavian Abrudan și s-a arătat reținut în privința desființării I.A.S.-ului. Ne-a zis să avem grijă, că „piinea noastră vine tot de acolo”.

Tot mai des visez pământul

Pe cei din Bistra l-am găsit adunați în hol, gesticulând cu repeziciune, suprapunându-și vocile. Roman Cozma, Florian Hercut, Florian Holhoș (mai vobul și mai tare de gură) și Nistor Urs au și ei, ca tot omul, nedumeririle lor. În sat la ei, oamenii par să se fi împărțit în două tabere: foștii proprietari și ai „mai săracuți, socialistii” (? — n.n.) de acui, cum îndrăznesc ei să se numească. În tonul lor răsună parcă o undă de regret că s-a trecut, de fapt, la împărțirea pământului. Să fie teama de muncă, ori tot veșnicul principiu cu „capra vecinului” să le domine voința? Pășunile le sînt în pericol, cer-turile moenesc și mai răbufnesc pe alocuri, dușmanii — chiar dacă nu există — pot fi lesne imaginați.

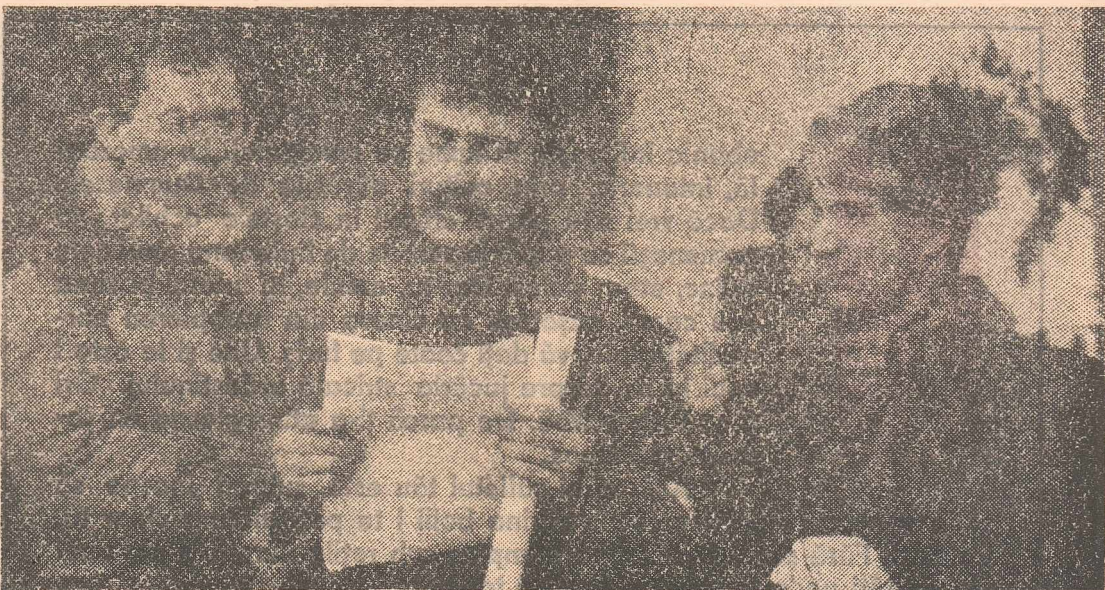
Alte chipuri se apropie cu îndrăzneală la vederea aparatului foto. Cite o întrebare, cite o nuanță de nemulțumire mai răzbate din replicile hître arun-

cate la scurte intervale de timp: „Ce lege or dai și parla-mentarii tăștia? Păiei pomenesc de trii ani scutire de impozit. Da' ei știu cită vreme trebuie să pui pe picioare un pământ neîngrijit? Știu ei cită trudă și citi ani is musai cu-ngrășa-tul și lucrul pin' să aduci pămîntul la rod bun? I... De unde-om plăti impozit după trei ani dacă brazda încă n-o mere?” „E rău, dom' șăf. Oure or vrea să ne păcălească? — se alătură grupului un baci mai slobod la gură. De ce n-or spus limpede cit va fi impozitul pin' la urmă? Noi de un' să știm? Dacă om lua pământ și n-o să ne convină impozitu' mai fir-ziu? E lege, ori afacere, domnu'?”

Lungul drum al nopții către zi

Trecem prin comună, pe la C.A.P. Sigilele inscripției, jaluie răsturnate, grăiesc despre agonia de la sine: s-a încheiat și aici un capitol straniu și sinis-tru, tragedia unui catastrofal experiment de decenii. Paznicul fluieră a pagubă. N-a mai fost plătit de două luni, dar șade aici, „să nu se fărîme totul”. Poate că e cumva legat sufletește. Milioanele înzidite aici par să nu-și mai poată găsi vreo utilizare. Grajdurile goale, ma-gaziile, silozurile, garajele, lăptăria, dau senzația unui ținut uitat de timp. Se pare că mai există un autotarism ARO și încă două camioane ale foștului C.A.P. Vor fi și acestea vindute, scoase la licitație, pen-tru a se putea acoperi datoriile față de stat. Atît a mai rămas din mindrețea colhoznicilor sta-hanoviști de odinioară.

CRISTIAN PAVEL

SĂPÎNȚA

„Calvarul proceselor intentate împotriva mea nu a încetat nici acum, îmi spune primarul comunei, Toader Ștefca. Văd că unora nu le place ca părul meu să crească cit de cit, vor mereu să fiu tuns zero și pus la ră-coare să mă satur de democra-ție. În puscărie la Brașov m-au pus cu criminalii periculoși, doar-doar s-o găsi unul să-mi facă felul. Noroc că sînt bine le-gat, n-au prea îndrăznit să mă supere. Acum, nu de mult m-am trezit cu o nouă citație: nu știu ce cucoană m-a dat la judecată pentru insultă, am pri-mit citația să mă prezint la Satu Mare, apoi la Galați. De ce la Galați, poate pricepe oricine: să mă îndepărteze, în timpul jude-cății, de oamenii din sat.

Deci citații peste citații, nu mai am vreme să mă ocup de treburile atît de importante ale comunei, legate de aplicarea Le-gii fondului funciar. Iar în tim-pul cit am fost închis la Brașov, ce credeți că s-a întâmplat? Posta conducere a C.A.P. Să-pînța a mai adăugat o ilegali-tate la șirul de pedreptăți co-mise pînă acum, bătîndu-și, pur și simplu, joc de oamenii din comună. Am documente clare din care rezultă delapidări de la foștul C.A.P. de 10 milioane de lei, iar în timpul cit am fost închis, am avut procesul și oamenii din sat erau cu mine la Brașov, cei de la C.A.P. au profitat și au vindut tractoare, remorci la oamenii lor cu 20—40 mii de lei. Au evitat procedura legală a licitației la care să par-ticipe săpînțenii, au făcut bis-niță cu tractoarele.

Afișe de lină pe garduri

De departe, peste gardurile de la casele oamenilor din Să-pînța ai impresia că atîrnă afișe albe sau vîrstate în roșu și ne-gru. Afișele sînt cergile de lină cu miros înțepător, pergamente țesute la război, să poată aco-peri truda, somnul, visele și nă-dejdile despre pământ. Singu-rele lozinci se mai întîlnesc, de fapt, în preajma primăriei, bu-cați de pinză, bătute de ploii ei ninsori, pe care vîntul le-a in-tors după voia lui: „Marim, luptăm / Primarul apărăm!”

Comisia de improprietărire a comunei Săpînța cuprinde oa-meni mai în vîrstă care cunosc în amănuntime locurile, concu-rînd aproape cu evidența din cărțile funciare. Niciodată n-au fost de mai mare folos bătrînii satului decît acum! În comună sînt peste 1.100 de case și pro-prietățile săpînțene cuprind te-ron arabil, fînet și disputatele păduri, astfel că Hodiș Gheor-ghe, Stan Ioan, Hodiș Ioan, Tul-van Gheorghe, Ștefca Toader, Pop Gheorghe, Stan Dumitru ș. a. au să aibă de furcă cu cei 3.700 locuitori ai comunei.

Doar 4—5 familii din Săpînța dețin în proprietate și cite 10 ha, cei mai nevoiași au pînă la 2 ha.

Nu se pune problema că va ră-mîne cineva fără pământ. Doamne ferește!

Singurul nor învălătucit de nemulțumire este pentru săpîn-țeni problema pădurilor. Sînt oameni care au în proprietate zeci de hectare de păduri, dar ei, conform legii, trebuie să se mulțumească doar cu 1 ha.

„Lege comunistă!”

În aproape fiecare zi, lăvița de lângă Primăria din Săpînța este plină de lume.

Cele mai proaspete vesti din sat și împrejurimi le află aici. Oamenii se plîng că nu le so-sesc ziarele la care s-au abo-nat. (Îa afară de „Graiul Mara-muresului” și „Azi”), că nu pri-mesc „România liberă”, „Fla-căra”, „Dreptatea”. Deja cam 75 la sută din țărani au depus la Primărie cereri pentru reconști-tuirea dreptului de proprietate. Întrucît, spune primarul, foșta conducere a C.A.P. a distrus re-gistree agricole, evidența tere-nurilor săpînțenilor se află în-tr-un sat din apropiere: Tecu Mare. Oamenii își aduc aminte cum a fost alungat Ianos al lui Dumitru Pătrunjel din propria casă pentru a se stabili acolo sediul colectivelor.

Hodiș Ioan: „Am 4,80 ha de pădure. De ce statul îmi dă mie numai 1 ha?! Asta-i drep-tate? Și vă mai spun ceva: de ce nu au chemat pe țărani în Parlamentul țării atunci cînd s-a discutat Legea fondului fun-ciar? Legea fondului funciar este comunistă. Pentru că nu dă proprietatea la țaran atîta cită a avut el de la părinții lui. În-cet, încet, au să ne strîngă iar de git, ca atunci cu cotele. Atunci asta nu este comunism, nu este banditism? Să te fure de ce ai avut — asta numai comunistii pot să o facă.”

„Toader Ștefca, pregătește-te să mori!”

Cetățene Ștefca Toader. Cîtînd din „Graiul Maramure-sului” din 19.10. a.c. discursul mincinos rostit la mitingul din 28.IX.a.c. (1990, n.r.) ne-am scri-bit totalmente... N-avem nevoie de trădători... Încă o dată vă recomandăm să ne lăsați în pace și amîndoi luați-vă de mîna spre Franța în experimen-tarea democrației Ștefca — Munteanu.

Un grup de cititori ai ziarului „Graiul Maramuresului”.

„Scrisoarea, citată în extrase, este, totuși, blîndă față de mine, îmi spune primarul Ștefca. Dar am primit amenințări cu moartea, atît telefonic cit și la scris, în mare măsură de la mi-nerii de la Căvnic. Sau poate cineva se acopără cu numele

lor pentru a trece la amenințări. Am reușit, anul trecut, să trimi-t 40 de copii din Săpînța în Franța. La întoarcere francezii au adus cu ei un autocar pe care au dorit să-l doneze co-munei Săpînța, dar cînd au auzit că sînt închis au renunțat la ideea de donație. La Sighet au-tocarul a fost devastat cu sălbă-ticie, în ideea rușii logăturii noastre cu Franța. De fapt, pot să vă spun cu mîna pe inimă: în Maramureș nu s-a schimbat nimic! Cînd a fost conflictul între ortodocși și greco-catolici, la Paia-Mare am văzut secu-riști în biserică făcînd pe drept-credincioși. I-am recunoscut, au fost cei care mă anchetaseră, erau îmbrăcați în civil și parcă așteptau ca săpînțenii să lasă la încăierare ca să mă înhațe.

Am mai primit amenințări că o să mi se arunce casa în aer. Nu știu, citeodată mă gîndesc să nu sfîrșesc lovit în cap de secure ca Iudean Ioan pe apa Mermzeului. Pe certificatul de deces l-au scris drept cauză a morții asfixie mecanică. După șapte săptămîni l-au deshumat și l-au tăiat la Cluj de n-a mai rămas nimic din el. Era cioban, stia de unele matrapazlicuri ale C.A.P.-ului.”

La sfîrșit e cimitirul

La marginea orașului Sighetul Marmăției, la o aruncătură de piatră de Tisa și de frontiera cu statul sovietic se întînde un cimitir cu totul și cu totul ne-obisnuit. Nici un gard nu-l im-prejmuie, nici o biserică cu clo-potniță nu-i cheamă pe morți la înviere. Lumea s-a obisnuit să-i spună „Cimitirul săracilor”, alții „Cimitirul sinucigașilor”.

Aici singura troiță care do-mină micile cruci puse de o mină mîloasă la căpătielele dis-peraților este cea de la mormî-ni-tul care se presupune a fi al lui Iuliu Maniu, cel care si-a dat duhul mîncat de viermi de viu, în mizerie cumplită și sin-gurătate la sinistra temniță din Sighet. Coroane de la filiale ju-dețene ale P.N.T.-C.D. străjuie troita.

Iar puțin mai încolo, spre o margine a cimitirului vîd unica cruce cioplită de vestitul Stan Pătras, cel care a făcut faima universală a Cimitirului vesel din Săpînța.

„Eu un pod am reparat, O mină a explodat, Trupul mi l-a sfîrșecat...” 1944 — Ștefca Gheorghe Piroș mă numesc, de 41 de ani”

„Mina care poate să-l sfîrșece pe un alt Ștefca ar fi amenin-țările. Numai că sînt unii pe care degeaba-i omori. Ca pe Iuliu Maniu.

PAȘCU BALACI

NEBUNIA FĂRĂ FRO

N

ebunia infloarește în lume ca mucigaiul. La umezeală, întuneric, prin colțuri părăsite de Dumnezeu. Dacă vrei să-i prinzi chipul în cleștele ochilor, te pomenești cu pupilele sorbite de bulboana unui cerc adînc, etern vicios. Dar tu, omule, îți întorci privirea sau capul, şușotești cu cineva din apropierea normalității tale, vă dați coate pe furie. Uite și la asta! spui în ris despre jucăria stricată a destinului. Ori îți se face scirbă. De parcă ți-a atins glezna un șobolan gelatinos.

Abia cînd sufletul tău este șubred începe să vijie spaima: celui încuiat în vitrina bolii i te poți alătura chiar tu. Oricînd. Fără sens, fără scăpare împins sub roțile dureții și ale unei singurătăți unde nimeni nu vine să te caute.

Evadare din cămașa de forță

Privitorii se îmbulzesc la marginea unui cerc de poliști buimaci. Mașina dărăpănată a Salvării își deschide ușile pentru targa care se apropie. Picioarele foarte albe arată carnea plesnită pînă la os, iar rochia subțire, de casă, se ghemuiește înfrigurată deasupra chiloților albaștri. Mina murdărită de praf și singe atrîrnă ca o cirpă. Femeii nu i se vede fața. Au acoperit-o cu un cearșaf.

Pe trotuarul Magazinului Unic au sărit un ciob de craniu colo, tîndări de creier dincolo. Alb, moale și mort. Oamenii trec fără știință, îl zdrobesc încă o dată de asfalt, îl agață cu tălpile. În buza unei movile de zăpadă zgrunțuroasă și năclăită s-a adunat o băltoacă de noroi roșu, s-a spart alt boț de creier. O vinzătoare energică iese val-virtej, își suflecă ochii pînă la etajul cinci, unde e deschisă fereastra: „A lui Popescu? Era nebună, domle!” Din grupurile încheiate în fața vitrinelor vine confirmarea: „Am fost vecine, o cunosc! Cam tralala cu capul, avea 50 de ani, a tot stat internată prin spitale. Cine știe ce-o fi fost în mintea ei de s-a aruncat... Claudia o chema... noroc că bărbat-su era la piine adineauri”. Lămurii, despo-vărați de sentimentul incomod al groazei și milei, curioși își mută atenția spre ușa prăvăliei arhipline. Încep să fie descărcate navete pline de carne tocată.

CU TOATE ACESTEA • NU LI SE ÎNTIMPLĂ • LA INFINIT • NUMAI ALTORA • ÎN ALTĂ PARTE A PĂMÎNTULUI • ÎN ALT CARTIER • ÎN ALT APARTAMENT • ÎN ALT AN

Ciopîrtește aerul cu degetele mîinii drepte, într-o firavă cochetărie. Gestul revine cu mecanică grațioasă ca și cum n-ar rosti, ci ar croșeta cuvintele migălos, ciripit și trist. I se face milă de șoferul Salvării care explică doctoriței Răduleanu că e o criminală, că și-a omorît copilul. A fost trimisă la camera de gardă a Spitalului nr. 9 în urma unei adrese de la Poliție. „Nu vă mai complicați cu atitea cuvinte, copilul se naște, nu se face, nu e tablou, nu e dosar, carnea se naște. N-am fost căsătorită, am avut contact cu bărbatul, de ce să n-am contact la vîrsta mea?” „Negrea Denis Antuza a fost găsită la 28.02.1991 în Tribunalul Municipiului București avînd asupra sa corpul unui fœtus sau nou-născut, pe care ulterior l-a îngropat în str. Beldiman nr. 60 sect. 1. Biroul Judiciar al sectorului 1 urmează să stabilească condițiile și cauza morții”. „Nici nu l-au văzut, nu mai credeți toate prostiile. Copilul n-a mai avut timp, acum legea s-a schimbat, era în 5 luni, trebuia să-l duc încă 6 luni. Îmi blocase operația de apendicită, nu mai puteam suporta sarcina. Ei ziceau că e vulpe, că e ciine... trebuia să demonstrez... L-am înmormîntat cu căpușorul la un copac, la rădăcină”. Plăpîndă, cu obrazii supți, dă cu blindețe din mîna, învîrte degetele argumentînd. Nu are pe nimeni, s-a pensionat cu 1200 lei și a revenit deseori la secția Psihiatrie. Nimeni n-o va pedepsi fiindcă nu răspunde penal pentru faptele sale. O vor interna pe viață într-un sanatoriu de irecuperabili. La Poiana Mare, de exemplu. Acolo unde e mai rău decît în pușcărie.

NE-AM OBIȘNUIT • SĂ-I DISPREȚUIM • SĂ RÎDEM • SĂ NE HOL-

BAM LA NEBUNI • PIZMUINDU-I ÎN SECRET • PENTRU ILUZIA • CĂ NE ÎNTUNECA VIAȚA • ÎN TIMP CE EI • PLUTESC FERICIȚI

Bătrînul congestionat pînă în sprîncene e gata să izbucnească în plîns: „Cît ai să mă mai fierbi? Nu mai pot, nu mai pot... Dă buletinul, tată, să te consulte doamna doctor. Unde vrei să mergem? Ce să facem acasă? Să spargem geamuri? Să tăiem lumea?” Fiul s-a lăsat cu greu tîrît pînă la spital; e voinic, răsuflă agitat și nervos. Mîinile umflate și roșii sînt gata să te plesnească în orice clipă; acceptă o țigară, o pune după ureche cu un aer de copil mare, îmbufnat. Se așază, se smulge brusc de pe scaunul care scriștie amenințător. Acum trei ani a avut un conflict cu Militia: l-au snopit în bătaie, i-au dat în cap. A fost internat la Voila, la Săpunari... Soția a plecat săptămîna trecută împreună cu cei cinci copii; s-au certat și de atunci o ține într-una așa. „Nu vreau, am mai făcut asta. Rămîneți toți, eu dorm, eu sînt acasă, eu sînt beat”. Asistentul încearcă să-i ia tensiunea. Marin se opune vehement: „Și pe-asta am făcut-o. Sînt un drac, sînt un Dumnezeu, sînt un zeu. Iar dorm. Am făcut-o în casă la mine”. Se zbate, își pune mina în sold. „Și pe-asta am făcut-o, sînt bolnav, o știu și pe-asta. Sînt un fum, o muscă. Am zis!” Tot el: „Ce-ai zis?” Asistentul și infirmierul reușesc să-l imobilizeze pentru injecție. „Iar nu sînt nimic, iar nu-și face efectul”. Ca o concluzie: „Să-ți miroasă gura-a flori”. În timp ce tatăl și cei doi bărbai îl împing spre salonul alăturat camerei de gardă, Marin devine ironic: „Ahaaa! Ajungem la infinit. Eu joc teatru. Gata! Știi tu...”

Măști în labirint

Pare de 14 ani, mersul îi este teleghidat, fața incremenită în durere. Teapăn, pași de lemn. De pe o alee paralelă îl strigă cineva: „Ovidiu!”. Se întoarce scrișnind ruginit din tălpi.

Cocoșată, șonticăie sub povara unei burți diforme, peste care abia se leagă cordonul halatului; capul strîmbat, ochii împachetați în pleoape umflate, umile. Nu așteaptă nimic. Privirea șterge ca un burete zdrențuit lumea prelinsă pe asfaltul curții.

Un bătrîn cu haine decolorate și rupte iscodește băncile de pe alee. Urechile căciulii de șantierist alunecă peste obrazii surpați, mototoliți în gura fără dinți. Se apropie tiptil și, ca să intre în vorbă, cere un foc pentru țigara lui scuturată, culeasă din cine știe ce buzunar găurit. Pare oligofren, cuvintele i se înțeleg greu, înămolite de gingiile sterpe. „Aveți țigări? Dați-mi și mie”. Fără a fi internat, ajută la bucătărie, mătură, transportă mîncarea. Nu are pe nimeni. Locuiește de o bună bucată de vreme într-unul din podurile spitalului, alături de cîțiva alți abandonați ai soartei. Administrația le asigură hrana, îmbrăcămîntea cenușie, culcușul de peste noapte. Nu au viață personală, nimic de primit, nimic de cerut. Tinjesc totuși după cite un pachet de Carpați.

Cortina de fier

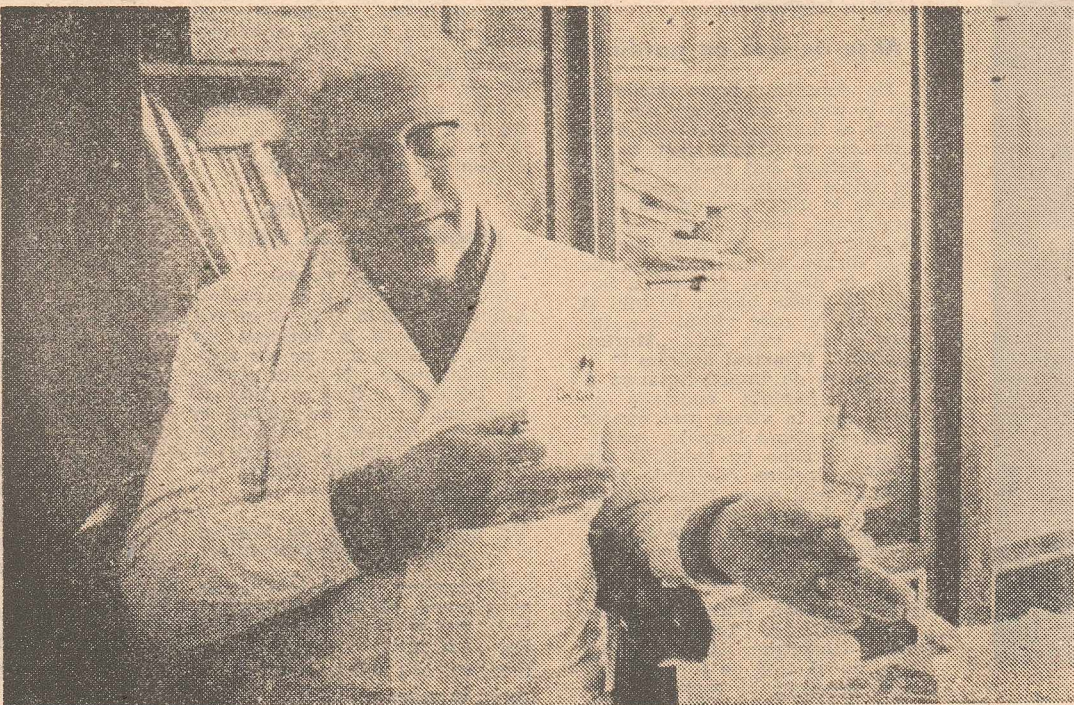
Secția de Resocializare a Spitalului 9 a fost înființată în 1975 de către torul A. Romila; vechile grajduri transformate în ateliere productive rîtă ideii că bolnavii nu trebuie umizați, fiecare se poate manifesta înclinațiile sale, cultură și talent. A pe lingă atelierele de mase plastice, croitorie, de artizanat, există sală de tură, două ateliere de pictură și at resocializării, bolnavii psihici nema considerați simple mașinării de car oase bune de pus doar la muncă, ci personalități umane care, chiar torsionate de maladie, pulsează spî-

Pasiunea și încăpăținarea de expor tor pe care le-a dovedit dr. Romila purtat un război lung, hărțuitor cu lumea, în special cu administrația tică, însă, împreună cu un comitet sprijin al părinților, a reușit să c atelierele, să inițieze un magazin vinzare a celor realizate de bolnavi se autofinanțeze... Sub pretextul l cărîi sale în Meditația Transcende în 1981 doctorul Romila a fost aspru plătit: izgonit din secția care desc o poartă în psihiatria românească, care i-a uzurpat locul a fost secret de partid. Abia după Revoluție pâr experimentului curajos a revenit, proiectele sale au căpătat recunoa meritată și o ampoare amendată „ de eternele greutăți financiare. Care sperie pe dr. Romila atît timp cît s în construcție o clădire gîndită în tie de cerințele stricte ale p moderne: camere de patru p grup sanitar, 200 de locuri pentru nare, 400 pentru tratament ambula Din păcate lucrările înaintază ca cul, fondurile nu pot fi susținute de părinți și de realizările economice bolnavilor, iar afecțiunile psihice tează fără crutare nu doar la des chiorșe ale celor expectorați din tate, ci la sănătatea întregii societăți.

Originalitatea acestei personalități dicală constă în primul rînd în e vulcanic de a dinamita cortina de dintre lumea așa-zis normală, agr egoistă, sustrăgîndu-se din lașitate sentimentul responsabilității, co siunii, înțelegerii, ocrotirii handicap mintal) și lumea infernală a neb La Resocializare, marea majoritate ternaților sînt în ateliere, nu în nele cu paturi care absorb ult zvicniri din dorința de adaptare la gla normalului. Familiile îi reprimă fiecare după-amiază dacă nu inser măcar mai puțin apăsați de ideea c cietatea îi refuză.

Joia dulce

În fața Ateneului Resocializării o pereche îmbrăcată sportiv. S ai vîrstei 40 dar pe fețe le stăruie nișul copilăriei. Femeia, înfrigurat ușor adusă de spate o zbughește la deznodată, îndușător strigîndu-i în lui: „Haide să ne încălzim!” Este 17 și doctorul Romila trebuie să sc că pentru bucuria lor săptămînală. I Sala de audite este spațioasă, curați strălucesc fotoliile albe, deja

TIERE

de Oltea Mutulescu

ate; Doctorul se aşază ostenit, prietenos şi pick-up-ul dezlanţuie ropotul de emoţie al pianului. Chopin. Doctorul închide ochii solidar, nimeni nu se teme, nimeni nu spionează, nimeni nu se asunde. Încăperea devine foarte caldă, ne privim faţă în faţă: un Karamazov imediat se apleacă peste sunete, tensionat; un altul fragil cu buzele transparente, umbrite de o mustăcioară timidă, suride blând stringându-şi umerii înguşti; cu totul de afară şi-a înlanţuit minile peste uraful fotoliilor.

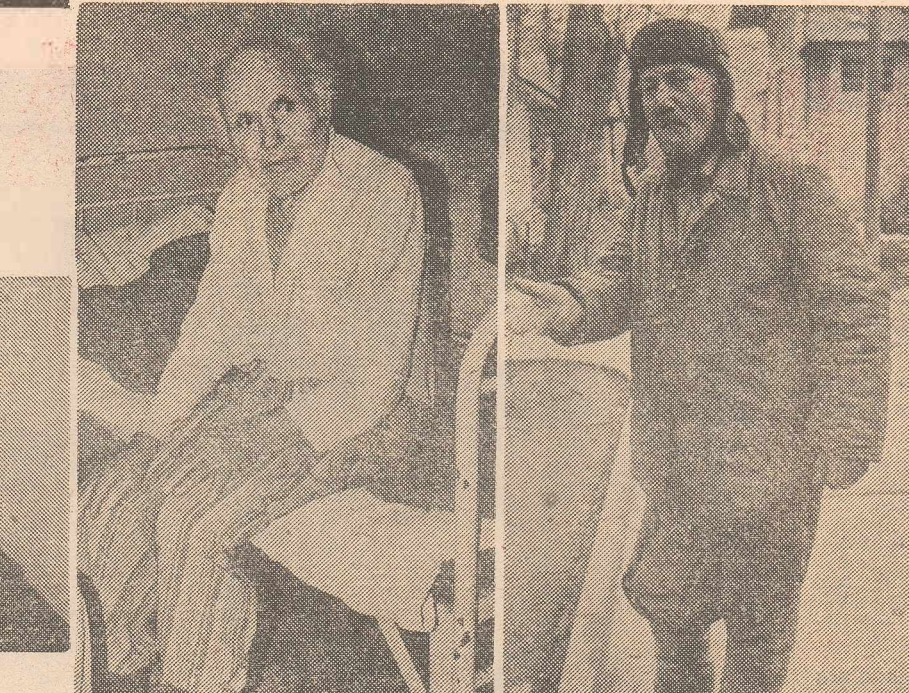
O soartă de luat la palme

Este tot mai frig în întunericul care se lasă. Camera de gardă de la Spitalul „Gh. Marinescu” vede năucită cum tiflul negricios se smulge din tinguielele lor şi trînteşte duşmănos uşa apunând totuşi să-şi injure pe tigăneşte ora. Aceasta e platinată, îmbrăcată în blugi şi blană sintetică. Fuge plîngînd după fratele cu izbucnire de schizofrenie, el o face curvă şi înaintează sumbru, cu repeziciune. Femeia renunţă la urmărire, se răsucesce pe călcie, îşi plesneşte faţa cu minile urlînd: Niculeeee! Vii cuile! Nu pleca, Nicule! Cuvintele şi acrimile îi curg cu hîrtoape, palmele nu ncetează să izbească pline de ură disperate obraji incinşi.

În holul camerei de gardă, stă cuniv. Mircea Grancea, pensionat de boală cu mult timp în urmă, internat de nenumărate ori. Are 47 de ani şi o soţie tot bolnavă psihic: nu se gidilă la alpa. Poate de-aia l-a şi părăsit în 17 anuarie; el vrea la spital, ce să facă? A moară în casă de foame? să mănince piine şi să bea apă? A fost suspect de difilis pentru că au tras în el cu cartusul de energie nucleară şi doctorul Birsan a zis că n-a aderat el la revoluţie, n-a făcut el revoluţia... Uşa se deschide şi doctoriţa Răduleanu îl anunţă: Te chemănd soseşte mincarea.

Paradisul pierdut

În 1923, Spitalul nr. 9 punea la dispoziţia capitalei 1000 de paturi; între timp populaţia a crescut nestînjenită, procentul de afecţiuni psihice s-a dilatat, însă numărul de locuri s-a împotmoltit la 1500, instituţia zbătîndu-se să acopere şi cazurile din sectorul agricol, şi pe cele din ţară. Reparaţiile clădirii ar înşfăca mai mulţi bani decît dacă s-ar porni

construcţia unui aşezămint nou, aşa că ce se cirpeşte ici, plesneşte curînd dincolo.

Patina de secol XIX a spitalului este completată de stingăcia arhitecturii care nesocoteşte flagrant necesităţile psihiatrice: saloanele uriaşe de cite 15 — 20 paturi şi rezervele puţine oferă şanse reduse bolnavilor cărora trebuie să li se creeze sentimentul de securitate şi utilitate socială. La aceste neajunsuri se adaugă molima sărăciei naţionale, adică lipsa becurilor, a foilor de observaţie repartizate cu ţîrlita medicilor, existenţa unui singur electroencefalograf pentru 500 de internaţi, jocurile diabolice ale ICAB-ului, care n-a reuşit de-a lungul unui an să repare canalizarea spitalului, lipsa unor camere frigorifice pentru depozitarea cărnii, alcătuită în general din grăsimi şi oase. Căci, deşi fondurile alocate hranei s-au mărit de la 17 la 30 lei, directorul Coşa mărturiseşte dezarmat că nu au ce cumpăra pentru că nu pot să concureze preţurile de piaţă liberă.

Pe lîngă faptul că funcţionează doar două pavilioane pentru bărbaţi, în cadrul secţiilor de psihiatrie există numai 10 psihologi şi o infirmieră la 70! De bolnavi. Problema acută a personalului (determinată de suspendarea pentru 10 ani de dictatură a concursurilor în vederea specializării, precum şi de desfiinţarea şcolilor post-liceale pentru cadrele medii) ameninţă psihiatria românească în care mai mult de un sfert dintre medici au depăşit vîrsta de 50 de ani.

Lipsa unui sistem complex de asistenţă socială a handicapatului psihic, dispariţia unor cămine speciale (secţii-annexă ale Spitalului „Gh. Marinescu”), indiferenţa opiniei publice şi sălbăticirea galopantă a raporturilor dintre oameni îi încolţesc pe doctorii dăruiţi, lăsîndu-le amprenta unui sentiment de zădărnici. Ei pot să-ţi povestească nenumărate cazuri în care familiile şi-au abandonat „rebutul” punîndu-l în situaţia de a colînda străzile pînă îl culege Poliţia şi îl depune la camera de gardă. Pentru că nu sînt locuri, pentru că spitalul nu este azil, iar în instituţiile predestinate bolnavilor cronici nu mai poţi arunca nici un ac, omul smuls realităţii de boala psihică este externat şi ajunge tot în strada pe care o străbate ca un ciine. Dacă latră prea tare i se pune din nou lesa pe grumazul ros.

Anticameră la sentinţa pe viaţă

Un salon de supraveghere se păstrează incuiat. Înăuntru conlocuiesc un răstimp oamenii desfăcuţi de măsurile cu care ne-am obişnuit să drămuim lumea şi întâmplările ei.

Grigoraş este epileptic alcoolic, vîrsta i s-a rătăcit în părul ciufuit şi în ha-

lucinaţii chinuitoare. Petrache are cinci copii de la nevasta pe care a bănuţ-o că îl înşală cu propriul lui tată. O porcărie ca asta trebuia pedepsită, aşa că l-a ucis. Un coleg de nebunie adus din Jilava şi-a cruţat părintele, dar i-a luat zilele vecinului de palier. Altul, oligofren stingaci, cu gesturi moi, nu ştie să spună cu ce l-a supărat tatăl, ceva trebuie să fi fost la mijloc pentru că l-a trimis în cimitir.

Bătrînul Arafat şi-a înfăşurat fruntea într-un tricou alb. Stă cu minile la ceaţă şi priveşte surizînd enigmatic. Vine de la azil unde i-a spart capul pentru totdeauna unui coleg de cameră. Cu ditamai pietroîul.

Pentru ei nu există întoarcere, punţile către lume au fost ridicate, iar lanţurile care îi fixau cu picioarele pe pămînt s-au spulberat ca şi cum nici n-ar fi fost. Cum îi privim în ochi? Unde îi dosim? Sau unde ne ascundem noi de semnalele ascuţite ale unui coşmar fără leşire?

Lucrare de control la omenie

Ca să ajungi la Bălăceanca ai de traversat înghesuiri de apocalips. Halta 23 August stringe o populaţie pestriţă, navetişti, ţărani, tigănci infoiate care scupă la cîţiva centimetri de pantoful vecinului şi-i gîjiiie măscările în ureche. Apariţia personalului îi dezlanţuie pe cei care aşteaptă, o rup disperaţi la rugă, se strîvesc în graba de a sui pe treptele trenului, începînd să semene cu un puhoi de apă murdă care inundă compartimentele.

Doctorul Panait Gheorghiu face această călătorie în fiecare dimineaţă, plecînd din Bucureşti. Unde mai ajunge abia seara. Ştie că noi considerăm închisoarea şi „casa de nebuni” locuri rău famate, inventînd ruşinea acolo unde trebuie să ţîşnească doar compasiune. Ştie că lumea este mai degrabă amuzată de spasmele maladiei mintale, nebănuind cită tristeţe încasează zilnic psihiatrii, cită deprimare trezeşte limitarea nu doar a eforturilor de menţinere pe linia de plutire a bolnavului, ci şi limitarea economică a tratării sale ca fiinţă umană.

La Căminul pentru bolnavi psihici recuperabili din comuna Bălăceanca nu există metode violente, cămăşile de forţă au fost arse, dar tragedia handicapatului psihic nu s-a diminuat. La cele 210 paturi apar mereu noi solicitări pe care directorul Gheorghiu nu le poate satisface; cele 18 saloane sînt prea mari, la fel grupurile sanitare; în schimb curtea este îngustă şi nu-şi permit să extîndă spaţiul plantat cu cireşi; haloperidolul atît de necesar celor agitaţi nu se mai importă, cadrele medii sînt insuficiente.

Domnia-sa ştie că în Anglia, un spital cu 1000 de bolnavi mintali criminali alcătuieşte de fapt un imens complex, acolo lucrează 1000 de cadre medicale, sînt ateliere de activitate ocupaţională, camere de izolare capitonate, servicii de terapie intensivă, instructori... Şi este convins că o societate civilizată trebuie să aibă grijă în primul rînd de copii, bătrîni şi de handicapaţi. Adică de cei cărora le lipseşte puterea de a se îngriji singuri.

Dacă după 5 ani de cereri argumentate, n-a fost posibilă instalarea unui post telefonic la Bălăceanca — deşi Ministerul Telecomunicaţiilor nu mai trebuia să asigure cablul pe care degeaba s-au străduit să-l procure cei de la cămin —, ceea ce a stat în puterea doctorului Gheorghiu s-a înfăptuit, oferînd un model de comportament profesional şi uman. Dorînd să acopere lipsa acută a cadrelor medii, domnia-sa nu a aşteptat absolenţii cursurilor din şcolile reînfiinţate după Revoluţie, ci a angajat femei din sat pe care a căutat să le facă să înţeleagă ce păcat este să nu îngrijeşti cu afeştiune un om care nu mai are conştiinţă, care, chiar decăzută din condiţia raţională, nu se transformă în animal bun de ţinut în cuşcă, ci merită respectul celor care îl inconjoară. Mai mult. Pe lîngă extemporalul secret la omenie, dr. Gheorghiu verifică regulat modul în care angajaţii şi-au însuşit cunoştinţele prin discuţii şi lucrări scrise.

„Numai dacă eşti în stare să asişti suferinţa, mizeria şi moartea trebuie să-ţi alegi meseria noastră. Dar medic în sensul cel mai uman al cuvîntului devii atunci cînd realizezi că în locul bolnavului ai putea fi tu”, şopteşte doctorul Gheorghiu.

Du-te şi vezi!

Nu are importanţă ce număr poartă salonul. În orice încăpere este aceeaşi pîndă de vulcăn. Fie că femeile se ridică uşor ca să te privească, fie că refuză să-şi desfacă pătura de pe faţă, fie că se apropie şi te mîngieie, tac sau continuă vorbele pe care le adresează nimănui. E greu să citeşti vîrstele în părul albit al majorităţii dintre ele, în baticurile sub care se ascund, în gingiile cel mai adesea ştirbite. E imposibil să bănuie cine erau înainte, însă, dacă nu eşti orb, o să te izbească nenumăratele măşti ale suferinţei.

Priveşte-o pe bătrîna cu ochi negri care pare ameninţătoare (de fapt îi este frică) sau pe profesoara de chimie care, chinuită de senzaţia că o muşcă cel mai adesea ştirbite. E imposibil să bănuie cine erau înainte, însă, dacă nu eşti orb, o să te izbească nenumăratele măşti ale suferinţei.

Priveşte-o pe bătrîna cu ochi negri care pare ameninţătoare (de fapt îi este frică) sau pe profesoara de chimie care, chinuită de senzaţia că o muşcă cel mai adesea ştirbite. E imposibil să bănuie cine erau înainte, însă, dacă nu eşti orb, o să te izbească nenumăratele măşti ale suferinţei.

La plecare citeva or să te însoţească şi vor rămîne la poartă făcîndu-ţi îndelung cu mina.

Fotografii de
SILVIU STAN
ELENA GHERA

CURIER JURIDIC

Răspundem astăzi întrebărilor adresate de către Ruxandra Artimon, Victor Crăciun, Alexandru Vasile din București și Andrei Roșca din Brașov, referitoare la reglementarea cumulului de funcții.

1. Ce se înțelege prin cumulul de funcții?

Art. 1 al Legii nr. 2/1991 privind cumulul de funcții prevede că orice persoană poate cumula mai multe funcții și are dreptul să primească salariul corespunzător pentru fiecare din funcțiile ocupate.

2. Cine reține sumele datorate potrivit legii și unde se păstrează carnetul de muncă, în cazul că o persoană este încadrată mai multor unități?

Conform art. 2 al Legii nr. 2/1991, persoanele care cumulează mai multe funcții sunt obligate să-și aleagă o unitate unde vor avea funcția de bază, care îi achită și celelalte drepturi de personal. Această unitate plătește pentru salariatul respectiv contribuția de asigurări sociale și reține contribuția pentru pensia suplimentară, stabilite pe baza salariului luat în calcul pentru celelalte drepturi și orice alte sume datorate potrivit legii. De asemenea, ține și completează carnetul de muncă al salariatului respectiv.

3. Pensionarii se pot angaja în condițiile Legii 2/1991 privind cumulul de funcții?

Potrivit art. 3 al Legii nr. 2/1991, pensionarii pentru limită de vîrstă, precum și pensionarii de invaliditate gradul III, pot fi angajați, în condițiile prezentei legi, cumulînd, pe perioada angajării, pensia cu salariul.

Persoanele pensionate pe baza prevederilor Decretului-lege nr. 60/1990 privind pensionarea cu reducere de vîrstă a unor salariați primesc, pe durata angajării, numai salariul corespunzător funcțiilor ocupate.

4. Ce condiții impune legea pentru pensionarii deja angajați?

Conform alin. 3, art. 3 al Legii nr. 2/1991, organele centrale și locale ale administrației de stat, instituțiile și celelalte unități, precum și regiile autonome și societățile comerciale cu capital de stat, care au angajat persoane pensionate, au obligația să organizeze în fiecare an, dar nu mai înainte de 6 luni, în condițiile prevăzute de lege, concurs pentru ocuparea funcțiilor în care sînt angajate aceste persoane.

CORNELIU OLTEANU

Doar un loc de muncă

Domnul Mateiuc Viorel, domiciliat în Gura Humorului, str. Milcov, bl. 14 A, sc. B, ap. 11, jud. Suceava, se adresează revistei noastre, rugîndu-ne să-l ajutăm în obținerea unui loc de muncă deoarece toate încercările pe care le-a întreprins personal s-au soldat cu eșec. Iată în câteva cuvinte avaturile prin care a trecut.

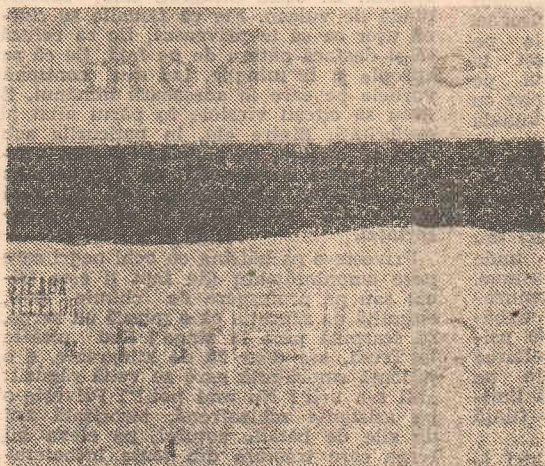
Din anul 1980 pînă în 1984 a lucrat la I.M.U. Suceava, după care este selecționat și, ulterior, admis la Școala militară pentru subofițeri Cimpina pe care a absolvit-o cu rezultate foarte bune. După terminarea școlii este numit ca ajutor șef

în urma unei inspecții, în data de 8.02.1989, dl. Mateiuc Viorel, împreună cu alți patru colegi, este trecut în rezervă, imputîndu-i-se părăsirea garnizoanei fără aprobare, și tinută neglijentă, motive nefondate, după opinia domniei-sale.

După revoluție, cînd mulți colegi au fost reîncastrați, M.V. primește din partea Inspectoratului județean de poliție Suceava următorul răspuns: „Nu vă putem satisface cererea intrucit activitatea dvs. ca subofițer de miliție a fost sub orice critică sub raportul rezultatelor în muncă și, de altfel, ați fost trecut în rezervă pentru lipsă totală de aptitudini pentru munca de poliție.”

Deși răspunsul nu-l mulțumește, fiind într-o situație disperată (doi co-

Tradiții noi

Ce e mai modern și mai modern? Tot ceea ce era mai deunăzi modern. (Fotografie de Silviu Stău)

de post la Postul de miliție Hordiu, jud. Suceava, apoi este mutat în interes de serviciu la miliția din Gura Humorului, îndeplinind funcția de ofițer de serviciu al unității precum și de agent de ordine.

pii, o singură leafă, cea a soției), M.V. ar accepta orice alt loc de muncă, așa că se adresează și Prefecturii județului Suceava. Rezoluția Prefecturii, din data de 28.08.1990, este următoarea: „Rugăm repartizare în secto-

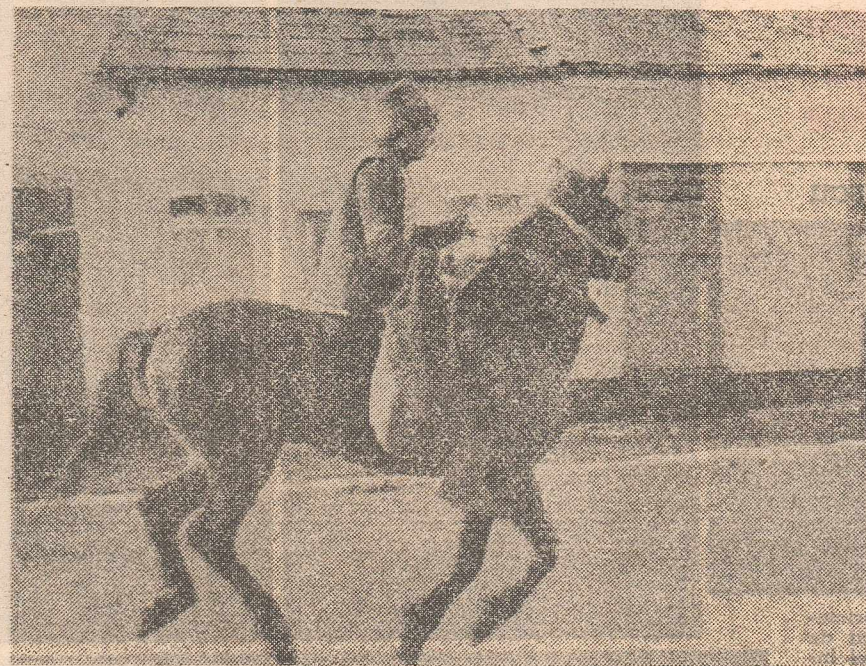
Aurel Vlaicu, bl. 3, sc. A, jud. Hunedoara, ni se adresează cu multă amărăciune: „Avînd în vedere noile realități care s-au creat după revoluție în toate orașele țării, în orașul nostru nu s-a schimbat aproape nimic în ceea ce privește condițiile de trai, căldură, apă caldă și rece... S-au făcut multe reclamații, dar fără rezultat: primarul orașului se seuză că nu poate face nimic, directorul S.G.C.L. spune că așa este la toate blocurile. S-a format o comisie pentru a verifica blocurile prîns-sondaj și... culmen, la blocurile vizitate erau căldură, apă caldă și apă rece.”

Domnilor gospodari ai orașului nu știam că în atribuțiile dumneavoastră intră și organizarea unor spectacole de... lumină, apă și căldură.

Cînd plîng bătrînii țării

„Noi strîngem tare din dinți și, dacă avem puțin suflet, încercăm

De Paști

Calule, calule, vine ea și vremea ta! (Fotografie de Cristian Călugăr).

rul minier. La sectorul minier, un alt răspuns negativ.

Văzîndu-se într-o situație limită, în caz de ne-rezolvare a problemei sale, M.V. declară că va începe greva foamei în semn de protest.

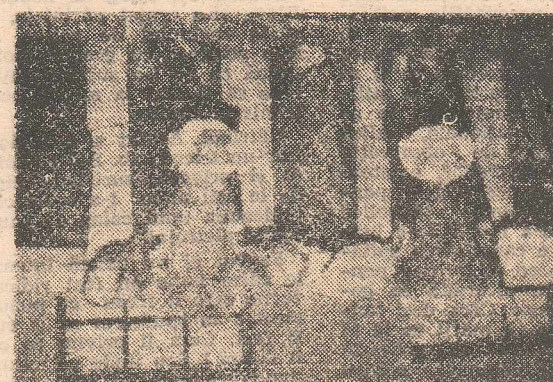
Condiții omenesti prin sondaj

Sături de promisiuni neonorate, un grup de locatari din orașul Mateș, str.

să-l ajutăm, alinîndu-le cît de cît durerile.

Oare ce fel de om ești dumneata, doamnă funcționară la oficiul de pensii al sectorului 1, care, o „lămurești” cu mult cinism pe pensionara venită să-și ceară drepturile, că are nevoie de compensație de 400 lei, să se mulțumească cu 200, fiindcă bătrînii, oricum, trebuie să mănînce mai puțin. Este cazul doamnei Panțu Călina, cu domiciliul în strada Griviței nr. 139, pensio-

Nu ne vindem staulul!

nată medical, gradul II, din anul 1971. A lucrat 9 ani, 4 luni, 22 de zile, ca vinzătoare la O.C.L. Pîinea. Imbolnăvindu-se, se pensionează și primește o pensie socială de 306 lei la care se adaugă doar 200 lei compensație. Nu am aflat, deocamdată, dacă această încă o lege discriminatorie adăugîndu-se, la lungul șir de nedreptăți pe care le suportăm, mai funcționează; dar, doamnă funcționară, dacă nu poți ajuta, de ce intri cu bocancii în suflitele oamenilor?

Nădăjduim, doamnă Panțu Călina, că vom primi un răspuns din partea forurilor competente din care să reiasă că s-a comis o greșeală, iar dacă legea strîmbă există și cei care pot s-o îndrepte n-o fac, le urăm să trăiască măcar un an cu tot atîția bani cît primiți dumneavoastră.

Cumpărături

Simbătă. Zi de S.R.L. Cu toate acestea trag rădejde să mai găsesc niște magazine deschise și pornesc agale pe Calea Dorobanților. Aș vrea să cumpăr o pereche de pantofi. Nu merg prea mult și mă opresc în fața vitrinelor cochete ale magazinului Italian Style nr. 166. Sînt pantofi de damă, bărbătești, cizme, accesorii. Dau să intru, dar în ușa stă postată vinzătoarea. Îi fac semn că aș vrea să-i cer o informație. Îmi deschide și răstît mă în-

treabă ce doresc. Este clar. M-a reperat, m-a catalogat. Acest magazin nu este de nasul meu. Mă invită, totuși, să intru și, mai blîndă, îmi răspunde la întrebările pe care i le-am pus. Marfa se vinde și pe lei. La cursul din această zi al dolarului, o pereche de pantofi costă 9.625 de lei, iar cei bărbătești 10.500. Cu tristețe trebuie să recunosc că m-a evaluat bine. După ce îmi voi fi purtat, reparat și iar purtat pantofii pe care-i mai am, poate voi reuși să string banii potriviți pentru a-mi cumpăra o pereche de pantofi noi. Brusc, mă gîndesc cu simpatie la cizmarul pe care-l cunosc de ani buni. Ce contează că breasla dumneavoastră a fost oarecum compromisă în ultima vreme. Bine că sînteți. Să nu uitați că ar fi bine să formați și alți meseriași. Avem nevoie de dumneavoastră. Încep să mă înveselesc gîndindu-mă la încercătura celui care ar încerca să stabilească în ce epocă trăim, plecînd de la modelul pantofului văzut pe stradă. Îmi continui drumul. Pe Bulevardul Dacia, la nr. 1 se află Cooperativa „Încălțămîntea” al cărei șef, domnul Iatagan Apostol, îmi spune că are marfă (piele albă, neagră, maro, roșie), dar n-au cumpărători, deoarec... prețurile. O pereche de cizme 2.000 lei, iar pantofii 1.027. Termen de execuție, 15 zile. Mă înseninez și mai mult. Nu e mic prețul, dar în comparație cu... Mă gîndesc. Îmi trebuie o pereche, poate două, deoarece din aprilie... Dumnezeu cu mila.

POȘTA REDACȚIEI

PARASCHIVA TRIȘCIUC — sat Roșca, com. Moldovița, jud. Suceava: În urma scrisorii dumneavoastră ne-am adresat Direcției de muncă și protecție socială a județului Suceava care vă dă următorul răspuns: „Vă facem cunoscut că vi s-a emis decizia de pensionare 116746/1991 care vi s-a expediat prin poștă. Precizăm că plata pensiei și a drepturilor aferente vi se vor achita între 23-27 martie prin Oficiul poștal din localitatea în care domiciliați.”

GEORGE VLADOIU — Oradea, Bdul Dacia, 38, bl. 2, ap. 9: Sesizările pe care le faceți ar putea constitui obiectul unor investigații ale revistei noastre dar... uitați un lucru: revista Flacăra nu ia în considerare scrisorile anonime. Deci, mai mult curaj. Este apanajul meseriei dvs.

IOSIF JUNE — com. Rapoltu-Mare, nr. 100, jud. Hunedoara: V-am expediat revista Flacăra nr. 12 în care veți găsi răspunsul autorităților la solicitarea pe care o faceți. Tragem nădejde că nu veți recurge niciodată la acel gest ireversibil.

FLOREA MARTIN — com. Peretu, jud. Teleorman: Necazul pe care îl aveți a fost adus la cunoștință Direcției de Poștă și Telecomunicații Teleorman care va trebui să găsească metoda prin care poștașul îndărătnic devine funcționar model.

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI BOTOȘANI — Cunoșteam din conținutul scrisorii domnului Costică Lupu că i s-a adresat pentru rezolvarea problemelor personale. Deoarece din răspunsul pe care ni-l trimiteți nu reiese rezoluția pe care ați dat-o cazulul îl publicăm în întregime: „Domnul Lupu Costică (Botoșani, str. Parcul Tineretului, bl. B 15, ap. 4) adresează o scrisoare revistei Flacăra pentru a o publica, adresată domnului prim-ministru Petre Roman, în care acuză Primăria și Prefectura Botoșani de faptul că nu este ascultat și nu i se rezolvă doleanțele.

Domnul Lupu Costică a mai trimis scrisori cu conținut asemănător la Primărie, Prefectură și la Guvernul României, scrisori la care i s-a răspuns verbal sau în scris de posibilitatea legală de rezolvare a problemelor personale pe care le solicită.

Nu a fost mulțumit de răspunsuri și se adresează în continuare altor organe.

La verificarea scrisorilor au participat domnii PRICOP I GHEORGHE, FOSTEA PETRU, TALPA GEORGEL și alți colaboratori.”

Ne-ați făcut curioși. O să ne vedem la Botoșani, după ce mai primim câteva cereri tot așa de „rezolvate”.

ELENA GRECESCU

● „Flacăra” nu ia în considerare scrisorile anonime și nu primește acte originale. Scrieți-ne cît mai concis. Și nu uitați să vă iscăliți. Precizați eventual telefonul unde vă putem găsi. Audi-ențele se țin zilnic între orele 11-14.

De la coadă
adunate

Nu-s prețuri adevărate

—Ce-i veselie asta pe dumneata, dom'ne? Ți-a scos capra din casă?

—Ce capră?

—Aia cu prețurile! Ai văzut că nu e dracu' așa de negru?

—Da, dom'ne! Ce ți-e și cu ziarele asta, cum te sperie.

—„O anumită parte a presei“, așa le zice acum...

—Zvonști! Da' eu nu i-am crezut. Cum să crezi în prețurile alea? Era imposibil! De unde or fi scos așa o listă, s-o publice?!

—Cred că de la Guvern.

—Fugi, dom'ne! Păi, n-ai auzit care sint prețurile, de-adevăratelea?

—Ba, am auzit! Da' dumneata n-ai auzit de ministrii ăia care și-au dat demisia?

—Ei, cine-i mai ia în seamă? Care mai de care, cu demisia-n proțap, da' eu n-am văzut unu' plecat de-a binelea.

—Aștia cred că plecau, dacă-i lăsa domnu' Roman. Zic că cu prețurile asta nu se descurcă.

—De ce?

—Nu-s adevărate! Sint prea mici.

—Cum, mici? Nu ți-e bine, dom'ne? Las' că te văd eu cînd le-oi plăti!

—Da' nu eu zic că sint mici! Miniștrii au spus-o. Cred că s-au certat rău de tot, acolo, la Guvern: unii că să pună prețuri mari, alții că să le pună mai mici.

—Ei, bine că li s-a făcut un pic de

milă și de noi...

—Știu cu dac-o fi fost de milă?

—Doar nu de silă? De ce să le a-leagă p'alea mici?

—Eh! Cine știe? Deși... mai seriile trecute a anunțat duduia ăia de la „Actualități“ că o dată cu primăvara se inaugurează o rubrică nouă, cu proteste, marsuri și adunări.

—Mda... Te pomenești că nu s-o descurca omu' cu prețurile astea mari?...

—Sint mici, dom'ne, nu ți-am spus? Miniștrii n-or să se descurce!

—Dom'ne, nu știu ce fac ministrii ăștia ai dumitale, dar pentru mine, sint al naibii de mari!

—Ce să mai vorbim, că de unde te-ai uita, nu-s adevărate.

—Ai și dumneata o idee fixă!

—Nu una! Am două...

—Ei?

—Păi, uite la ce m-am mai gîndit: scrie în listele ălea „parizer“ și dă un preț. Pe urmă, „telemca de vacă“ și „telemca de oi“. Păi, de cînd n-ai mai văzut parizer? Cîi să fie de cînd n-ai de ales între telemce, că și atunci cînd mai bagă, e omor de lume și nu mai întrebă nimeni, ce și cum?

—Asta, cam așa e...

—Alteceva era dacă-mi dădea mie prețu' în listele ălea, la produse adevărate: picioare de porc, capete; taci-muri. Atuncea puteam să-mi fac o socoteală. Așa... ce să zic, la mărfuri fantomă? Vezi, d'ăia mă gîndesc: nu-s prețuri adevărate!

L. TATOS

Jeunesse
Musicales
Roumaine

Asociația Jeunesse Musicales Roumaine, nu demult înființată, a devenit extrem de activă în intenția declarată de a conecta valorile românești la amplul circuit internațional. După un reușit spectacol la Palatul Copiilor, care a reunit promisiuni certe ale tuturor școlilor de muzică din București (inclusiv Conservatorul), sub auspiciile aceleiași asociații a avut loc un nou recital de pian al elevilor Școlii

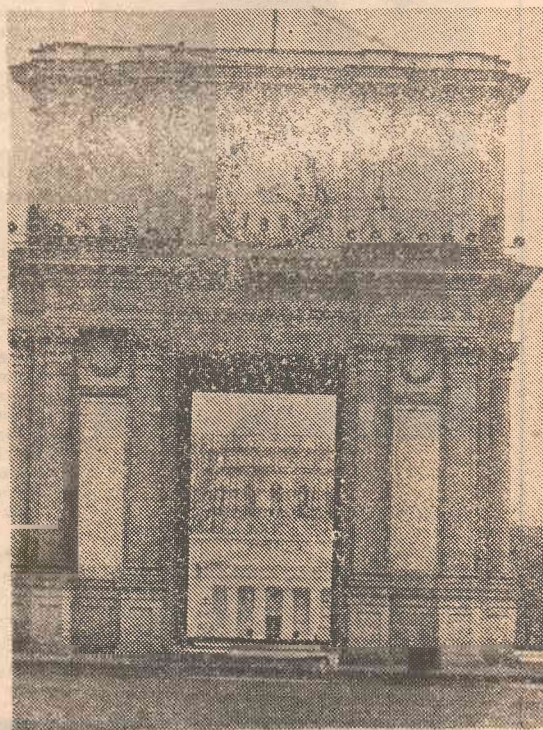
de muzică nr. 3 (clasa prof. Dincă Maria) care a adus în fața spectatorilor performanțele artistice ale unui apreciazabil număr de elevi. S-a detașat, Rădulescu Lelia, clasa a IV-a, o speranță, poate, a noastră, a tuturor. (I.Z.).

Dai un dolar,
dar nu face!

Un bec de 40 W se vinde în piața agro-alimentară din Baia Mare cu 55-65 lei (depinde cum te fraierește tuciuriul), ceea ce înseamnă mai mult de 1,5

dolari (oficial). Este cea mai mare sumă oferită pentru un bec, că e, de înșurubare, numai lumina n-a făcut! (Octavian Butuza).

Cui îi sună ceasul?

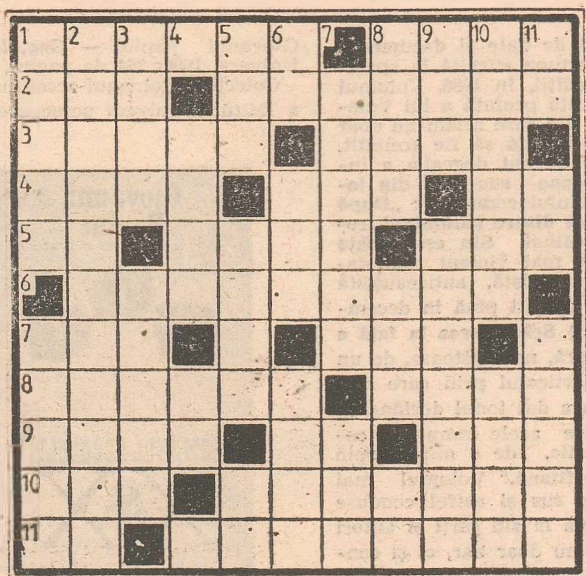

La Chișinău bate ora Bucureștiului. Doar că la București, unii-și mai potrivește ceasul după Moscova. Deșteptarea! (fotografie de Gig Motolanu).

„Arta încălțăminteii“ intră
în Europa

Declarații peste declarații ne asigură că vom fi în Europa, am făcut pași pentru a intra în Europa, Europa este la hotarele României. Domnul Rațiu afirmă, chiar, că vizita domnului Anders Björck este „dovada fizică“ a faptului că sintem în Europa. Mă rog, vorbe și vorbe, cu care parlamentarii noștri ne-au obișnuit așa de tare, că atunci cînd îi auzim, parcă ne-ar bizii un țîțar pe la ureche. Cum să nu sărim ca arși, aflînd că o cooperativă producătoare de încălțări a făcut o reducere de 20 la sută a prețurilor, tocmai cînd beleaua-i mai mare cu liberalizarea, la produsele sezonului ce tocmai s-a încheiat? Păi, unde am auzit noi că se întîmplă frecvent așa ceva? Nu cumva în Europa? Mai că-ți vine să sugerezi un schimb de experiență între Parlament și „Arta încălțăminteii“! Or învîta și parlamentarii noștri cite ceva... (Liana Tatoss).

Călătorie cu metroul

ORIZONTAL: 1) Mijloc de transport în comun pe cale ferată urbană subterană — Transportați. 2) Măcuzuri — Mijloace de acces pe peronul metroului (dim.). 3) Ultima stație de metrou — Traseu. 4) Suprafață — Localitate în Sudan — Capetele unui trenuleț! 5) Zorît! — A merge pe șine — Om foarte slab. 6) „... patriei“, una dintre stațiile metroului bucureștean, aflată între Piața Sudului și I.M.G.B. (neart.). 7) Mame (arh.) — Stațiune în Suedia. 8) A sări de pe șine — Drum circular. 9) Mersul pe apă — Apare metroul! — Cîntec de leagăn. 10) Locotenent (abr.) — Ajuns jos pe peron. 11) Puțin aer! — Conducători de metrou.

VERTICAL: 1) Dispozitiv montat la bifurcarea a două linii de metrou — Prima iubire. 2) Distanța dintre fețele interioare ale celor două șine de cale ferată (pl.). 3) Ghimpi — Spațiu subteran, amenajat în vederea urcării sau coborîrii din metrou. 4) A ventila galeriile și stațiile subterane — Intr-o stație! 5) Răsărit (reg.) — A porni din loc — Coborîre pe margini! 6) Mieș de nucă! — Acela — Furie. 7) „... poporului“, stație de metrou din zona Militari — Localitate în Australia. 8) Plimbare cu metroul — Încrucșare de linii... — Ultimul vagon! 9) Vuiet (pop.) — Garnituri de metrou. 10) Puncte de oprire pe traseul metroului — Moral. 11) La capătul liniei! — În metrou! — A introduce monedele în aparatul instalat la intrarea pe peron.

Dicționar: AMM, ARE, OST, EBA.

MIHAI ZGUBEA

Cumperi de cîți bani ai!

Accastă firmă „de sezon“ ne avertizează că vom fi în situația de a cumpăra trei sferturi de pereche de pantofi. Celălalt sfert îl luăm din Zaharia Stancu (fotografie de Silviu Stan).

Un deșeu
demagogic

„Ca marxist, nu sint de acord cu toate conceptele și formulările din raportul R.O.I. Această rezervă nu se extinde, însă, asupra validității unui raport conceput ca o platformă comună pen-

tru lupta unor miliarde de oameni, atît de diferite ca cultură, stil de viață, idei și credințe. Dezacordurile ici și colo sint inevitabile într-un studiu al cărui autori aparțin unor școli filozofice, națiuni și instituții diferite. În aceste condiții, consider raportul R.O.I. ca un compromis echitabil între punctele de vedere și interesele principalelor forțe sociale mondiale care trebuie să se unească pentru a reuși această restructurare anevoioasă, dureroasă și de durată a vechii ordini nedrepte.“

(Poziția lui Silviu Brucan, participant la elaborarea raportului Restructurarea Ordinii Internaționale — R.O.I. — înaintat Clubului de la Roma în octombrie 1976 la Alger).

Pe cînd

„alinieră“?

N-o să ne pretindem, deja, blazați de fenomenul grevei. Cu toate acestea, ne-am dovedit puțin impresionati de acțiunile și ultimatumurile lansate de lucrătorii din comerț. La urma urmei, ce-am avut și ce-am pierdut? Un răspuns „concis“: „N-avem!“ O invitație „elegantă“: „Ai răbdare, că n-am zece miini!“, iar mai de curînd, tocmai de cînd cu grevele, niște explicații „suave“: „Pentru voi facem grevă, c-or să vă jumulească țiganii, mai ceva ca noi!“.

Dusmănia — veche și evidentă — pentru „clientul nostru, stăpînul nostru“, își are, mai nou, și un suport „teoretic“, expus de către unul din reprezentanții dumnea-lor: lucrătorii din comerț; se sint eliminați din competiție; cer posibilitatea de a se „putea alina“ la noile condiții; în sfîrșit, doresc să li se dea „o șansă“.

De la mai sus mențio-

nata cerere, au trecut mai bine de trei săptămîni, timp în care, ne așteptăm, cit de cit, la o umbră de amabilitate din partea vinzătorilor, la o renunțare, fie și temporară, a dosirii mărfurilor. Cum, toate acestea întîrzie să apară, stăm și ne întrebăm: pe cînd „alinieră“? (Liana Tatoss).

Gilceava la
Televiziune

În stilul... hai, să-i spunem doar bolovănos, înaintea de mai nou aparutului Ilircea Hamza la programul Actualități TV, s-a făcut un pas înainte. Neîesindu-i cum să-l gîlcească de la o treabă cu domnul... care n-a stat prea mult pe gînduri pentru a cere rețineră acreditării raportului — și-a zis că pe la secul reprezentant al lui și dîcăt îl va înghîti ca pe-un peștișor. Cîm l-a cam pus de-a curmînd, iar dumnea-lui, prin neînțelegerea de sub lumina reflectoarelor, voia cu orice preț să demonstreze că de ce căscău gura la televizor, că la TVR e democrație, a lăsat o mînuță de berbec în față, și un ton de forță oțurcată, căreia i-a intrat în oada, mușchii n-au putut rezista, iar dumnea-lui, prin neînțelegerea de sub lumina reflectoarelor, voia cu orice preț să demonstreze că de ce căscău gura la televizor, că la TVR e democrație, a lăsat o mînuță de berbec în față, și un ton de forță oțurcată, căreia i-a intrat în oada, mușchii n-au putut rezista, iar dumnea-lui, prin neînțelegerea de sub lumina reflectoarelor, voia cu orice preț să demonstreze că de ce căscău gura la televizor, că la TVR e democrație, a lăsat o mînuță de berbec în față, și un ton de forță oțurcată, căreia i-a intrat în oada, mușchii n-au putut rezista, iar dumnea-lui, prin neînțelegerea de sub lumina reflectoarelor, voia cu orice preț să demonstreze că de ce căscău gura la televizor, că la TVR e democrație, a lăsat o mînuță de berbec în față, și un ton de forță oțurcată, căreia i-a intrat în oada, mușchii n-au putut rezista, iar dumnea-lui, prin neînțelegerea de sub lumina reflectoarelor, voia cu orice preț să demonstreze că de ce căscău gura la televizor, că la TVR e democrație, a lăsat o mînuță de berbec în față, și un ton de forță oțurcată, căreia i-a intrat în oada, mușchii n-au putut rezista, iar dumnea-lui, prin neînțelegerea de sub lumina reflectoarelor, voia cu orice preț să demonstreze că de ce căscău gura la televizor, că la TVR e democrație, a lăsat o mînuță de berbec în față, și un ton de forță oțurcată, căreia i-a intrat în oada, mușchii n-au putut rezista, iar dumnea-lui, prin neînțelegerea de sub lumina reflectoarelor, voia cu orice preț să demonstreze că de ce căscău gura la televizor, că la TVR e democrație, a lăsat o mînuță de berbec în față, și un ton de forță oțurcată, căreia i-a intrat în oada, mușchii n-au putut rezista, iar dumnea-lui, prin neînțelegerea de sub lumina reflectoarelor, voia cu orice preț să demonstreze că de ce căscău gura la televizor, că la TVR e democrație, a lăsat o mînuță de berbec în față, și un ton de forță oțurcată, căreia i-a intrat în oada, mușchii n-au putut rezista, iar dumnea-lui, prin neînțelegerea de sub lumina reflectoarelor, voia cu orice preț să demonstreze că de ce căscău gura la televizor, că la TVR e democrație, a lăsat o mînuță de berbec în față, și un ton de forță oțurcată, căreia i-a intrat în oada, mușchii n-au putut rezista, iar dumnea-lui, prin neînțelegerea de sub lumina reflectoarelor, voia cu orice preț să demonstreze că de ce căscău gura la televizor, că la TVR e democrație, a lăsat o mînuță de berbec în față, și un ton de forță oțurcată, căreia i-a intrat în oada, mușchii n-au putut rezista, iar dumnea-lui, prin neînțelegerea de sub lumina reflectoarelor, voia cu orice preț să demonstreze că de ce căscău gura la televizor, că la TVR e democrație, a lăsat o mînuță de berbec în față, și un ton de forță oțurcată, căreia i-a intrat în oada, mușchii n-au putut rezista, iar dumnea-lui, prin neînțelegerea de sub lumina reflectoarelor, voia cu orice preț să demonstreze că de ce căscău gura la televizor, că la TVR e democrație, a lăsat o mînuță de berbec în față, și un ton de forță oțurcată, căreia i-a intrat în oada, mușchii n-au putut rezista, iar dumnea-lui, prin neînțelegerea de sub lumina reflectoarelor, voia cu orice preț să demonstreze că de ce căscău gura la televizor, că la TVR e democrație, a lăsat o mînuță de berbec în față, și un ton de forță oțurcată, căreia i-a intrat în oada, mușchii n-au putut rezista, iar dumnea-lui, prin neînțelegerea de sub lumina reflectoarelor, voia cu orice preț să demonstreze că de ce căscău gura la televizor, că la TVR e democrație, a lăsat o mînuță de berbec în față, și un ton de forță oțurcată, căreia i-a intrat în oada, mușchii n-au putut rezista, iar dumnea-lui, prin neînțelegerea de sub lumina reflectoarelor, voia cu orice preț să demonstreze că de ce căscău gura la televizor, că la TVR e democrație, a lăsat o mînuță de berbec în față, și un ton de forță oțurcată, căreia i-a intrat în oada, mușchii n-au putut rezista, iar dumnea-lui, prin neînțelegerea de sub lumina reflectoarelor, voia cu orice preț să demonstreze că de ce căscău gura la televizor, că la TVR e democrație, a lăsat o mînuță de berbec în față, și un ton de forță oțurcată, căreia i-a intrat în oada, mușchii n-au putut rezista, iar dumnea-lui, prin neînțelegerea de sub lumina reflectoarelor, voia cu orice preț să demonstreze că de ce căscău gura la televizor, că la TVR e democrație, a lăsat o mînuță de berbec în față, și un ton de forță oțurcată, căreia i-a intrat în oada, mușchii n-au putut rezista, iar dumnea-lui, prin neînțelegerea de sub lumina reflectoarelor, voia cu orice preț să demonstreze că de ce căscău gura la televizor, că la TVR e democrație, a lăsat o mînuță de berbec în față, și un ton de forță oțurcată, căreia i-a intrat în oada, mușchii n-au putut rezista, iar dumnea-lui, prin neînțelegerea de sub lumina reflectoarelor, voia cu orice preț să demonstreze că de ce căscău gura la televizor, că la TVR e democrație, a lăsat o mînuță de berbec în față, și un ton de forță oțurcată, căreia i-a intrat în oada, mușchii n-au putut rezista, iar dumnea-lui, prin neînțelegerea de sub lumina reflectoarelor, voia cu orice preț să demonstreze că de ce căscău gura la televizor, că la TVR e democrație, a lăsat o mînuță de berbec în față, și un ton de forță oțurcată, căreia i-a intrat în oada, mușchii n-au putut rezista, iar dumnea-lui, prin neînțelegerea de sub lumina reflectoarelor, voia cu orice preț să demonstreze că de ce căscău gura la televizor, că la TVR e democrație, a lăsat o mînuță de berbec în față, și un ton de forță oțurcată, căreia i-a intrat în oada, mușchii n-au putut rezista, iar dumnea-lui, prin neînțelegerea de sub lumina reflectoarelor, voia cu orice preț să demonstreze că de ce căscău gura la televizor, că la TVR e democrație, a lăsat o mînuță de berbec în față, și un ton de forță oțurcată, căreia i-a intrat în oada, mușchii n-au putut rezista, iar dumnea-lui, prin neînțelegerea de sub lumina reflectoarelor, voia cu orice preț să demonstreze că de ce căscău gura la televizor, că la TVR e democrație, a lăsat o mînuță de berbec în față, și un ton de forță oțurcată, căreia i-a intrat în oada, mușchii n-au putut rezista, iar dumnea-lui, prin neînțelegerea de sub lumina reflectoarelor, voia cu orice preț să demonstreze că de ce căscău gura la televizor, că la TVR e democrație, a lăsat o mînuță de berbec în față, și un ton de forță oțurcată, căreia i-a intrat în oada, mușchii n-au putut rezista, iar dumnea-lui, prin neînțelegerea de sub lumina reflectoarelor, voia cu orice preț să demonstreze că de ce căscău gura la televizor, că la TVR e democrație, a lăsat o mînuță de berbec în față, și un ton de forță oțurcată, căreia i-a intrat în oada, mușchii n-au putut rezista, iar dumnea-lui, prin neînțelegerea de sub lumina reflectoarelor, voia cu orice preț să demonstreze că de ce căscău gura la televizor, că la TVR e democrație, a lăsat o mînuță de berbec în față, și un ton de forță oțurcată, căreia i-a intrat în oada, mușchii n-au putut rezista, iar dumnea-lui, prin neînțelegerea de sub lumina reflectoarelor, voia cu orice preț să demonstreze că de ce căscău gura la televizor, că la TVR e democrație, a lăsat o mînuță de berbec în față, și un ton de forță oțurcată, căreia i-a intrat în oada, mușchii n-au putut rezista, iar dumnea-lui, prin neînțelegerea de sub lumina reflectoarelor, voia cu orice preț să demonstreze că de ce căscău gura la televizor, că la TVR e democrație, a lăsat o mînuță de berbec în față, și un ton de forță oțurcată, căreia i-a intrat în oada, mușchii n-au putut rezista, iar dumnea-lui, prin neînțelegerea de sub lumina reflectoarelor, voia cu orice preț să demonstreze că de ce căscău gura la televizor, că la TVR e democrație, a lăsat o mînuță de berbec în față, și un ton de forță oțurcată, căreia i-a intrat în oada, mușchii n-au putut rezista, iar dumnea-lui, prin neînțelegerea de sub lumina reflectoarelor, voia cu orice preț să demonstreze că de ce căscău gura la televizor, că la TVR e democrație, a lăsat o mînuță de berbec în față, și un ton de forță oțurcată, căreia i-a intrat în oada, mușchii n-au putut rezista, iar dumnea-lui, prin neînțelegerea de sub lumina reflectoarelor, voia cu orice preț să demonstreze că de ce căscău gura la televizor, că la TVR e democrație, a lăsat o mînuță de berbec în față, și un ton de forță oțurcată, căreia i-a intrat în oada, mușchii n-au putut rezista, iar dumnea-lui, prin neînțelegerea de sub lumina reflectoarelor, voia cu orice preț să demonstreze că de ce căscău gura la televizor, că la TVR e democrație, a lăsat o mînuță de berbec în față, și un ton de forță oțurcată, căreia i-a intrat în oada, mușchii n-au putut rezista, iar dumnea-lui, prin neînțelegerea de sub lumina reflectoarelor, voia cu orice preț să demonstreze că de ce căscău gura la televizor, că la TVR e democrație, a lăsat o mînuță de berbec în față, și un ton de forță oțurcată, căreia i-a intrat în oada, mușchii n-au putut rezista, iar dumnea-lui, prin neînțelegerea de sub lumina reflectoarelor, voia cu orice preț să demonstreze că de ce căscău gura la televizor, că la TVR e democrație, a lăsat o mînuță de berbec în față, și un ton de forță oțurcată, căreia i-a intrat în oada, mușchii n-au putut rezista, iar dumnea-lui, prin neînțelegerea de sub lumina reflectoarelor, voia cu orice preț să demonstreze că de ce căscău gura la televizor, că la TVR e democrație, a lăsat o mînuță de berbec în față, și un ton de forță oțurcată, căreia i-a intrat în oada, mușchii n-au putut rezista, iar dumnea-lui, prin neînțelegerea de sub lumina reflectoarelor, voia cu orice preț să demonstreze că de ce căscău gura la televizor, că la TVR e democrație, a lăsat o mînuță de berbec în față, și un ton de forță oțurcată, căreia i-a intrat în oada, mușchii n-au putut rezista, iar dumnea-lui, prin neînțelegerea de sub lumina reflectoarelor, voia cu orice preț să demonstreze că de ce căscău gura la televizor, că la TVR e democrație, a lăsat o mînuță de berbec în față, și un ton de forță oțurcată, căreia i-a intrat în oada, mușchii n-au putut rezista, iar dumnea-lui, prin neînțelegerea de sub lumina reflectoarelor, voia cu orice preț să demonstreze că de ce căscău gura la televizor, că la TVR e democrație, a lăsat o mînuță de berbec în față, și un ton de forță oțurcată, căreia i-a intrat în oada, mușchii n-au putut rezista, iar dumnea-lui, prin neînțelegerea de sub lumina reflectoarelor, voia cu orice preț să demonstreze că de ce căscău gura la televizor, că la TVR e democrație, a lăsat o mînuță de berbec în față, și un ton de forță oțurcată, căreia i-a intrat în oada, mușchii n-au putut rezista, iar dumnea-lui, prin neînțelegerea de sub lumina reflectoarelor, voia cu orice preț să demonstreze că de ce căscău gura la televizor, că la TVR e democrație, a lăsat o mînuță de berbec în față, și un ton de forță oțurcată, căreia i-a intrat în oada, mușchii n-au putut rezista, iar dumnea-lui, prin neînțelegerea de sub lumina reflectoarelor, voia cu orice preț să demonstreze că de ce căscău gura la televizor, că la TVR e democrație, a lăsat o mînuță de berbec în față, și un ton de forță oțurcată, căreia i-a intrat în oada, mușchii n-au putut rezista, iar dumnea-lui, prin neînțelegerea de sub lumina reflectoarelor, voia cu orice preț să demonstreze că de ce căscău gura la televizor, că la TVR e democrație, a lăsat o mînuță de berbec în față, și un ton de forță oțurcată, căreia i-a intrat în oada, mușchii n-au putut rezista, iar dumnea-lui, prin neînțelegerea de sub lumina reflectoarelor, voia cu orice preț să demonstreze că de ce căscău gura la televizor, că la TVR e democrație, a lăsat o mînuță de berbec în față, și un ton de forță oțurcată, căreia i-a intrat în oada, mușchii n-au putut rezista, iar dumnea-lui, prin neînțelegerea de sub lumina reflectoarelor, voia cu orice preț să demonstreze că de ce căscău gura la televizor, că la TVR e democrație, a lăsat o mînuță de berbec în față, și un ton de forță oțurcată, căreia i-a intrat în oada, mușchii n-au putut rezista, iar dumnea-lui, prin neînțelegerea de sub lumina reflectoarelor, voia cu orice preț să demonstreze că de ce căscău gura la televizor, că la TVR e democrație, a lăsat o mînuță de berbec în față, și un ton de forță oțurcată, căreia i-a intrat în oada, mușchii n-au putut rezista, iar dumnea-lui, prin neînțelegerea de sub lumina reflectoarelor, voia cu orice preț să demonstreze că de ce căscău gura la televizor, că la TVR e democrație, a lăsat o mînuță de berbec în față, și un ton de forță oțurcată, căreia i-a intrat în oada, mușchii n-au putut rezista, iar dumnea-lui, prin neînțelegerea de sub lumina reflectoarelor, voia cu orice preț să demonstreze că de ce căscău gura la televizor, că la TVR e democrație, a lăsat o mînuță de berbec în față, și un ton de forță oțurcată, căreia i-a intrat în oada, mușchii n-au putut rezista, iar dumnea-lui, prin neînțelegerea de sub lumina reflectoarelor, voia cu orice preț să demonstreze că de ce căscău gura la televizor, că la TVR e democrație, a lăsat o mînuță de berbec în față, și un ton de forță oțurcată, căreia i-a intrat în oada, mușchii n-au putut rezista, iar dumnea-lui, prin neînțelegerea de sub lumina reflectoarelor, voia cu orice preț să demonstreze că de ce căscău gura la televizor, că la TVR e democrație, a lăsat o mînuță de berbec în față, și un ton de forță oțurcată, căreia i-a intrat în oada, mușchii n-au putut rezista, iar dumnea-lui, prin neînțelegerea de sub lumina reflectoarelor, voia cu orice preț să demonstreze că de ce căscău gura la televizor, că la TVR e democrație, a lăsat o mînuță de berbec în față, și un ton de forță oțurcată, căreia i-a intrat în oada, mușchii n-au putut rezista, iar dumnea-lui, prin neînțelegerea de sub lumina reflectoarelor, voia cu orice preț să demonstreze că de ce căscău gura la televizor, că la TVR e democrație, a lăsat o mînuță de berbec în față, și un ton de forță oțurcată, căreia i-a intrat în oada, mușchii n-au putut rezista, iar dumnea-lui, prin neînțelegerea de sub lumina reflectoarelor, voia cu orice preț să demonstreze că de ce căscău gura la televizor, că la TVR e democrație, a lăsat o mînuță de berbec în față, și un ton de forță oțurcată, căreia i-a intrat în oada, mușchii n-au putut rezista, iar dumnea-lui, prin neînțelegerea de sub lumina reflectoarelor, voia cu orice preț să demonstreze că de ce căscău gura la televizor, că la TVR e democrație, a lăsat o mînuță de berbec în față, și un ton de forță oțurcată, căreia i-a intrat în oada, mușchii n-au putut rezista, iar dumnea-lui, prin neînțelegerea de sub lumina reflectoarelor, voia cu orice preț să demonstreze că de ce căscău gura la televizor, că la TVR e democrație, a lăsat o mînuță de berbec în față, și un ton de forță oțurcată, căreia i-a intrat în oada, mușchii n-au putut rezista, iar dumnea-lui, prin neînțelegerea de sub lumina reflectoarelor, voia cu orice preț să demonstreze că de ce căscău gura la televizor, că la TVR e democrație, a lăsat o mînuță de berbec în față, și un ton de forță oțurcată, căreia i-a intrat în oada, mușchii n-au putut rezista, iar dumnea-lui, prin neînțelegerea de sub lumina reflectoarelor, voia cu orice preț să demonstreze că de ce căscău gura la televizor, că la TVR e democrație, a lăsat o mînuță de berbec în față, și un ton de forță oțurcată, căreia i-a intrat în oada, mușchii n-au putut rezista, iar dumnea-lui, prin neînțelegerea de sub lumina reflectoarelor, voia cu orice preț să demonstreze că de ce căscău gura la televizor, că la TVR e democrație, a lăsat o mînuță de berbec în față, și un ton de forță oțurcată, căreia i-a intrat în oada, mușchii n-au putut rezista, iar dumnea-lui, prin neînțelegerea de sub lumina reflectoarelor, voia cu orice preț să demonstreze că de ce căscău gura la televizor, că la TVR e democrație, a lăsat o mînuță de berbec în față, și un ton de forță oțurcată, căreia i-a intrat în oada, mușchii n-au putut rezista, iar dumnea-lui, prin neînțelegerea de sub lumina reflectoarelor, voia cu orice preț să demonstreze că de ce căscău gura la televizor, că la TVR e democrație, a lăsat o mînuță de berbec în față, și un ton de forță oțurcată, căreia i-a intrat în oada, mușchii n-au putut rezista, iar dumnea-lui, prin neînțelegerea de sub lumina reflectoarelor, voia cu orice preț să demonstreze că de ce căscău gura la televizor, că la TVR e democrație, a lăsat o mînuță de berbec în față, și un ton de forță oțurcată, căreia i-a intrat în oada, mușchii n-au putut rezista, iar dumnea-lui, prin neînțelegerea de sub lumina reflectoarelor, voia cu orice preț să demonstreze că de ce căscău gura la televizor, că la TVR e democrație, a lăsat o mînuță de berbec în față, și un ton de forță oțurcată, căreia i-a intrat în oada, mușchii n-au putut rezista, iar dumnea-lui, prin neînțelegerea de sub lumina reflectoarelor, voia cu orice preț să demonstreze că de ce căscău gura la televizor, că la TVR e democrație, a lăsat o mînuță de berbec în față, și un ton de forță oțurcată, căreia i-a intrat în oada, mușchii n-au putut rezista, iar dumnea-lui, prin neînțelegerea de sub lumina reflectoarelor, voia cu orice preț să demonstreze că de ce căscău gura la televizor, că la TVR e democrație, a lăsat o mînuță de berbec în față, și un ton de forță oțurcată, căreia i-a intrat în oada, mușchii n-au putut rezista, iar dumnea-lui, prin neînțelegerea de sub lumina reflectoarelor, voia cu orice preț să demonstreze că de ce căscău gura la televizor, că la TVR e democrație, a lăsat o mînuță de berbec în față, și un ton de forță oțurcată, căreia i-a intrat în oada, mușchii n-au putut rezista, iar dumnea-lui, prin neînțelegerea de sub lumina reflectoarelor, voia cu orice preț să demonstreze că de ce căscău gura la televizor, că la TVR e democrație, a lăsat o mînuță de berbec în față, și un ton de forță oțurcată, căreia i-a intrat în oada, mușchii n-au putut rezista, iar dumnea-lui, prin neînțelegerea de sub lumina reflectoarelor, voia cu orice preț să demonstreze că de ce căscău gura la televizor, că la TVR e democrație, a lăsat o mînuță de berbec în față, și un ton de forță oțurcată, căreia i-a intrat în oada, mușchii n-au putut rezista, iar dumnea-lui, prin neînțelegerea de sub lumina reflectoarelor, voia cu orice preț să demonstreze că de ce căscău gura la televizor, că la TVR e democrație, a lăsat o mînuță de berbec în față, și un ton de forță oțurcată, căreia i-a intrat în oada, mușchii n-au putut rezista, iar dumnea-lui, prin neînțelegerea de sub lumina reflectoarelor, voia cu orice preț să demonstreze că de ce căscău gura la televizor, că la TVR e democrație, a lăsat o mînuță de berbec în față, și un ton de forță oțurcată, căreia i-a intrat în oada, mușchii n-au putut rezista, iar dumnea-lui, prin neînțelegerea de sub lumina reflectoarelor, voia cu orice preț să demonstreze că de ce căscău gura la televizor, că la TVR e democrație, a lăsat o mînuță de berbec în față, și un ton de forță oțurcată, căreia i-a intrat în oada, mușchii n-au putut rezista, iar dumnea-lui, prin neînțelegerea de sub lumina reflectoarelor, voia cu orice preț să demonstreze că de ce căscău gura la televizor, că la TVR e democrație, a lăsat o mînuță de berbec în față, și un ton de forță oțurcată, căreia i-a intrat în oada, mușchii n-au putut rezista, iar dumnea-lui, prin neînțelegerea de sub lumina reflectoarelor, voia cu orice preț să demonstreze că de ce căscău gura la televizor, că la TVR e democrație, a lăsat o mînuță de berbec în față, și un ton de forță oțurcată, căreia i-a intrat în oada, mușchii n-au putut rezista, iar dumnea-lui, prin neînțelegerea de sub lumina reflectoarelor, voia cu orice preț să demonstreze că de ce căscău gura la televizor, că la TVR e democrație, a lăsat o mînuță de berbec în față, și un ton de forță oțurcată, căreia i-a intrat în oada, mușchii n-au putut rezista, iar dumnea-lui, prin neînțelegerea de sub lumina reflectoarelor, voia cu orice preț să demonstreze că de ce căscău gura la televizor, că la TVR e democrație, a lăsat o mînuță de berbec în față, și un ton de forță oțurcată, căreia i-a intrat în oada, mușchii n-au putut rezista, iar dumnea-lui, prin neînțelegerea de sub lumina reflectoarelor, voia cu orice preț să demonstreze că de ce căscău gura la televizor, că la TVR e democrație, a lăsat o mînuță de berbec în față, și un ton de forță oțurcată, căreia i-a intrat în oada, mușchii n-au putut rezista, iar dumnea-lui, prin neînțelegerea de sub lumina reflectoarelor, voia cu orice preț să demonstreze că de ce căscău gura la televizor, că la TVR e democrație, a lăsat o mînuță de berbec în față, și un ton de forță oțurcată, căreia i-a intrat în oada, mușchii n-au putut rezista, iar dumnea-lui, prin neînțelegerea de sub lumina reflectoarelor, voia cu orice preț să demonstreze că de ce căscău gura la televizor, că la TVR e democrație, a lăsat o mînuță de berbec în față, și un ton de forță oțurcată, căreia i-a intrat în oada, mușchii n-au putut rezista, iar dumnea-lui, prin neînțelegerea de sub lumina reflectoarelor, voia cu orice preț să demonstreze că de ce căscău gura la televizor, că la TVR e democrație, a lăsat o mînuță de berbec în față, și un ton de forță oțurcată, căreia i-a intrat în oada, mușchii n-au putut rezista, iar dumnea-lui, prin neînțelegerea de sub lumina reflectoarelor, voia cu orice preț să demonstreze că de ce căscău gura la televizor, că la TVR e democrație, a lăsat o mînuță de berbec în față, și un ton de forță oțurcată, căreia i-a intrat în oada, mușchii n-au putut rezista, iar dumnea-lui, prin neînțelegerea de sub lumina reflectoarelor, voia cu orice preț să demonstreze că de ce căscău

Alex. Ștefănescu

Mai sint de citit mii de cărți

O surpriză

Titus Popovici părea de multă vreme — și sper să mi se ierte brutalitatea exprimării — epuizat ca scriitor. Nu din cauza vârstei (abia a implinit șazecei de ani), ci pentru că a renunțat de câteva decenii la literatură în favoarea cinematografiei. În plus, s-a mai și complăcut în situația de membru al C.C. al P.C.R., mai multe legislații la rind.

Precocitatea de care a dat dovadă (a publicat la vîrsta

de douăzeci și cinci de ani masivul roman *Străinul*), nu făcea decât să ne întărească convingerea că în prezent nu mai are nimic de spus: de obicei autorii care debutează spectaculos se blazează repede.

Și iată că acum Titus Popovici ne ia prin surprindere, publicînd un roman de zile mari, *Cutia de ghețe*, la o editură din Ploiești (este vorba de Editura Elit-Comentator condusă de trei intelectuali eminenți din orașul lui I. L. Caragiale și Nichita Stănescu: scriitorul Ioan Dan Nicolescu, pictorul Victor Munteanu și magistratul Nicolae Dercaci). Romanul are un subiect original — original pînă la straniețe — și este scris cu vervă. Personajul principal se numește Ion Popescu — nume de o banalitate intenționată, prin care ni se sugerează că este vorba de unul dintre milioanele de români lipsiți de privilegiul din timpul lui Ceaușescu. Acest Ion Popescu este căsătorit cu o femeie și ea obișnuiește, Maria, pe care la începutul căsniciei o venerază și de care treplat și în mod inevitabil — mai ales în condițiile vieții lipsite de orizont din România — ajunge să se plictisească. Unica lor speranță rămîne nașterea unui copil, care într-un tirziu se și produce. Se întâmplă însă ca mult așteptatul copil să moară imediat după naștere, în ambianța mizeră a unei maternități organizate (de fapt, dezorganizate) în stil comunist. Tatăl este chemat la administrația spitalului unde i se înmînează cadavru nou-născutului, într-o cutie de carton (dintre acelea care rămîn de la vinzarea încălțămintei — de aici și titlul romanului). I se explică faptul că nu s-au întocmit acte de deces — pentru a nu se încălca statisticile privind mortalitatea infantilă — și că prin urmare părintelui nu-i rămîne decît să se descotorosească cum știe de cadavru.

Din acest moment începe un periplu halucinant al lui Ion Popescu, cu „cutia de ghețe” în mînă, prin București. Într-un tramvai aglomerat, oprit pentru multă vreme la o intersecție pe unde urmează să treacă „tovarășul”, personajul începe să-și amintească de cite ori a visat să-l ucidă pe dictator. Din amintirile sale reiese că dorința de-a se răzbuna pentru toate suferințele îndurate începuse chiar să capete un caracter obsesiv. Ion Popescu își imaginea tot felul de execuții pline de cruzime — iar uneori făcea și „antrenamente”, folosindu-se de un manechin prin care și-l reprezenta pe Ceaușescu și încercînd să taie cu o mișcare scurtă, cu ajutorul unei lame de ras, gîtul aceluia manechin. Tot Ion Popescu însă își aduce aminte că tentativele eșuau de fiecare dată. Chiar și în imaginație, intervenea la momentul oportun securitatea sau se întâmpla altceva care zădărnicea acțiunea. Tentativele repetate și eșuate sînt foarte sugestive în plan literar; un sentiment de neputință care umple spațiul realității pînă la sufocare și se mai revărsa și în vis constituie principalul „trouvaille” al romanului. Cu o intuiție artistică remarcabilă, Titus Popovici a înregistrat în cartea sa ceea ce a devenit la un moment dat obsesia unui întreg popor. El a inaugurat astfel o temă care va fi reluată, fără îndoială, de multe ori în anii următori. Și și-a asigurat, astfel, meritul unui deschizător de drum.

Dar inițiativa sa ar fi rămas, desigur, ne semnificativă dacă romanul n-ar fi fost scris cu un remarcabil talent. Scriitorul imită în bătaie de joc, cu o exuberanță îndrăcită, limbajul oficial din timpul comunismului — falmoasa „limbă de lemn” — chiar și atunci cînd relatarea ar impune un stil familiar. El se prefacă că alunecă, împotriva voinței sale, pe făgașul binecunoscut: „Apoi, moțîind cu oasele moi, cei doi soți savurau romane de prin anii '40, care le indușeau sufletele, intrucît știau că sînt melodii preferate ale celui mai iubit fiu al poporului, erou între eroii neamului, ctitor de geniu, marcantă personalitate a lumii contemporane și ale tovarășei sale, eminent om politic și savant de largă recunoaștere internațională”.

Titus Popovici reintră — la fel de spectaculos ca în tinerețe — în cursa pentru cucerirea unuia dintre primele locuri în ierarhia valorilor literare de azi.

UN NOU COTIDIAN:

„VIITORUL ROMĂNESC”

Cu aplomb și profesionalism, „Viitorul românesc” (fost săptămînal al PNL-AT) apare, de circa o decadă, în formulă cotidiană, cu o orientare politică deschisă, proprie presei independente. Iată că, în contextul unei veritabile concurențe, cînd publicații fără vlagă încep să moară, cine are forță nu se sfîșie. Ne bucură că și în realizarea acestei publicații (cum s-a mai întîmplat la „Expres”, „Cuvîntul”, „Independența”, „România liberă”, „Adevărul”, „Azi” etc.) lucrează profesioniști afirmați la „Flacăra” și le dorim, cu acest prilej, colegilor noștri Nicolae Grigore Mărășanu și Paul Agarici precum și întregii echipe de la „Viitorul românesc” succes! (C. Dumitru).

RĂZVAN IONESCU:

— Pari foarte preocupat de rolul Parzival.

— Din clipa în care am citit „Merlin”, acesta a fost rolul pe care mi l-am dorit. E un rol care poate avea o evoluție și poate oferi o soluție într-un spectacol care se doarește mai mult un avertisment și care nu oferă soluții. Cînd repetam înainte de evenimentele din decembrie '89, tot timpul trebuia să reducem din replicile acestui personaj care îl caută pe Dumnezeu. Din clipa în care lucrurile s-au schimbat, cel puțin formal, personajul a putut căpăta adevărata sa existență.

— De ce spui „cel puțin formal”?

— Pentru că am senzația că lucrurile nu s-au schimbat în esență. Vorbesc din punct de vedere al credinței. Toată propaganda care se face la televiziune cu viața spirituală nu este decît o încercare de a provoca saturația la nivelul omului de rînd și nicidecum o alfabetizare în materie de religie și credință. Sigur că acum cei din Guvern și domnul Ion Iliescu stau la masă cu Patriarhul, dar nici ei nu sînt educați într-un spirit de credință. Mi-ar plăcea să-l văd pe președintele țării măcar o dată la Liturgia de duminică. Dar dacă ar face lucrul acesta nu ar mai face alte lucruri. Nu poți mulțumi mincilor și apoi să-ți faci semnul crucii.

Putîni știu că Răzvan Ionescu a copilărit la Mînaștirea Suzana și Crasna, unde a cunoscut oameni care l-au îndrumat pe acest drum al credinței. Tot acolo s-a născut și o altă pasiune a sa, aș putea-o numi chiar un fel de a doua profesie a sa: pictura de icoane pe sticlă și lemn. Pentru mulți poate părea ciudată această alăturare de

cuvinte actor-religie. Dar de fapt este o zonă de existență valabilă pentru orice creator. „Această apropiere de sacru este obligatorie pentru orice actor, pentru că la originea actorului era un oficiant. Și apoi eu nu cred că se poate face teatru în afara poeziei și nu cred că se poate face poezie în afara religiei.”

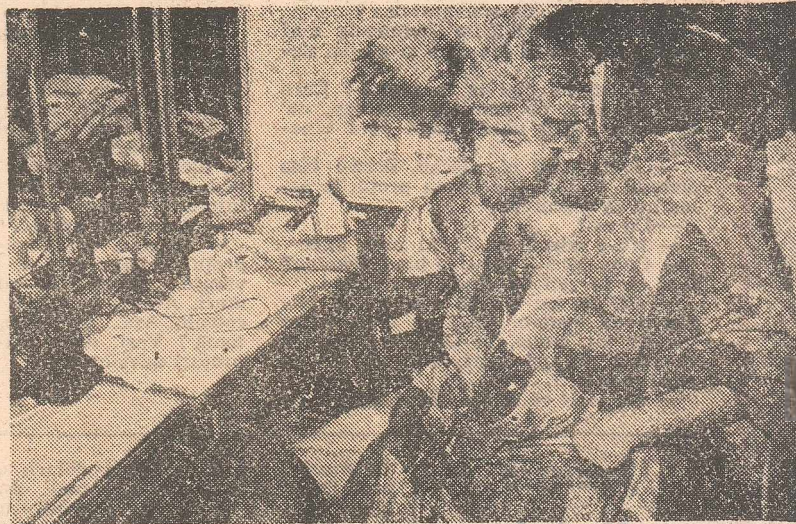
„MERLIN” în culise (II)

Nu poți mulțumi minerilor.
iar apoi să-ți faci semnul crucii!

— Ești de zece ani actor la „Bulandra”. E un moment în care poți să tragi anumite concluzii.

— Nu știu dacă a fost o etapă benefică pentru mine și nu știu ce s-ar fi întîmplat dacă nu ar fi venit în acest teatru Cătălina Buzolanu, care la un moment dat, în timp ce repetam „Dimineața pierdută”, a început să creadă în mine ca actor. Ea are un mod foarte special de a lucra cu actorii. Îți lasă mult spațiu de creație, te lasă să-ți dezvoltol rolul uneori chiar dincolo de text și de propunerile regizorale. Asta nu înseamnă că în timpul lu-

tit ce se întîmplase. „Bunicul meu, Iancu Ionescu-Bărcănești, a fost un fruntaș liberal. Își luase numele după satul din Ialomița, unde avea 400 de pogoane de pămînt. Tatăl meu a fost ofițer de cavalerie. Cînd au venit comunistii, bunicii au fost arestați, tatăl meu a fost dat afară din armată. În fine, am fost acum la Bărcănești să depun cererea pentru cele 10 hectare de pămînt. Mă temeam că oamenii vor fi suspicioși, că vor ieși cu bîte. Dar am văzut niște scene absolut neașteptate. Tăranii ieșeau pe la garduri. Plîngeau și îmi povesteau cum au fost are-

crului relațiile sînt senine. Deseori se muncеște cu convulsii și momente de criză. Dar, vezi, noi, actorii, avem nevoie să știm că cineva are grijă de noi, și Cătălina are. Zilele acestea a venit Liviu Ciulei. Un eveniment extraordinar, aproape un vis. Dar am și o undă de tristete — De ce?

— Nu avem și un Ciulei al generației tinere. Pentru ca să descoperi un Ciulei al generației noastre ar trebui să-l lași să se manifeste. În „Bulandra” însă au pătruns foarte greu și cu totul întîmplător regizorii tineri. Poate că noi sîntem inovativi că nu am avut forță să impunem conducerea teatrului colaborarea cu regizorii tineri.

— La ce regizori te gîndești?

— În primul rînd la Laurian Oniga, care are o mare calitate: o a-nume candoare, o anume puritate în a se apropia de fiecare text. De asemenea, la Duce Darie, care e un tip serios, are cultură plastică și pune mare preț pe imagine. La Ștefan Iordănescu, care m-a cucerit prin visceralitatea relațiilor dintre personaje și o anume franchețe a discursului scenic. În plus, el lucrează bine cu actorul, știu ce să-i ceară.

Poate ar fi trebuit să încep articolul cu imaginea lui Răzvan Ionescu în Olteci-ul său argintiu, îmbrăcat în negru, ca de obicei, și care tocmai sosise de la Bărcănești — Ialomița. În timp ce prietena lui ne pregătea niște sucuri, ne-a pove-

știat bunicii mei, îmi aduceau ba o sticlă de vin, ba citeva ouă din sîrăcia aceasta a lor. Mi-au spus că acum citiva ani, cînd au aflat că a murit tatăl meu, au tras clopoțele în sat.”

— Care crezi că sînt șansele teatrului acum?

— Ne temem pentru că și cei de la Putere se tem de noi. Faptul că lumea vine din nou la teatru e un lucru care nu poate fi controlat. Și atunci e dirijat foarte simplu: nu mai sînt bani. Nu mai sînt bani, nu ne mai luăm salariile. Dar dacă zîmbim cuminți o să se găsească bani pentru liniștea noastră. Dar majoritatea artiștilor sînt în opoziție, pentru că e în natura creatorului să se împotrivească celui care îl guvernează, încercînd să fie o opoziție constructivă. Însă oamenii Puterii s-au obișnuit să nu fie contraziși. Dacă îi contestă Piața Universității ei îi ignoră și-l lasă să fiarbă în suc propriu. Dar dacă în Piața Universității vorbește Victor Rebengiuc lucrurile se schimbă. Sigur că în Piața Universității ar mai fi trebuit să vină și alți actori care acum, mai nou, sînt în opoziție, dar așa este breasia noastră dintotdeauna, nu e prea unită. De aceea sîntem uneori ușor de stăpînit. Nesiguranta vine din faptul că nu știm ce se va întîmpla. Deocamdată la nivelul Puterii s-a schimbat compozitorul, melodia e ceva mai rafinată, dar măsura e tot aceeași, 3/4.

AURELIA BORIGA

SEMNAL

Mihai Sin — *Schimbarea la față*, roman. Editura Albatros, 1990, 306 pagini, 48 lei.

A apărut a doua ediție din romanul *Schimbarea la față* de Mihai

Sin, însoțită de date și documente legate de furtuna stîrnită la apariția primei ediții, în 1980. Volumul are o inspirată prefață a lui Valeriu Cristea, din care aflăm nu doar că romanul merită să fie reeditat, ci și că nu tocmai degeaba a îndispus persoane sus-puse din ierarhia partidului comunist: „După Cel mai iubit dintre pămînteni, romanul lui Mihai Sin este poate scrierea cea mai violent anti-totalitară, anticomunistă, anticeaușistă din cite au apărut pînă în decembrie 1989 (...) Schimbarea la față e o carte neagră, necrutătoare, de un conținut și articolul prin care ziarul *Scînteia* a dat tonul declanșării uneia dintre acele campanii copatos sarcastice, de o mizantropie aproape swiftiană.” Volumul mai mandate de sus și astfel conduse încît să pună la zid cărți și autori care aveau nu doar har, ci și conștiință.

Giovanni Papini — *Gog*, Editura Univers, 1990, 264 de pagini, 49 lei. Colecția „Romanul secolului XX” a Editurii Univers perseverează în

BASARABENII în vizită la românii din UNGARIA

interviu cu prozatorul SERAFIM SAKA din Chișinău

— V-ați întors recent dintr-un turneu mai deosebit. Cum ați ajuns la românii care trăiesc în Ungaria?

— Trebuia să ajungem și în Iugoslavia, dar tulburările de acolo ne-au împiedicat să ne întâlnim cu românii din Voivodina și Novi Sad. Dincolo de aceasta, am avut prilejul să văd România în care am fost de două ori și jumătate până acum (o dată am ajuns numai până la Iași). Acum sunt pentru a treia oară în cursul vieții mele.

— Cum se vede România cu ochii unui prozator basarabean?

— Văd pentru prima dată partea sud-vestică a țării și locurile m-au mișcat profund. Este atât de frumos, atât arhitectură românească, mai ales satele, atât culoare, încât îmi vibra sufletul de plăcere.

— Tot pe aici v-ați și întors?

— Înapoi am luat-o pe drumul Sarmizegetusei, unde ne-am oprit o noapte. Vreau să spun că Țara arată — chiar în obseala aceasta politică, în timpurile acestea foarte neclare pentru noi, — Țara arată frumos. Cred că nu e putere în lume care să facă România să arate urit. Singura putere care ar putea-o urîți ar fi tot cea dinăuntru. Dacă România se va supăra pe lume și va vrea să fie urită, se va face urită. Dar dacă România nu va vrea, nici o putere din lumea aceasta nu va fi în stare s-o uritească.

— Să sperăm în vremuri mai bune!

— Când e bine în România, ne e bine și nouă, în Basarabia. Când era bine în România — deși binele a fost cam rar — și în Basarabia ne-a fost bine!

— V-aș ruga să revenim la turneul din care tocmai v-ați întors.

— Voiam foarte mult să vorbesc mai întâi despre sentimentul acesta unic pe care l-am avut traversând

România, din Basarabia până la românii din Ungaria.

— Sinteți printre primii care ați cuprins ca într-o îmbrățișare frățască întreaga românitate, din U.R.S.S. până în Ungaria.

— Am fost în Ungaria cu câțiva reprezentanți ai Ligii unității românilor de pretutindeni, cu oameni de teatru din Chișinău, cu poeții Grigore Vieru, Nicolae Dabija. Trebuie să se însemnească toți românii din afara granițelor României.

— Cum ați spus? Să se „însemnească”?

— În-nemulască. De la neam. Să nu uite că toți sînt de un neam, chiar dacă temporar sînt separați de granițe greșite. Să se re-nemuliască.

— Acum e clar. Am înțeles.

— În Ungaria ne-am oprit în orașul Julia. Ce să vă spun? Impresii dintre cele mai contradictorii.

— Julia e o localitate românească?

— Jumătate-jumătate. Sau poate să fie mai mulți români... Românii din Ungaria cred că ascund, deocamdată, că sînt români.

— De ce credeți că fac asta?

— Motivele sînt multe. Cel mai trist, însă, e faptul că tineretul nu vine, parcă, spre românitate, ci chiar se îndepărtează, așa zice.

— Din ce v-ați dat seama? Ați avut acolo un spectacol, o întâlnire cu publicul?

— Am avut o întâlnire la liceul „Nicolae Bălcescu”.

— E un liceu românesc? În ce limbă se predă?

— Doar limba română și istoria se predau românește, celelalte materii se predau în limba maghiară. Aici am avut o întâlnire cu colectivul de pedagogi și un spectacol la casa de cultură din Julia.

— Ce artiști au mai fost cu dvs., în afara poezilor?

— A cîntat Floarea Calotă, au re-

citat Ilieca Tomoroveanu și Lucia Mureșan, domnul Miclea a fixat expediția noastră pe peliculă, a cîntat cu mult succes Duce Bertzi, a dansat Ansamblul de dansuri din Julia și satele românești din împrejurimi.

— Ați comunicat cu folclorul lor?

— Vreau să spun că dansul lor a rămas foarte românesc, dar portul ne e străin. Doar ritmul și muzica au rămas românești.

— Ați stabilit vreo legătură de perspectivă, ținînd seama de faptul că sînteți directorul cultural al Asociației „Valeologia” din Chișinău?

— În toamnă vor veni câțiva pedagogi de-a noștri în Julia. Vreau să stabilesc acest contact cu o școală care, chiar dacă nu e românească, e foarte bine pusă la punct.

— Ce contacte ați mai avut în Ungaria?

— Am avut o întâlnire frumoasă la Ambasada Română din Budapesta. Cu atât mai plăcut a fost, cu cît cunosc cărțile domnului Pop Simion, ambasadorul român din Ungaria. Întreaga ambasadă ne-a primit cu toată căldura. Ei bine, eram cu Grigore Vieru, care nu are nevoie de pașaport nicăieri. El e recunoscut pretutindeni și iubit.

— Prin turneul dvs. s-a întins un arc peste țară între românii din afara granițelor de est și cei din afara granițelor de vest. Cred că e prima dată cînd se întîmplă o astfel de întîlnire.

— Vom continua aceste întîlniri. În 15 iunie ne vom întîlni cu toții la Alba Iulia.

— Vor veni și români din Ungaria?

— Vor veni și din Ungaria și din Iugoslavia. Vom veni și noi din Basarabia. E multă românie în lume și trebuie să fie unită.

ION ZUBAȘCU

Correspondență literară

Ion Zubașcu

Adriana Radu: sensibilitatea dv. poetică are nevoie de mai multe lecturi. Toți corespondenții noștri trebuie să înțeleagă un lucru extrem de simplu: nu se poate face poezie de durată fără o cultură serioasă. Aștept și alte poeme.

Anton Stanciu: v-am citit ambele plicuri (și cel trimis mai demult). Am reținut două poeme. Trebuie, neapărat, să vă adresați revistelor literare.

Adriana D. (Timișoara): aveți talent. Iată o dovadă: „doar oa-

menii, iubind, au obosit/ei nu sînt greieri să iubească nesfîșit”. Aș mai putea da și alte exemple. Multe. Instinctul dv. poetic are, însă, nevoie de o cultură temeinică, pe măsură. Mai trimiteți.

NOI

Uneori fumăm deși sîntem prea tineri pentru asta și cîteodată ne facem

temele incomplet. Ne place să dansăm dansuri care vouă nu vă plac.

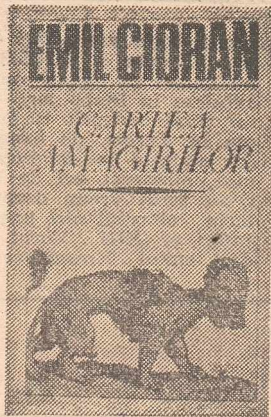
Alteori, facem chefuri pînă a doua zi sîntem dezordonați cum nu au fost alții pe lume și iubim rock-ul. Din cînd în cînd, în ultima vreme tot mai des ne îndrăgostim și ne pierd cheful de învățat.

Pentru toate astea ne certăm și pe bună dreptate. Atunci noi fugim pe malul mării unde scriem versuri pînă ne confundăm cu ea.

ADRIANA D., elevă

Radu Danielescu: intenții bune slujite de mijloace poetice insuficiente. Aduceți-vă lecturile în prezent și mai trimiteți după aceea.

La Editura „Scrisul românesc” din Craiova, a apărut **Blesteme esențiale**, noua carte a scriitoarei Elena Ștefănescu. Oscilînd între eseu și poemul în proză, volumul **Blesteme esențiale** este, în ciuda titlului său,

a oferi cititorilor cărți de mîna întâi. Una dintre ele este Gog de Giovanni Papini, apărută prima oară în 1940 și tradusă acum în italiană de Ileana Zara. Giovanni Papini, scriitor cunoscut la noi mai ales pri romanul *Un om sfîrșit*, inventează și de data aceasta un personaj memorabil, Gog, semisălbatic, cinic, sadic, maniac, hiperbolic, căruia îi atribuie textul acestei cărți. Papini îl recomandă pe Gog ca autor deoarece îl consideră un simbol perfect adecvat vremii sale, iar manuscrisul pe care acesta i-l încredințează „un document reprezentativ.”

Emil Cioran — **Cartea amăgirilor**. Editura Humanitas, 1991, 224 pagini, 65 lei.

Editura „Humanitas” se străduiește, în continuare, să realizeze integrala Cioran. De curînd a apărut încă un volum, **Cartea Amăgirilor**, al doilea în ordine cronologică din bibliografia filozofului ro-

mân, tipărit la București în 1936, cînd autorul lui avea doar 25 de ani. Cartea conține multe dintre direcțiile de reflecție filozofică dezvoltate în volumele ulterioare dar, mai ales, anunță radicalismul atitudinii, judecata tranșată. Recentă ediție reproduce textul din 1936, publicat de Editura „Cugeta-bio-bibliografică.”

DOMNIȚA ȘTEFĂNESCU

un patetic elogiu adus Gorjului natal, naturii și marilor valori pe care acest colț de țară le-a dăruit culturii naționale (I. Z.).

Tudor Octavian

O mare izbîndă tehnică:

Noul gard al Televiziunii

Cine n-a aruncat o privire spre șantierul noii împrejurimi a televiziunii nu-și poate imagina cîtă ingeniozitate reclamă realizarea unui gard de importanță națională. Nu vreau să spun că e obligatoriu ca tot Bucureștiul să alerge la televiziune pentru asta. Totuși, ca o chestiune de mîndrie patriotică, e o lucrare care merită a fi cunoscută mai bine în toate etapele. Acum, bunăoară, cînd încă se mai mușcăte la fundații, în vreme ce în câteva locuri se înalță structura metalică, pot fi înțelese principiile originale ale proiectului. E vorba de un gard multifuncțional. Temelia e încăpătoare, blindajele de oțel protectoare putînd garanta condiții optime de transmisie în caz că studiourile sînt ocupate de mulțime. O cămașă de plumb asigură izolația fonică, iar fierul beton, obținut de la optimizarea construcțiilor subterane ale Casei Poporului, descurajează orice încercare de destabilizare a ansamblului. Au fost evitate naivitățile unor proiecte comparabile ca anvergură — precum Linia Maginot sau valul lui Traian — și megalomania inutilă a altora, compatibile cu ideea (buncărul lui Saddam). E o fundație de gard elegantă și excelent dotată. Pentru partea la vedere au conceput cîteva proiecte, fiecare cu virtuțile și serviciile lui. Astfel, s-a propus o centură de „arici” antitanc, de tipul celor utilizați de Armata Roșie în timpul blocadei Leningradului. În cantități mici, așa cum se poate observa și la intrarea din Pangratti, ciudatele obiecte fac un efect discutabil. În loc să intimideze, așă, un cîmp semănat numai cu „arici”, suficient de mari ca sculptura lui Lucaci să arate ca o broșă pierdută în iarbă, poate să impresioneze. Principalul dezavantaj al propunerii e consumul mare de metal. Un proiect mai vechi, conșind în rețele succesive de sîrmă ghimpată colorate în roșu, galben și albastru prezintă inconvenientul unui exces de naționalism. Au biruit inspirația și consensul. În final, gardul va semăna cu oricare altul de înălțimea și robustețea sa, curentul electric de 380 de volți permițînd subtil diferențierea.

De înălțimea unui cetățean hănit zece ani numai cu salam de soia, grilașul e dotat cu o superbă dantură de țepuse de vidia. Desenul lui ne vorbește de istoria plină de pilde mărețe a patriei, de victoriile lui Vlad, belitorul de turci, de infipții-n proșap ai Posadei, de tot felul de ridicări în par. Nici n-ai crede că perdeaua aceasta de druzi, atât de subtil proporționată permite, la nevoie, transmisia a patru programe simultan, din care unul pentru armată și altul pentru S.R.I.

Tehnicienii cu experiență, deghezați în poliști cu privirea prietenoasă, sînt capabili să capteze, printr-o simplă apăsare de buton, posturile de Televiziune din Moscova și, direct prin releul Omsk—Irkutsk—Sahalin, chiar New-York-ul. Legătura cu președinția și Guvernul e asigurată în termenii unei maxime fiabilități prin așa-numitul „gard scurt” conceput cu o porțiune vizibilă, în spre Calea Dorobanților, și alta subterană, sub tot Bucureștiul.

Vopsit în culori pastel, mai închise — din cauza supravoltajului — în zona porților de acces pentru personal, gardul, ridicat să dureze, concretizează noile raporturi stabilite între instituție și publicul său după dobîndirea libertății. Culorile invită la calm și rațiune, la liniște și dragoste reciprocă.

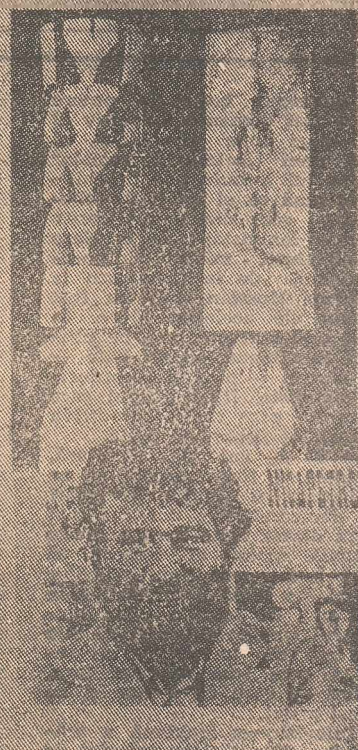
Cînd va fi gata, cînd o anumită parte a Capitalei va pricepe, în sfîrșit, că democrația are legi de oțel și o bază de beton armat, vom înțelege mai bine personalitatea complexă a președintelui televiziunii — profesor de istoria culturii vechi românești la Academia de Arte Frumoase — și a directorului general, gazetar dizident. Iar de va fi ca domniile lor, din cauza înalțelor griji și sarcinilor asumate, să nu-și mai poată împlini opera științifică și literară, pot sfîrși cu convingerea că au creat totuși ceva: gardul inexpugnabil al televiziunii române. Nu mai rămîne decît să-l semneze.

TUDOR OCTAVIAN

FINALIST ÎN CONCURS INTERNAȚIONAL

nicăpetre

„NICĂPETRE” este o lucrare de artă românească, care a fost prezentată la Concursul Internațional de Artă din București în anul 1991. Lucrarea este realizată din lemn și este o copie după originalul din lemn. Originalul este în posesia Muzeului de Artă din București.

S-a întors mașina lumii

Odiosul se răsucesce în morimint

Vă mai aduceți aminte de laudele pe care diverși politicieni, și din cei închiși la cułoare, dar și din ceilalți, i le aduceau lui Ceaușescu? De multe ori ei ziceau exact ce zicea odiosul, fiindcă la baza declarațiilor respective stăteau texte fabricate cu sîrg la București și la toate ambasadale României. Cum făcea genul Carpaților ca să transforme niște oameni politici în papagalii săi era secretul lui, patentul lui. Ascultați acum ce zice ministrul de externe italian despre cele ce se petrec în U.R.S.S.: „În acțiunile lui Elțin vād o încercare periculoasă de a împinge U.R.S.S. în pragul ruinei... Destabilizarea Uniunii ar fi o tragedie, și Elțin o provoacă. Noul tratat unional apără interesele republicilor. Liderul lituanian, Landsbergis, este un extremist și un provocator... Procesul Helsinki a progresat pe baza inviolabilității granițelor. Separarea unilaterală a republicilor baltice ar fi marcat începutul unui proces necontrolabil. Trebuie să mizăm pe Gorbaciov, pentru că toate alternativele sînt mai rele decît el“. Nu vi se pare că textul a fost compus la Moscova? Eu parcă l-am citit de nenumărate ori în presa sovietică ori l-am auzit la programul „Vremea“ al Televiziunii din Moscova. Odiosul se răsucesce în morimint că i s-a furat patentul.

Ce-a uitat T.A.S.S.-ul

La Convenția lui națională din martie anul acesta, F.S.N.-ul nostru românesc și-a luat, după cum se știe, înimă în dinți și a adoptat o declarație cu privire la „referendumul“ ce urma să înceapă în Basarabia. Și-a aprins paie-n cap. T.A.S.S.-ul a și intrat în acțiune și a spus, printre altele: „Nu poate să nu trezească uimire faptul că la Convenția națională a Frontului Salvării Naționale, desfășurată la București, a fost adoptată o «declarație» cu privire la referendumul din Republica Moldova. În declarație se afirmă, fără probe, că «organele unionale conducătoare încalcă suveranitatea republicii», «alterează poziția alegătorilor prin dislocarea de forțe militare suplimentare, modifică componența alegătorilor prin atragerea la participarea în alegeri a populației nebaștinase». Această declarație nu poate fi interpretată în alt mod decît ca un amestec direct în

treburile interne ale Uniunii Sovietice, ca o încercare de a exercita o presiune inadmisibilă asupra populației din Republica Moldova. În ce măsură sînt periculoase astfel de acțiuni se poate desprinde clar din faptul că la 16 martie, la mitingul organizat la București în apropierea ambasadei sovietice, au fost scandate lozinci ca «Jos referendumul!», «Basarabia — pămînt românesc», «Jos hotarul de pe Prut!». Trebuie remarcat că Convenția națională a F.S.N. «și-a exprimat speranța» că rezolvarea problemelor complexe ale U.R.S.S. se va realiza «pe cale pașnică și democratică». Am dori ca această speranță să fie susținută. La ea ar urma să se adauge dorința ca în nici un caz să nu se intervină în treburile interne ale statelor vecine». Scriind acestea, T.A.S.S.-ul a uitat totuși ceva. A uitat să spună că principiul „neamestecului în treburile interne“ nu se aplică și în cazul teritoriilor ocupate. Așa, de exemplu, nu se poate spune că cineva care abordează problema palestiniană comite un amestec în treburile interne ale Israelului. De teritoriile ocupate au totală îndreptățire să se îngrijească și cei de la care teritoriile respective au fost răpite. Quod erat demonstrandum.

Alacerea Honecker

Cu vreo trei săptămîni în urmă Erich Honecker, fostul lider comunist al R.D.G.-ului, a fugit din Germania pentru a se sustrage justiției. Fiind bătrîn și boinov, n-a trecut frontiera noaptea, pe ploaie și furtună, să nu-l prindă grănicerii, ci a fugit la bordul unui avion militar sovietic și a ajuns la Moscova. După care, se spune, a făcut demersuri pentru a-și

recupera economiile rămase în Germania, în valoare de 62.500 de dolari. Istoria ar fi banală dacă n-ar proba încă o dată cît de bine folosește Moscova metoda stringerii cu ușa. Dar să recurgem chiar la surse sovietice. După ce arată că „protestul oficial al părții germane apare legitim“, T.A.S.S. comentează: „Ar fi însă o inadvertență dacă s-ar omite realitățile și tendințele relațiilor sovieto-germane, climatul creat în cadrul acestora ca urmare a semnării tratatelor și acordurilor de importanță majoră între ambele state. Se pare că tocmai acest aspect a determinat atitudinea politicianilor marcanți din Germania față de problema în speță. Există certitudinea că partea germană nu este deloc dispusă să-și înrăutățească raporturile cu U.R.S.S. și nu dorește ca, sub pretextul transferării lui Honecker, să acționeze în acest sens. Este semnificativ că și cancelarul Kohl, deși înștiințat de partea sovietică asupra măsurii preconizate încă înaintea intervenției în Bundestag, nu a făcut nici o referire la acest lucru în cuvîntarea rostită în fața deputaților și, chiar mai mult, a exprimat conducerii sovietice gratitudinea pentru ratificarea tratatului «2+4», urînd din nou președintelui Gorbaciov succes în realizarea politicii de restructurare“. În sinea lui (sau poate nu doar așa), Gorbaciov i-a spus lui Kohl: „Eu îl fur pe Honecker din propria ta țară, tu înghiți hapul de dragul ratificării tratatului «2+4». Cu alte cuvinte, plătești ratificarea de către mine a tratatului și bunele relații cu mine dîndu-mi-l pe bătrînul Honecker. Și mai scapi și de-un proces. Și toată lumea-i mulțumită“. Orice s-ar spune, Moscova nu se dezmințe. (I.D.G.).

Lacrimă să nu se usuce

După cum era și firesc, 27 martie a prilejuit presei noastre publicarea mai multor materiale — totuși, departe de cît ar fi trebuit — consacrate Basarabiei. Pe urmă s-a lăsat însă tăcerea. Or, Basarabia nu este un subiect ținînd de istorie, pe care să-l evoci la zile mari, ci o problemă politică de stringentă actualitate, la ordinea zilei, în tratarea căreia nu se admit pauze.

Cînd am scris comentariul precedent, nu știam că se pregătea parafarea la Moscova a noului tratat româno-sovietic, vizita ministrului de externe român și comunicatul au venit după aceea. Despre tratat ca atare îmi voi spune părerea în momentul cînd voi avea textul lui. Acum, voi face doar cîteva mici observații. Întîi, că totul a fost pregătit în cea mai mare taină, în cel mai strict secret, în dulcele stil kremenist-ceaușist; admit că acest lucru s-a făcut așa în primul rînd din cauza Moscovei, unde secretomania patent Felix Dzerjinski-Iosif Vissarionovici tronează tot ca pe vremuri, cel puțin cînd e vorba de relații internaționale. Al doilea — și aici este adevărata lovitură de maestru dată de Gorbaciov et Kriucikov et comp. — vizita lui Adrian Năstase, parafarea și comunicarea oficială despre toate acestea au avut loc exact în preajma lui 27 martie, pentru a dezamorsa eventualele acțiuni populare energice, de o parte și de alta a Prutului, legate de aniversarea revenirii Basarabiei la patria-mamă; și Moscova, și Bucureștiul au vrut să spună prin asta: ei, ce mai vreți, iată, noi ne-am înțeles, am tranșat afacerea, voi stați liniștiți în banca voastră. În al treilea rînd, aș vrea să mă refer, atît cît pot s-o fac avînd la îndemînă ce s-a publicat la noi, la felul cum noul tratat româno-sovietic apelează la principiile Helsinki. Citez din telegrama Rompres: „Potrivit agenției TASS, tratatul confirmă pozițiile U.R.S.S. și României privind inviolabilitatea granițelor și integritatea teritorială a tuturor statelor Europei, precum și nefolosirea forței în relațiile internaționale, așa cum au fost ele stipulate în actul final de la Helsinki“. Acest mod de a pune problema adevărește întru totul cele spuse de mine în numărul trecut cu privire la interpretarea falsă și tendențioasă a prevederilor actului final de la Helsinki de către U.R.S.S., care ia din acel act numai ce-i este favorabil și denaturează ori omite ce nu-i convine. Căci, după cum ați observat, din rezumatul transmis de TASS, prevederea că granițele pot fi unificate pe cale politică, prin tratative, lipsește cu desăvîrșire. Mă indoiesc profund că ea există în textul propriu-zis.

Cîteva cuvinte despre internaționalizarea problemei Basarabiei. Străinătatea este foarte slab informată cu privire la această chestiune, ea primește și acum în locul datelor adevărate — toxinele moscovite. Ce fac ambasadale noastre în capitalele lumii? Cîndva, difuzau materiale despre cel mai iubit fiu. Dar acum? Trebuie oare lăsat Gheorghe Gavrilă Copil, această mare conștiință românească a zilelor noastre, să se lupte, punîndu-și sănătatea în pericol, de unul singur? Iată, Statele Unite, care n-au recunoscut niciodată anexarea de către U.R.S.S. a teritoriilor ce fac obiectul anexei secrete la pactul Molotov-Ribbentrop, vorbesc mereu doar de țările baltice, nu și de Basarabia. Evident, nu fac legătură între cuvîntul Basarabia, cuprins în pact, și Republica Moldova. La fel se întîmplă și cu alții. E timpul ca această situație să înceteze.

Firește, nu vreau să le creăm dificultăți conducătorilor de azi ai Moldovei, în frunte cu marii oameni politici Mircea Snegur și Mircea Druc. Înțelepciune — da, nepripeală — da, răbdare — da, însă concomitent cu toate acestea, impuse, ca să zicem așa, de împrejurări, trebuie să afirmăm clar și răspicat în fiecare clipă, adevărul, dreptatea, dorul, chinul, suferința și năzuința unui neam întreg: Basarabia, pămînt românesc! Aceasta este lacrima neamului nostru, cum foarte inspirat spunea un poet de dincolo de Prut. Care lacrimă nu trebuie să se verse doar la zile mari; ea na trebuie să se usuce pînă nu se va face dreptate.

ION D. GOIA

Fenomenul beției de putere nu a fost domeniul exclusiv al nici unei zone geografice, al nici unei „orînduirii sociale“ (termenul trebuie pus în ghilimele pînă ce el va fi desechematizat, scos din pauperizarea marxist-leninistă): de la Nero la dictatorii militari latino-americani, de la Ceaușescu la Saddam Hussein, toți au fost capete ale aceleiași hidre. În ceea ce-l privește însă pe ultimul menționat, acesta bate — pe alocuri — pînă și recordurile staliniste, fiind primul care folosește gaze toxice împotriva propriului popor, de pildă.

În 23 de ani de dictatură, Saddam a fost „silit“ să se confrunte cu multe încercări de democratizare, dar cea mai dură dintre toate pare a fi cea actuală. Acum el trebuie să facă față concomitent rebelilor kurzi din nord și mișcării šiite din sud. Cu toate acestea, dictatorul irakian a arătat că știe să iasă din încercările de revoltă care i-au măturat țara, lucru de care dă semne și cu acest prilej.

Televiziunea irakiană a arătat în ultimul timp imagini de la revolta orașelor sfînte Kar-

bala și Najaf, ceea ce a fost interpretat ca un semn al faptului că Saddam stăpînește situația. Și cum să n-o stăpînești cu un ministru de interne ca vărul său, Hasan Abdel Majid, cunoscut și sub numele de măcelarul kurzilor? Supranumele i se trage de la masacrarea cu bomba cu napalm aruncată din avion asupra zonei locuite de această populație, ceea ce a

și întîmplat, în nordul Bagdadului, unde a fost doborît un avion irakian, au anunțat surse americane.

Cruzimea lui Saddam însă nu este diminuată prea mult de aceasta, dovadă miile de refugiați în Iran care declară, cu toții, că armata republicană — cită mai este, și căreia oricum i s-a mărit substanțial solda — impușcă și calcă cu

părțile între patru țări — Irak, Iran, Turcia și U.R.S.S. — ei nu numai că nu au voie să se exprime în limba lor — delicatul fiind pedepsit cu închisoarea în Turcia, de exemplu — dar statul lor de popor fără țară, masacrat ori de cîte ori și-au cerut vrcun drept, nu a făcut obiectul nici unei consultări la ONU... Vorba aceea: dacă statul Kuweit ar fi fost

Saddam, minoritarii suniți, au fost și ei în repodate rînduri ținta masacrelor în masă. Astfel, Mohamad Baker al-Hakim, liderul partidului de opoziție cel mai numeros la partidul Baas al lui Saddam, a pierdut 30 de membri ai familiei lui, rămase în Irak. De ce? Pentru că al-Hakim instalase un post de radio în Iran și a refuzat să-l suspende. Rudele sale au fost ucise în masă, indiferent dacă aveau nouă sau 76 de ani după care satul natal a fost ras de pe fața pămîntului. Sau spînzurarea lui Baker al-Sadr, liderul aceluiași partid de opoziție, sau expulzarea šiitilor în Iran, etc., etc.

Cu toate acestea, revolta din sudul Irakului, în care au reapărut portrete ale lui Al-Hakim, precum și lozinci cerînd un stat separat šiit în Irak, demonstrează nu că s'pravește numai Saddam Hussein, ci și oponenții săi... Iar cruzimea dictatorială, atunci cînd se confruntă — prostește poate — cu petrolul, cu americanii și cu singele tuturor morților, nu poate să aibă viață lungă.

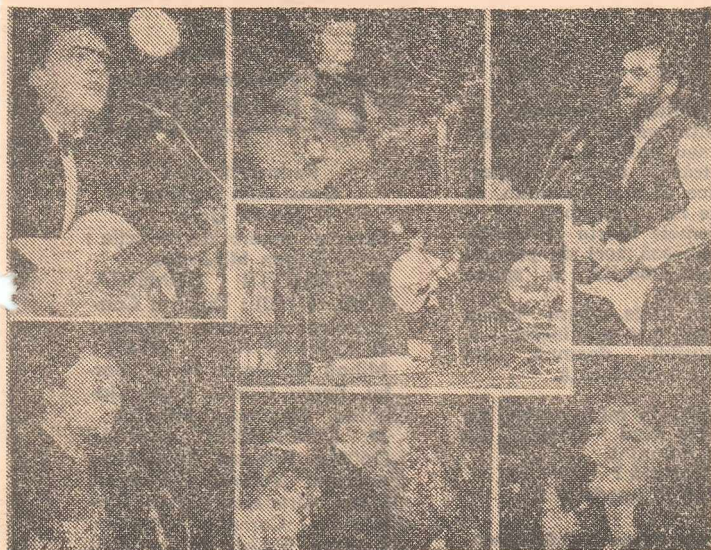
GABRIELA BANU

Fațetele dictaturii: Saddam Hussein

dus la moartea a peste șase mii de kurzi — femei, copii sau bătrîni, indiscriminatoriu... Este și aceasta o premieră mondială în ale dictaturii, nu-i așa? Acum însă, repetarea „mișcării“ a devenit aproape imposibilă datorită prezenței americane în sudul țării și a faptului că Statele Unite au avertizat cu doborîrea tuturor acelor avioane care ar încerca să înăbușe revolta šiită sau kurdă... Ceea ce, de altfel, s-a

tancul tot ce mișcă în fața lor. Cei care au fugit din Basra, de pildă, au arătat că asupra lor s-a tras din elicoptere, iar artileria grea funcționează din plin în oraș, cu toate că de data aceasta rebelii sînt foarte numeroși: patru milioane de kurzi irakieni, iar šiții, 55% din totalul populației. În ceea ce-i privește pe kurzi, acesta este poate unul dintre cele mai bătute de soartă popoare: im-

producător de morcovi, nu de petrol, n-ar fi sărit nimeni în ajutorul lor... Cît despre kurzii irakieni, aceștia au simțit de multe ori, pe propria piele, ce înseamnă un regim totalitar: în 1988, în timpul războiului cu Iranul, Saddam a bombardat cu gaze toxice — cu mina vîrului său, actualul ministru de interne — orașul kurd Halabja, afirmînd că populația era de partea Iranului. Șiții, rivalii dintotdeauna ai sectei lui

„Om bun”

În zilele de 25, 26, 27 martie s-a desfășurat la teatrul „Ion Creangă” din București, în organizarea societății Metro-nom, primul Festival național de muzică folk din România, după o lungă perioadă în care acest gen a fost pur și simplu exilat.

Pus sub semnul celebrei piese „Om bun” a lui Dan Andrei Aldea sponsorizat de o serie de firme de renume din țară, acest prim Festival național de muzică folk din România a dat un impuls vital unui gen de muzică extrem de iubit de marele public.

ION ZUBAȘCU
fotografii de GIG MOTOIANU

FOTBAL

„ADEVĂRATA ÎNCERCARE... ESTE ÎN ELVEȚIA”

● Se știe prea bine că împotriva unei echipe „mici” nu poți reuși un meci „mare”. Așa s-a întâmplat și în întâlnirea pe care am susținut-o în preliminariile C.E. cu reprezentativa statului San Marino. Gazdele de acum — cu o selecționată alcătuită din amatori (singurii lor jucători profesioniști, Bonini și Macina, au lipsit) — au jucat orice, dar fotbal mai puțin, dovedind în schimb ambiție și un angajament fizic total, cu singurul scop al limitării proporțiilor scorului (avizați și de pățania de la București, unde încasaseră 6 „boabe”). În fond, obiective îndeplinite: noi ne-am trecut în cont cele două puncte, gazdele au înscris golul lor „istoric”, iar brigada de arbitri din Luxemburg și-a arătat solidaritatea cu cei de o seamă ca mărime a statului național (pe lângă anularea unui gol marcat de Lăcătuș, ne-au refuzat acordarea a încă două sau chiar trei penalty-uri, în schimb au indicat ofsaid la o aruncare de la margine!).

● Oricum, o victorie necesară și previzibilă, cu un bilanț după cele două întâlniri de 9-1 la golaveraj. Deci, noi am trecut acest hop, dar dacă san-marinezii vor încerca socoteliile altor parteneri din grupă?

● Principala dificultate care a stat în fața tehnicienilor noștri a constituit-o reunirea selecționabililor, pentru o pregătire comună revenind doar ziua de dinaintea meciului, fapt resimțit în lipsa de omogenitate a formației pe care am aliniat-o, mai ales că în condițiile concrete de joc nu ne-am putut valorifica plusul evident de tehnicitate.

● Intrată pe teren doar cu trei „autohtoni” (Prunea, Dan Pe-

trescu și Săndoi), prin înlocuirea ultimului cu Timofte I formația română a terminat victorioasă cu 9 „stranieri” în componență. Au marcat: Ifagi (din penalty), Răducioiu și Timofte I, respectiv Pasolini (din penalty).

● Antrenorul secund Gino Iorgulescu a avut dreptate să fie sceptic în privința venirii în cadrul lotului a lui Belodedici. De altfel, nici nu știm de ce ne tot cramponăm de el, atita timp mai ales când pe postul de liber avem un Gică Popescu sau un Lupescu.

● Cu totul alte date vor fi datele în partida de astăzi cu elvețienii, disputată în noaptea la Neuchâtel. Aici mai mult ca sigur conducerile tehnice ale celor două combatante vor pune accentul pe tactică. De altfel, „vulpoiul” Uli Stielike a și asistat la meciul cu San Marino. Nu știm ce concluzii a tras, dar poate că nici noi nu am vrut să arătăm chiar totul.

● Măsura adevărată a potențialului „tricolorilor” trebuie arătată acum, într-o confruntare în care orgoliul lor fotbalistic, dorința de a învinge și capacitatea de dăruire în joc trebuie să fie la cote maxime spre a ne păstra șansele în vederea dobândirii primului loc în grupă.

● Lucrurile sînt și mai complicate, lăsînd loc pentru nenumărate calcule și ipoteze, după egalul (1-1) înregistrat între Scoția și Bulgaria. Să sperăm însă că vom avea cîștig de cauză.

● Pentru aceasta, jucătorii noștri și-au continuat pregătirile în Italia, la un centru sportiv de lângă Milano, urmînd să le încheie în Elveția, începînd de luni.

POMPILIU I. DUMITRESCU

BASCHET

Descoperirea unui crainic

Finala Cupei Cupelor la baschet masculin, cîștigată de PAOK Salonic cu scorul de 76-72 în fața lui Saragosa, ne-a oferit un spectacol pasionant, mai ales prin evoluția scorului, dar și prin dăruirea și angajamentul total al jucătorilor. Ei au dus o luptă aprigă pentru victorie, luptă desfășurată în limitele fair-play-ului. Ne-a încântat prezența unei dorințe inversunată și neslăbite nici un moment de a învinge, pe care am fi bucuroși să o întîlnim cît mai des și pe terenurile noastre.

Televiziunea ne-a făcut două surprize plăcute: transmisia

în întregime a acestui meci și descoperirea unui crainic, Bogdan Stănculescu. Cunoscut și din alte scurte bucurii baschetbalistice, culese de prin meciurile N.B.A., Bogdan Stănculescu a trecut cu bine proba comentării unei partide importante. Documentat la singe, anticipînd mai mereu corect deciziile arbitrilor, tot timpul pe fază, el a fost și prin participarea afectivă, la înălțimea spectacolului sportiv, jucîndu-și așa cum se cuvine rolul și implicîndu-ne și pe noi în urmărirea luptei de pe teren.

MIHAI SÂNDOIU

Pariul întreprinzătorului

„SUINPROD” S.A. Roman

Cînd pe 4 martie 1991 fostul I.S.C.I.P. Traian devenea societate comercială, înregistrată la Camera de comerț Neamț, cu numele de „SUINPROD” S.A. Roman, acumulate deja o datorie de 20 milioane lei.

Inițiată la începutul anilor unitate a fost proiectată întru o capacitate de 30 mii porci livrabili anual. Totul ar fi mers destul de bine mă asigură dl. director dr. Mihai Hlinschi, căci în permanență conducerea unității a fost preocupată de modernizarea complexului, de asigurarea la timp a furajelor și furajării. „Este mai ușor, îmi declară dumnealui, să faci lucruri complicate, decît simple; noi am înlocuit sistemul de furajare care, deși era mecanizat suta la sută prin transportor cu noduri, cu consum de energie electrică, dura mult și era greoi. Ca idee, sistemul înlocuit era bun doar în condițiile în care am fi avut furaje la discreție. Cum acest lucru nu s-a întîmplat în ultimii șase, șapte ani, nu reușeam să hrănim toate animalele, unul îngrijitor revenindu-i 2500 de porci. Am ridicat, asadar, alea de furajare cu circa 40 de cm și în acest fel în zece minute îngrijitorul poate supraveghea cei 2500 porci operație care dura înainte o oră, o oră și jumătate. În sfîrșit, în locul transportoarelor, T.N., am făcut vagoane care circula pe șinele aleilor, punînd la lucru gravitația. În loc de 8-10 ore, furajarea durează acum 2 ore.

În 1983, am pus în funcțiune o stație de biogaz care a mers și merge foarte bine; producce 1500 m³ biogaz pe zi cu un procent de 65% gaz metan,

ceea ce completează necesarul de combustibil cu 30% din octombrie și pînă-n aprilie, în rest fiind folosit la cantină și stația de industrializare a cîrnilor. Sînt acestea simple exemple care atestă preocuparea noastră și care ar fi trebuit să ne scutească de greutăți. N-a fost, așa.”

Cum s-au acumulat totuși aceste datorii, care astăzi atîrnă ca niște ghiulele de picioarele acționarilor? Mă lă-

LEGE ȘI TOCMEALĂ

murește dl. Ioan Antoci, contabilul șef al societății.

„Unitatea a fost construită cu credite B.I.R.D. care, deși au fost șterse în 1986, au fost reactivate un an mai tîrziu, devenind credite interne. Producția nu mergea — urmare a furajării necorespunzătoare, cheltuielile se acumulau și, neobținîndu-se beneficii, nu mai din cotele de amortizare nu s-a putut face rambursarea creditelor. În 1989 unitatea a fost în întregime depopulată datorită brucelozelor. Revoluția ne-a găsit fără animale, așa că, în 1990, am cumpărat matca și am cumpărat-o scump. Liberalizarea prețurilor din noiembrie a de-

săvîrșit catastrofa, dacă se poate spune așa; furajele s-au scumplit dar prețul cîrnilor a rămas neschimbat. Nu trebuie să fii cine știe ce priceput gospodăru ca să-ți dai seama dintr-un condei la cît se cifrează pierderile; pînă-n 1 noiembrie plăteam aproximativ 2 lei kg. de furaje. S-a stabilit printr-un ordin din 4 februarie 1991 al ministrului Ioan Țicu că prețurile furajelor se decontează I.N.C.-urilor la 3000 lei tona de porumb și 2680 lei la orz. Asta în teorie pentru că, în fapt, prețurile nu sînt respectate de I.N.C.-uri care, la rîndul lor, cumpărînd de la particulari le ridică pînă la 7 lei kg. Pentru fiecare kg. de carne ieșită pe poarta unității sînt necesare 7 kg. concentrate. Înainte de liberalizare 1 kg carne = 14 lei concentrate. După această dată, același kg. a costat 49 de lei, iar prețul cîrnilor pe piață a rămas neschimbat. Într-un cuvînt, de la 1 noiembrie lucrăm în pierdere. Ar fi trebuit ca, înaintea legii, tocmeala să cuprindă și rezolvarea situației unităților care sînt nu din vina lor impotmolite în datorii. Soluția ar fi ca acum în al doispzecelea ceas să se ia măsura radierei creditelor precum și a dobînzilor care fac nelocală competiția spre economia de piață.”

Cu trei ferme de producție, o stație de industrializare a cîrnilor, un sector mecanic și un compartiment de transporturi, „SUINPROD” S.A. Roman intenționează să-și deschidă un magazin de prezentare și desfacere a cîrnilor și a produselor din carne în municipiul Roman — zona Favorit. Asta, dacă cei în drept vor găsi de cuviință, ca la preluarea patrimoniului fostelor I.S.C.I.P.-uri, societățile comerciale nou create să pornească la drum fără datorii, fără bețelele trecutului. Credem că ar fi firesc.

AL. MIHAILĂ

0 șansă pentru investițiile dumneavoastră

— Creditul Mutual Român are doar o săptămîna de existență și, cu toate acestea, înregistrează zilnic sute de cereri de adesiune și credit, ceea ce demonstrează impunerea sa rapidă în conștiința publicului.

— Poate, pur și simplu, publicul l-a resimțit ca pe o necesitate și, de aici această reacție logică ce a urmat. Este un tip nou de instituție bancară, nou pentru viața României de după cel de-al doilea război mondial. A mai existat o formulă aproximativ similară înainte de război, dar prea multe similitudini cu ceea ce construim acum n-aș putea găsi. Ceea ce vă pot spune este că, în acest moment, am absolută convingere, bazată pe argumente foarte concrete că instituția Creditul Mutual Român reprezintă o șansă reală, imediată, pentru viața a milioane de oameni, cei care vor apela în continuare la noi, cei pe care-i vom susține în activitățile lor productive, creditul nostru fiind în puterea lor de muncă, în competența și spiritul lor de inițiativă.

Astfel a început dialogul meu cu domnul Nicu Filip, membru în conducerea ROMBANK-

CREDITUL MUTUAL ROMÂN, departament al Holding RR cu sediul în Bulevardul Nicolae Bălcescu, nr. 16. Ceea ce este limpede pentru oricine, este afliuența neobișnuită de vizitatori, fiecare cu teancurile de acte pentru formularea cererilor de credit, mai ales că s-a anunțat, iar nouă ne-a fost confirmat oficial acest lucru, primele credite au început deja să fie acordate chiar în această săptămînă. Deci, logic, o întrebare: cum s-a născut și ce își propune această nouă instituție bancară?

— S-a născut din inițiativa comună a Holding RR, a Partidului Particularilor din România și a Patronatului Național Român, în ale căror programe de acțiune figurează ca punct central sprijinirea activității productive, creatoare, a individului, a fiecărui particular.

Ceea ce vrem să facem, vrem să fie realmente de folos, eî mai multor oameni, și aceasta la modul imediat, fără meandre birocratice nesfîrșite, în niște condiții absolut avantajoase. Creditul Mutual Român sprijină cu prioritate activitatea productivă a membrilor Partidului Particularilor din România (de

aici caracterul său mutualist), dar este, evident, deschis tuturor celor care vor să lucreze cu noi.

— Cum se poate, deci, lucra cu această bancă și care sînt condițiile impuse la început?

— Există o singură condiție obligatorie: achiziționarea de către viitorul membru al Creditului Mutual Român a unei acțiuni în valoare nominală de una sută lei. Aceasta reprezintă singura sa legătură obligatorie cu noi. Cererea de credit cuprinde cîteva mențiuni normale pentru acest tip de activitate bancară și anume precizarea tipului de activitate pentru care se solicită creditul, durata sa, garanții minimele. Noi studiem aceste dosare cît se poate de rapid și eficient, dovada este că la mai puțin de patru zile de la depunerea primelor cereri, deja sîntem în măsură să eliberăm primele linii de credit deosebit de importante.

— Care este limita de sumă pînă la care poate urca un asemenea împrumut?

— Nu limităm acest plafon. Fără să intru în detalii, pot să vă spun că, la ora actuală, avem forța necesară pentru a spune: suma pe care o acor-

CREDITUL MUTUAL ROMÂN
departament al HOLDING RR

dăm depinde exclusiv de credibilitatea și rentabilitatea propunerii pe care o formulează fiecare dintre partenerii noștri.

— Cum vedeți perspectivele?

— Glumînd puțin, v-aș invita să vedeți ce este pe culoar și în camerele de primire și veți avea răspunsul dorit. Dar ar mai fi de adăugat că sîntem în acest moment în discuții economice și tratative deosebit de fructuoase și avansate cu organizații sociale reprezentative la nivelul societății românești și, pe de altă parte, sîntem în pregătirea semnării unor acorduri internaționale cu mari grupuri bancare ce vor

sprijini activitatea băncii noastre sau, mai bine spus, a grupului nostru financiar ce va cuprinde mai multe tipuri de bănci specializate. Dar, despre toate acestea, v-aș ruga să vorbim puțin mai tîrziu.

— Mai am o singură întrebare. Am o sută de lei și cred că am și o idee extraordinară. Vreau și eu un credit. Se poate?

— Luați formulărul, vă rog să-l completați, în maximum o săptămînă, vă dăm un răspuns.

— Și banii?

— Dacă ideea e bună, dacă există un minimum de garanție, atunci da, aveți și banii.

Antologia risului

● Un bărbat, primește din partea unei doamne invitația de a o însoți la un spectacol cu „Traviata”. În timpul reprezentației, doamna vorbește fără încetare. La sfârșit, domnul e invitat să-i țină companie, în ziua următoare, la premiera operei „Tosca”.

— Va fi interesant, apreciază domnul, în „Tosca” nu v-am ascultat niciodată.

● — Credeți în viața de dincolo de moarte? Își întreabă un tânăr subaltern șeful unui birou de „Lucrări urgente”.

— Nu prea. Dar de ce aveți nevoie de părerea mea?

— Fiindcă vă caută la telefon bunicul pentru înmormintarea căruia v-am învoit alături.

● — Despre ultima mea carte s-au scris numai minciuni, se vaită un romancier.

— Ar trebui să fii mulțumit. Dacă, ferească Dumnezeu, se scria adevărul?

● Un englez bea zdravăn înainte de a pleca la vinătoare în junglă. La un moment dat, zărește un papagal. Pune pușca la ochi și e gata să apese pe trăgaci. Papagalul protestează:

— Domnule, ce faci? Nu ești în toate mințile?

— Vă rog să mă scuzați, spune englezul, mi s-a părut că sînteți pasăre.

● — Aseară am fost la aniversarea zilei de naștere a lui Mitică. Închipește-ți, i-am cîntat tot timpul la urechi.

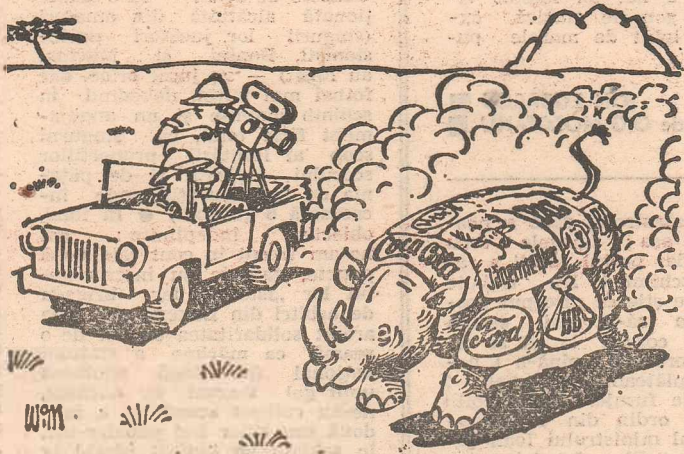
fășurată de sus pînă jos în bandaje se opresc și unul din ei se apleacă să citească inscripția: 1587 i.e.n.

— Ce-o fi însemnînd asta? se întreabă.

— Probabil numărul mașinii care l-a călcat, explică prietenul.

● Un domn în etate îi explică unui vecin:

— Decl... am început în 1950 și sîntem în 1991. Asta înseamnă

na patru și cu zece și cu încă patru... și încă opt...

Domnul se oprește, adună încă o cifră mișcînd din buze, își folosește nitel și degetele și, în sfîrșit, conchide:

— Ei, bine, de 31 de ani sînt profesor de matematică!

reușit. Pacientul mișcă fericit degetele și-l întreabă pe doctor:

— Oare cu mina mea cea nouă voi putea cînta la pian?

— Desigur.

— Ar fi extraordinar! Cu aia veche nu știam!

● Un băiat vine de la școală cu hainele rupte. Maică-sa îl întreabă ce-a pățit.

— M-am bătut cu Ionel.

— Dumnezeu, costumul ăsta

● — Inculpat, răspunde te rog la întrebarea: te consideri vinovat sau nevinovat?

— Să trăiți, dom' judecător. Eu aș zice să mai așteptăm, să vedem ce zic și martorii.

● O femeie foarte pretențioasă probează zeci de perechi de pantofi. Obosită, îi spune vinzătorului:

— M-am decis, dă-mi prima pereche pe care am încercat-o.

— Imposibil, doamnă, am vindut-o azi-dimineață.

● Ascultă la mine amice, nu poți să bei cînd luorezi. Eu unul am renunțat.

— La băutură?

— A, nu, la serviciu.

● — E a zecea halbă în seara asta. După părerea mea bei prea mult.

— Păi, eu beau după părerea mea, nu după a dumitale.

● — Am auzit că te-ai însurat. De ce-ți făcut-o?

— Nu mai suportam mîncarea de la cîntină.

— Și acum?

— Acum o suport.

● — Ești surmenat, spune doctorul,asta-i tot. Trebuie să fii mai vesel. Cînd muncești, cîntă, fii mai voios, dansează, iluieră, să vadă lumea că nu-ți pasă.

— Am încercat, domnule doctor. Nu merge.

— De ce? Ce meserie ai?

— Cioclu.

● — Nu te înțeleg! Bărbatul ăsta al tău e leneș, urît, se îm-

bracă fără gust și nici măcar nu-l deștept. De ce l-ai luat?

— Cîntă atît de frumos!

— Puteai să-ți iei un canar.

● — Iată o problemă de perspicacitate, spune un profesor: două mame, una bogată și una săracă nasc în maternitate în aceeași zi. Din greșeală li se schimbă copiii. Ce ai face în acest caz?

— Sînteți sigur că au fost schimbați copiii?

— Absolut.

— Atunci, îi schimb din nou.

● — O cămilă poate să meargă opt zile fără să bea deloc.

— Eu cunosc pe unul care poate să bea opt zile fără să meargă deloc.

● Un tip avut trage mereu la același hotel. La plecare, îi lasă portarului cinci dolari și-i cere să se roage pentru sănătatea lui.

— O să mă rog tot timpul, zice portarul. Apoi, timid, adaugă: Data trecută mi-ai dat zece dolari...

— E adevărat, azi însă mă simt mult mai bine.

● Un chiraș i se plînge gazdei:

— Domnule, toată noaptea la mine în cameră n-am văzut decît lupte de șobolani!

— La o sută de dolari pe lună, ce-ai fi vrînd, lupte de tauri?

● Într-un avion transoceanic aflat deasupra Atlanticului se aude deodată vocea stewardesei: „Peste cîteva minute vom ameriza, veți sări pe rînd pe ferestre. Asta nu înainte de a ne lua rămas bun de la pasagerii care nu știu să inoate cu speranța că, pînă aici, călătoria a fost destul de plăcută...”

● Un pictor prezintă juriului o pinză în întregime albă cu titlul: „Vacă pascînd într-o poiană”.

— Unde vezi dumneata poiana? întreabă vexat un membru al juriului.

— A mîncat vaca toată iarba.

— Și vaca, unde-i?

— A plecat. Ce să facă o vacă într-o poiană unde nu mai e nici un fir de iarbă.

● De ce spui că-l un cor mixt? Nu văd decît bărbați.

— Da, dar unii știu să cînte iar alții nu.

● Ieșind din sala de operație, un chirurg e întrebat dacă i-a reușit operația.

— Operația? întreabă el sincer mirat. Păi, n-a fost o disecție?

● Un polițist scoțian e întrebat, la examenul de grad, ce trebuie făcut pentru împrăștierea unei coloane de manifestanți.

— După ce se gîndește un timp, polițistul scoțian răspunde:

— Îmi scot chiulul și încerc să fac o chetă!

● Un transplant de mină

Cum va evolua vremea în următoarea săptămînă? Comparativ cu tabloul climatologic prezentat mai sus, temperaturile ce se vor înregistra vor fi apropiate de acestea, așadar un regim termic normal.

Cerul va fi schimbător, deci alternanțe între cer noros și senin. Se așteaptă ploi temporare, pe arii ceva mai mari în regiunile vestice centrale și nordice. Va ploua și în celelalte zone dar pe arii mai mici, spre sfîrșitul săptămînii. Vor fi condiții ca trecător vîntul să se intensifice în Banat, Crișana și nordul Moldovei.

La munte stratul de zăpadă a diminuat mult și nu așteptăm să mai ningă. Acesta măsura luni 59 cm — Semenici; 31 cm — Cuntu; 31 cm — Tarcu; 4 cm — Paring; 32 cm — Sinaia 1500; 34 cm — Babele; 65 cm — Vf. Omul.

OTILIA DIACONU ■

P.S. Realizatorii rubricii VREMEA, cei care vă bucură sau vă întristează cu veștile lor vă urează dragi cititori „Sărbători fericite”.

DIRECTOR
George Arion

Flacăra

Redactori șefi:
Constantin Dumitru
Ion D. Goia

Secretar general de redacție:
Eugen Mihăescu

■ PUBLICIȘTI COMENTATORII (1700): Dumitru Constantinescu, Horia Pătrașcu

■ EVENIMENT (2542): Mihail Gălățanu, Petre Barbu, Pașcu Balaci, Radu Ciobotea, Alexandru Mihăilă.

■ DREPTURILE OMULUI (2600): Roxana Paicu-Manolescu, Valeria Dorneanu, Elena Grecescu, Oltea Mutulescu, Corneliu Olteanu, Cristian Pavel, Mihai Stănescu

■ CULTURĂ — ÎNVĂȚĂMÎNT (2559): Mihai Săndoiu, Paul Viniciu

■ FLACĂRA BIS

Redactor șef:

Dorin Gherghinescu

Secretar general de redacție:

Liana Tatos

Liviu Timbus, Aurelia Boriga (17 16 39)

■ REBUS

Redactor șef:

Tudor Octavian (1457)

Secretar general de redacție:

Alexandru Păsărin (2036)

Adrian Mitu, Bogdan Vlad (1457), Aurel Ștefan Alexandrescu, Mihai Zăbnea, Simona Simzianu (2036)

■ FLACĂRA BASARABIEI

Redactor șef:

Ion Zubascu

Secretar general de redacție:

Dorin Sălăjan

Mihai Potirniche (corespondent special din Basarabia) (2559)

■ EDITURA FLACĂRA

Domnița Ștefănescu (2559).

■ FOTOREPORTAJ (2528):

Mihai Cristian Călugăr, Elena Ghera, Gig Motoianu, Silviu Stan

■ SECRETARIAT TEHNIC DE REDACȚIE (2123, 1453, 2072):

Mircea Popp, Maria Bărbulescu, Alexandru Benga, Pompiliu Dumitrescu, Anton Ene-Filip, Gabriela Nicolescu, Sevghin Omer, Smaranda Petrea, Adrian Petrescu, Cornel Speriatu, Angela Ștefănescu

■ SECRETARIAT — ADMINISTRATIE (2002, 2558):

Dan Mircea Popa, Liliana Crețu, Mihaela Moroșanu, Eugenia Vasile.

■ Adresa redacției și administratiei: București, Piața Presei Libere nr. 1 cod 71311.

Telefoane: 17 60 10, 17 60 20

(cu nimerirea trecute în paranteze de mai sus), secretariat director: 2002;

redactori șefi: 2143 (C. Dumitru), 2124 (I. D. Goia),

secretar general de redacție: 17.48.91; public rela-

ție: 2600.

Cititorii din străinătate se pot abona prin COMPRES-FILATELIA, Sectorul export-import presă P.O. Box, 12-201, telex 12876, prstir București, Calea Griviței nr. 64-66.

■ Administrație: EDITURA „PRESA LIBERĂ” (ec. Ioan Ciucescu, înq. Stan Pelteacul).

■ Tiparul: Combinatul Poligrafic București

16 pagini — 6 lei

Vremurile sînt cum sînt

DAR VREMEA?

Ultima săptămînă a lunii martie a fost destul de rece, temperaturile situîndu-se sub valorile normale ale acestei perioade. Sisteme noroase au afectat țara, determinînd precipitații mai ales sub formă de ploaie. Trecător la munte dar și în nordul Moldovei sau în Banat, precipitațiile au fost și sub formă de lapoviță și ninsoare. Doar în ziua de

Florin a mai ieșit, pentru scurt timp însă, mult doritul Soare. Ploile căzute au acoperit majoritatea zonelor din țară, dar din păcate, cantitățile de apă nu au fost prea mari.

Climatologic, prima săptămînă a lunii aprilie este caracterizată prin temperaturi maxime de 15°—20°C în zonele de cîmpie, 13°—18°C la deal și podiș 13°—15°C în depresiuni și 12°—13°C pe litoral. Minimele nocturne au valori cuprinse între 5°—8°C în zonele de cîmpie, 1°—6°C la deal și podiș, —1°C și 3°C în depresiuni și 5°—8°C pe litoral.

Cum va evolua vremea în următoarea săptămînă? Comparativ cu tabloul climatologic prezentat mai sus, temperaturile ce se vor înregistra vor fi apropiate de acestea, așadar un regim termic normal.

Cerul va fi schimbător, deci alternanțe între cer noros și senin. Se așteaptă ploi temporare, pe arii ceva mai mari în regiunile vestice centrale și nordice. Va ploua și în celelalte zone dar pe arii mai mici, spre sfîrșitul săptămînii. Vor fi condiții ca trecător vîntul să se intensifice în Banat, Crișana și nordul Moldovei.

De Paști,
luăm rația
de Crăciun?